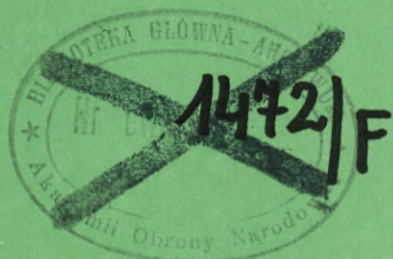

72

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ I TAKTYKI
ZAKŁAD TAKTYKI WOJSK LĄDOWYCH

Egz. Nr 20

Tylko dla nauczycieli akademickich

ĆWICZENIE GRUPOWE Nr 111

DZIAŁANIA TAKTYCZNE BRYGADY I BATALIONU

Opracowanie metodyczne
zajęć z taktyki wojsk lądowych

WARSZAWA

67987

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ I TAKTYKI
ZAKŁAD TAKTYKI WOJSK LĄDOWYCH

Egz. nr 20

Tylko dla nauczycieli akademickich

DZIAŁANIA TAKTYCZNE BRYGADY I BATALIONU

ĆWICZENIE NR 111

Opracowanie metodyczne zajęć
z taktyki wojsk lądowych

Spis treści

Część I. Opracowanie metodyczne zajęć z Taktyki WL

1. <u>BRYGADA W OBRONIE – CZĘŚĆ “A”</u>	3
2. PLAN PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA 111 cz. „A”(Część opisowa)	5
3. Zajęcie 2. Temat nr 143: ANALIZA ZADANIA	19
4. Zajęcie 5. Temat nr 149: PRZYGOTOWANIE WARIANTÓW OBRONY	24
5. Zajęcie 13. Temat nr 159: KONCEPCJA PROWADZENIA WALKI W REJONIE BRYGADY	29
6. Zajęcie 14. Temat nr 160: ZAMIAR DZIAŁANIA I FORMUŁOWANIE ZADAŃ	33
7. Zajęcie 15. Teren – Temat nr 161: REKONESANS, POSTAWIENIE ZADAŃ I SYNCHRONIZACJA DZIAŁAŃ.....	37
8. <u>OBRONA BATALIONU CZĘŚĆ – “B”</u>	44
9. PLAN PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA 111 cz. „B”(Część opisowa)	46
10. Zajęcie 1. Temat nr 189: ANALIZA ZADANIA I MOŻLIWE WARIANTY JEGO WYKONANIA	48
11. Zajęcie 8. Teren – Temat nr 201: REKONESANS, POSTAWIENIE ZADAŃ I SYNCHRONIZACJA DZIAŁAŃ BATALIONU W OBRONIE	54
12. <u>NATARCIE BATALIONU CZĘŚĆ – “C”</u>	59
13. PLAN PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA 111 cz. „C”(Część opisowa)	61
14. Zajęcie 1. Temat nr 217: ANALIZA ZADANIA I MOŻLIWE WARIANTY BATALIONU	63
15. Zajęcie 5. Temat nr 220: REKONESANS, POSTAWIENIE ZADAŃ I SYNCHRONIZACJA	68

**Część II. Zbiór materiałów dydaktycznych do zajęć z Taktyki WL
cz. „A” – BRYGADA W OBRONIE**

1. Zajęcie 2. Temat nr 143: ANALIZA ZADANIA	74
2. Zajęcie 5. Temat nr 149: PRZYGOTOWANIE WARIANTÓW OBRONY	78
3. Zajęcie 13. Temat nr 159: KONCEPCJA PROWADZENIA WALKI W REJONIE BRYGADY	85
4. Zajęcie 14. Temat nr 160: ZAMIAR DZIAŁANIA I FORMUŁOWANIE ZADAŃ	94
5. Zajęcie 15. Teren – Temat nr 161: REKONESANS, POSTAWIENIE ZADAŃ I SYNCHRONIZACJA DZIAŁAŃ.....	99
6. Zajęcie 11 z systemów dowodzenia. Temat 155: WARIANTY SYSTEMU DOWODZENIA W OBRONIE BRYGADY	115

Załącznik nr 1

- 1. ppor. dr Jerzy Gielisz
- 2. ppor. dr Marek Kubanski
- 3. ppor. dr Jan Pasobka
- 4. ppor. dr Grzegorz Sobolewski
- 5. ppor. dr Przemysław Pabosz

1. Plan programowy ćwiczenia nr 111, cz. "A" (część opisowa)

2. Opracowanie metodyczne zajęć z przedmiotu Taktyka wojsk lądowych

3. Załącznik do dokumentacji ćwiczenia (obrazek wydrukowany)

4. Analiza C (Plan obony) (dokumentacja opracowana w 2. FDZ (część opisowa))

5. Plan przeprowadzenia ćwiczenia

PLAN PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA

(Część opisowa)

BRYGADA W OBRONIE

CZĘŚĆ "A"

Opracowanie metodyczne zajęć z Taktyki WL

Zespół autorski

1. ppłk dr Jerzy Cieślik
2. ppłk dr Marek Kubański
3. ppłk dr Jan Posobiec
4. ppłk dr Grzegorz Sobolewski
5. mjr dr Przemysław Paździorek

Układ dokumentacji ćwiczenia

1. Plan przeprowadzenia ćwiczenia nr 111, cz. "A" (część opisowa).
2. Opracowanie metodyczne zajęć z przedmiotu *Taktyka wojsk lądowych*.

Załączniki do dokumentacji ćwiczenia (oddzielne wydawnictwo):

1. Aneks C (Plan obrony) do rozkazu operacyjnego nr 2 4DZ (szkic na kalce).
1. Położenie wojsk 41 BZ 0808LISTOPAD (szkic na kalce).

101	1	101	101
102	2	102	102
103	3	103	103
104	4	104	104
105	5	105	105
106	6	106	106
107	7	107	107
108	8	108	108
109	9	109	109
110	10	110	110

1. Nazwa ćwiczenia: ...
 2. Cel ćwiczenia: ...
 3. Zakres tematyczny: ...

- V. SKŁAD BIORCY STRON**
- 1. Liczba uczestników: ...
 - 2. Wykaz uczestników: ...
 - 3. Wykaz obserwatorów: ...
 - 4. Wykaz kierowników: ...
 - 5. Wykaz instruktorów: ...
 - 6. Wykaz asystentów: ...
 - 7. Wykaz sędziów: ...
 - 8. Wykaz sekretarzy: ...
 - 9. Wykaz protokolantów: ...
 - 10. Wykaz fotografów: ...
 - 11. Wykaz filmowców: ...
 - 12. Wykaz muzyków: ...
 - 13. Wykaz artystów: ...
 - 14. Wykaz aktorów: ...
 - 15. Wykaz reżyserów: ...
 - 16. Wykaz scenarzystów: ...
 - 17. Wykaz producentów: ...
 - 18. Wykaz dystrybutorów: ...
 - 19. Wykaz sprzedawców: ...
 - 20. Wykaz kupców: ...
 - 21. Wykaz właścicieli: ...
 - 22. Wykaz zarządców: ...
 - 23. Wykaz kierowników: ...
 - 24. Wykaz asystentów: ...
 - 25. Wykaz sędziów: ...
 - 26. Wykaz sekretarzy: ...
 - 27. Wykaz protokolantów: ...
 - 28. Wykaz fotografów: ...
 - 29. Wykaz filmowców: ...
 - 30. Wykaz muzyków: ...
 - 31. Wykaz artystów: ...
 - 32. Wykaz aktorów: ...
 - 33. Wykaz reżyserów: ...
 - 34. Wykaz scenarzystów: ...
 - 35. Wykaz producentów: ...
 - 36. Wykaz dystrybutorów: ...
 - 37. Wykaz sprzedawców: ...
 - 38. Wykaz kupców: ...
 - 39. Wykaz właścicieli: ...
 - 40. Wykaz zarządców: ...

PLAN PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA 111 cz. „A”

(Część opisowa)

1. Nazwa ćwiczenia: ...
 2. Cel ćwiczenia: ...
 3. Zakres tematyczny: ...

101	1	101	101
102	2	102	102
103	3	103	103
104	4	104	104
105	5	105	105
106	6	106	106
107	7	107	107
108	8	108	108
109	9	109	109
110	10	110	110
111	11	111	111
112	12	112	112
113	13	113	113
114	14	114	114
115	15	115	115
116	16	116	116
117	17	117	117
118	18	118	118
119	19	119	119
120	20	120	120
121	21	121	121
122	22	122	122
123	23	123	123
124	24	124	124
125	25	125	125
126	26	126	126
127	27	127	127
128	28	128	128
129	29	129	129
130	30	130	130
131	31	131	131
132	32	132	132
133	33	133	133
134	34	134	134
135	35	135	135
136	36	136	136
137	37	137	137
138	38	138	138
139	39	139	139
140	40	140	140
141	41	141	141
142	42	142	142
143	43	143	143
144	44	144	144
145	45	145	145
146	46	146	146
147	47	147	147
148	48	148	148
149	49	149	149
150	50	150	150

I. TEMAT: DZIAŁANIA TAKTYCZNE BRYGADY /ćwiczenie wprowadzające/

II. CELE:

1. Zapoznać studentów metodami rozważania problemów taktycznych.
2. Pogłębić i ugruntować wiedzę teoretyczną oraz umiejętności jej zastosowania w praktycznym rozwiązywaniu problemów taktycznych.
3. Uczyć studentów organizowania obrony przez brygadę.
4. Uczyć studentów pracy w terenie.
5. Kształtować predyspozycje dowódcze i sztabowe oraz wyobraźnię taktyczną.
6. Zapoznać z zakresem kompetencji oraz zadaniami poszczególnych komórek sztabu.

III. GŁÓWNE ZAGADNIENIA KSZTAŁCENIA

1. Przygotowanie obrony brygady.
2. Walka brygady o utrzymanie przedniej linii obrony.
3. Walka w głębi obrony brygady i wykonanie zwrotu zaczepnego odwodem brygady.

IV. STRUKTURA, MIEJSCE I CZAS TRWANIA ĆWICZENIA cz. „A”

ĆWICZENIE nr III „DZIAŁANIA TAKTYCZNE BRYGADY I BATALIONU” A. Brygada w obronie – ćwiczenie wprowadzające					
142	KSzOiT/TWLąd	2	inform.	Sytuacja operacyjno-taktyczna w ćwiczeniu	zaj.1
143	KSzOiT/TWLąd	2	zaj. grup.	Analiza zadania	zaj.2
144	IZiD/RWiWE	2	zaj. grup.	Analiza zagrożeń w obronie brygady	zaj.3
148	IZiD/RWiWE	2	zaj. grup.	Opracowanie wariantów działania przeciwnika i koncepcji rozpoznania	zaj.4
149	KSzOiT/TWLąd	2	zaj. grup.	Przygotowanie wariantów obrony	zaj.5
150	KWD/WspO	2	zaj. grup.	Koncepcja użycia artylerii oddziału w obronie	zaj.6
151	KWD/ZInż	2	zaj. grup.	Organizacja zabezpieczenia inżynierskiego obrony brygady	zaj.7
152	KWD/OPBMR	4	zaj. grup.	Ocena sytuacji po wybuchach jądrowych i uwolnieniu promieniotwórczych środków przemysłowych	zaj.8
153	IEiL/LogWLąd	2	zaj. grup.	Ocena możliwości zabezpieczenia logistycznego brygady	zaj.9
154	KOP/OPL	2	zaj. grup.	Planowanie walki przeciwlotniczej brygady w obronie	zaj.10
155	IZiD, SJO/SDow	2	zaj. grup.	Warianty systemu dowodzenia w obronie batalionu	zaj.11 panel w.j.ang.

156	IZiD/SŁącz	2	zaj. grup.	Przygotowanie wariantów organizacji systemu łączności i informatyki w obronie	zaj.12 panel z inform.
159	KSzOiT/TWLąd	4	zaj. grup.	Rozważenie i wybór wariantu obrony	zaj. 13 panel z ZRWiWE
160	KSzOiT/TWLąd	2	zaj. grup.	Zamiar działania i formułowanie zadań	zaj.14 panel z IZiD
161	KSzOiT/TWLąd	7	zaj. grup.	Rekonesans, postawienie zadań i synchronizacja działań	teren, zaj. 15 panel z IZiD

Razem TWLąd : 19 godzin

V. SKŁAD BOJOWY STRON

A. „Żmudlandia” – przeciwnik

21 DZ, 22 DZ, 23 BZ, 24 bdsz z Grupy Operacyjnej POŁUDNIE

21 DZ – 211 BPanc, 212 BZ, 213 BZ, 21 pa, 21 prplot, 21 bdow, 21 br, 21 bsap,
21 brem, 21 bmed, 21eśm, 21 bzaop

B. „Wislandia” – wojska własne

4 DZ – 41 BZ, 42 BZ, 43 BPanc.

41 BZ (ćwicząca) – 41bdow, 411 bec, 412 bz, 413 bz, 414 bzmot, 41 das, 41 dplot,
41bpanc, 41 blog, 41, kr, 41ksap, 41 plpchem.

Struktura brygady wojsk własnych obejmuje cztery bataliony, w każdym odpowiednio po 39 czołgów, bojowych wozów piechoty, transporterów opancerzonych.

Kompanie posiadają odpowiednio po 13 czołgów, bojowych wozów piechoty, transporterów opancerzonych.

W plutonach jest po 4 czołgi, bojowe wozy piechoty, transportery opancerzone.

W rejonie 41 BZ wykonuje zadanie obronne bOT „DOBRE”.

Szczegółowe dane zgodnie ze „składem bojowym i ukończeniem ćwiczących wojsk własnych i przeciwnika” załącznik 1 i 2 (oddzielne wydawnictwo).

VI. DOTYCHCZASOWE DZIAŁANIE, POŁOŻENIE WYJŚCIOWE I ZAMIARY STRON

1. SYTUACJA POLITYCZNA I GEOGRAFICZNA

SOJUSZ BIAŁY w jego skład wchodzi państwa WISLANDIA, WARTLANDIA, NOTEĆLANDIA, Wymienione państwa dodatkowo utworzyły Północną Unię Europejską mającą na celu rozwój gospodarczy ich państw.

SOJUSZ BRAZOWY w jego skład wchodzi państwa KARPATIA, WOŁYNIA, TRANSYNWALIA.

SOJUSZ CZARNY w jego skład wchodzi państwa ŻMUDLANIDIA, SMOLANDIA, DNIEPLANDIA.

SOJUSZ BIAŁY – istnieje ponad 20 lat i posiada strategię obronną. Państwa sojusznicze utworzyły dwa regionalne dowództwa Joint Regional Command (JRC) Północ(N) i Południe. Strategia sojuszu opiera się na założeniach:

- zapobiegania wojnie poprzez utrzymywanie wystarczających sił wojskowych w ramach i na zasadach wielonarodowych struktur dowodzenia.
- być w stanie prowadzić przedsięwzięcia zarządzania kryzysowego (crisis management) poprzez wykorzystanie elastycznych systemów mobilizacyjnych oraz sił reagowania (reaction forces).
- Przeciwstawić się większemu atakowi sił lądowych przeciwnika poprzez prowadzenie przeciwkoncentracji.

Państwa sojusznicze w większości wyposażone są w sprzęt oraz materiały typowe dla NATO, używają również wspólnej doktryny i procedur NATO. Państwa WISLANDIA, NOTEĆLANDIA, WARTLANDIA są częścią JRC N. państwa te wydzielają swoje siły lądowe do Korpusu szybkiego reagowania JRC N RAPID REACTION CORPS (RRC).

WISLANDIA (najmłodszy członek sojuszu) jest w trakcie procesu restrukturyzacji oraz zmian sił lądowych. Kończy przechodzić z systemu armia-dywizja-pułk na system korpus-dywizja-brygada. W ostatnich latach znacznie zmniejszyła stan sił zbrojnych (ok.30%). W wyniku zmian politycznych i gospodarczych nie wypracowała jeszcze w pełni systemu mobilizacji oraz zasilania sił zbrojnych przez podmioty gospodarcze. Siły lądowe są również w trakcie wymiany uzbrojenia i wyposażenia typowego dla sojuszu CZARNEGO (70%) na uzbrojenie i wyposażenie narodowe oraz typowe dla sojuszu BIAŁEGO.

SOJUSZ BRAZOWY – istnieje od 5 lat i ma charakter obronny bazujący na neutralności poprzez utrzymanie odpowiedniej siły. Z tego też powodu sojusz ten posiada duże dobrze wyszkolone i wyposażone wojska. Wykorzystuje doktryny oraz najnowszy sprzęt występujący w NATO. Państwa sojuszu podjęły negocjacje w sprawie przystąpienia do Północnej Unii Europejskiej.

SOJUSZ CZARNY – istnieje od 35 lat bazując na strategii obronnej. Posiada duże i dobrze wyszkolone siły, wyposażone w nowoczesny sprzęt produkowany przez państwa sojuszu. Wojska lądowe zorganizowane są w grupy operacyjne składające się z jednostek pierwszego rzutu jako zasadniczych oraz mobilnych odwodów operacyjnych.

2. PODŁOŻE HISTORYCZNE

1) Państwa sojuszu CZARNEGO w szczególności ŻMUDLANDIA przez ostatnie 10 lat obwiniają WISLANDIĘ za powstrzymywanie i utrudnianie ich rozwoju ekonomicznego gospodarczego. Jako główny zarzut wskazują na ograniczanie przerzutu przez terytorium WISLANDII towarów i surowców do Północnej Unii Europejskiej. Jednocześnie Żmudlandia oskarża Wislandię o stosowanie represji wobec jej mniejszości żyjących w Wislandii. Polityka otwartości oraz możliwości wykupu ziemi Wislandii doprowadziła do poważnego zwiększenia mniejszości Żmudlandii w rejonach na wschód od Wisły, szczególnie w rejonach Warszawy (25% społeczeństwa deklaruje narodowość Żmudzka). W rejonach Mińsk Mazowiecki, Dobrze, Tuszcz nasiliły się tendencje nacjonalistyczne i nawoływanie do powstania narodowego w obronie podstawowych praw człowieka, które doprowadziły do określonych represji.

W związku z pogarszającą się sytuacją polityczną państwa ŻMUDLANDIA i WISLANDIA przystąpiły do remilitaryzacji.

3. ROZWÓJ SYTUACJI

1) SOJUSZ CZARNY na początku maja nasilił wysyłanie ostrych politycznych oświadczeń i roszczeń w stosunku do Wislandii. Krótco po nich miały miejsce akcje prowokacyjne w tym naruszenie przestrzeni powietrznej. Doszło również do wystąpień i zamieszek ulicznych między obywatelami Wislandii a mniejszościami Żmudlandii. Zamieszki zostały przerwane w wyniku interwencji sił policji.

Sojusz CZARNY rozpoczął intensywne szkolenie i zgrywanie swoich wojsk w szczególności skupiając się na tematyce prowadzenia działań ofensywnych.

2) Sojusz BRAZOWY oświadczył bardzo jasno, że wobec narastającego kryzysu oraz w przypadku konfliktu pozostanie neutralny. WOŁYNIA przykłada szczególną wagę do faktu, że jej terytorium jest zagrożone w przypadku wybuchu konfliktu lub wojny. Wydała w tym względzie oficjalne oświadczenie, że nie zgadza się na wykorzystanie jej terytorium w jakikolwiek sposób i przez którąkolwiek ze stron.

3) Na przełomie maj-czerwiec kryzys przybrał na sile w państwach ŻMUDLANDIA i SMOLANDIA przyspieszono mobilizację sił i tworzenie jednostek bojowych. W związku z tą sytuacją głowy państw WISLANDII, NOTEĆLANDII, WARTLANDII podjęli decyzję o mobilizacji swoich wojsk. NOTEĆLANDIA, WARTLANDIA każde z tych państw wysłały po batalionie na terytorium WISLANDII na znak solidarności z tym państwem.

Przewiduje się, że Sojusz CZARNY planuje kampanie ofensywną w celu zajęcia istotnych rejonów WISLANDII tak szybko jak to będzie możliwe, włączenie ich do terytorium ŻMUDLANDII i przybliżenie się do terytorium Północnej Unii Europejskiej. Prawdopodobnie będzie dążył do rozpoczęcia działań zanim mobilizowane jednostki Sojuszu Białego osiągną gotowość operacyjną.

4) Pod koniec sierpnia Żmudlandia rozpoczęła przemieszczanie swoich wojsk w kierunku zachodnim. W związku z faktem, że kryzys militarny wydaje się nieunikniony, głowy państw członków sojuszu BIAŁEGO na szczycie 5 września zgodzili się na użycie niezbędnych środków wojskowych w celu zapobieżenia zagrożeniu ze strony Żmudlandii bądź też sojuszu CZARNEGO.

Sojusz CZARNY wyznaczył zadanie Połączonemu Dowództwu Regionalnemu COM JRC przeciwstawienia się potencjalnemu atakowi ze strony Żmudlandii lub Sojuszu Czarnego. Plan kampanii ma zostać przedstawiony do politycznej akceptacji nie później niż NLT 28 WRZ. Ograniczenia jako zastały narzucone na COM JRC to zakaz prowadzenia działań lądowych na terytorium sojuszu Czarnego oraz państw neutralnych.

5) Pierwszy projekt COM JRC /Draft Directive no.1/ opracowany wspólnie z narodowym dowództwem Wislandii, zakłada następujący przebieg kampanii:

Wislandia częścią sił 1KZ (korpus ten ma możliwości zmobilizować 60% stanu) oraz całością 2 KZ prowadzi operację obronną do D+2, uniemożliwia przeciwnikowi rozcięcie ugrupowania operacyjnego oraz stwarza warunki wykonania przeciwuderzenia przez RRC w kierunku CIECHANÓW – SIEDLCE i odcięcia rzutów operacyjnych przeciwnika. Następnie całością sił wyparcia go poza granicę Wislandii.

Projekt zakłada również zatrzymanie przeciwnika na dogodnej rubieży obronnej, obezwładnienie podchodzących odwodów i przystąpienie do rokowań pokojowych pod auspicjami organizacji międzynarodowych ONZ / OBWE / UE. Pod groźbą użycia całości sił Sojuszu Białego również na terytorium agresora, zmuszenie go do wycofania sił poza granicę Wislandii.

4. SYTUACJA OGÓLNA

1) Położenie wyjściowe Żmudlandii.

GO Północ ześrodkowana w obszarze ŁOMŻA, DĘBE, PISZ, ELK, GRAJEWO oraz GO Południe ześrodkowana w obszarze ZAMBRÓW, BRAŃSK, BIELSK PODLASKI, BIAŁYSTOK zakończyły operacyjne rozwijanie wojsk. Aktualnie prowadzą szkolenie zgrywające poszczególnych struktur i systemów. Równocześnie przegrupowały i rozwinęły w

obszarze przygranicznym z WISLANDIĄ wydzielone siły walki radioelektronicznej, działań psychologicznych oraz rozpoznania powietrznego. Część ich sił specjalnego przeznaczenia uaktywniła się na terytorium WISLANDII; Jednocześnie w głębi kraju, około 250km na północny – wschód od granicy, zakończyły mobilizacyjne rozwijanie jednostki tworzące GO Wschód, będące odwodem strategicznym Żmudlandii.

Siły powietrzne Żmudlandii, w składzie 1 KL i 2 KOP, są w trakcie przebazowania na lotniska tymczasowe, zapewniające prowadzenie zaczepnej operacji powietrznej i wsparcie związków operacyjnych wojsk lądowych. Lotnictwo rozpoznawcze wykonuje loty wzdłuż granicy państwowej - zdarzają się przypadki jej naruszania.

Celem politycznym Żmudlandii jest przyłączenie spornego obszaru poprzez inkorporację części terenów Niziny Mazowieckiej.

Dla realizacji powyższego celu politycznego Naczelnny Dowódca Sił Zbrojnych Żmudlandii zamierza:

Uderzeniem dwóch związków operacyjnych rozbić w pierwszym etapie operacji siły osłonowe Wislandii. Następnie, w drugim etapie, potęgując działania zaczepne przy wykorzystaniu powietrzno - lądowych zgrupowań, rozbić siły główne znajdujące się na wschód od Wisły, opanowując sporny obszar - stwarzając tym samym dogodne warunki do rozpoczęcia rozmów pokojowych. Na opanowanym obszarze proklamować Autonomiczną Republikę Żmudlandii.

Ocenia się, że przeciwnik siłami GO Północ wykona główne uderzenie w kierunku ŁOMŻA - PŁOŃSK. Jednocześnie siłami GO Południe wykona w kierunku BIELSK PODLASKI – MIŃSK MAZOWIECKI uderzenie pomocnicze w celu rozbicia wojsk broniących obszaru na południowy - wschód od Warszawy i uchwycenie rubieży: TŁUSZCZ – SULEJÓWEK – OTWOCK – GÓRA KALWARIA – GARWOLIN.

Prawdopodobnie siły zbrojne Żmudlandii osiągną gotowość do działań wojennych w obszarze operacyjnego rozwinięcia siłami GO Północ i Południe w czasie do 2 dób, zaś GO Wschód za około 4 doby.

2) Położenie wyjściowe Wislandii.

Położenie wyjściowe Wislandii – 1 KZ zakończył mobilizacyjne rozwinięcie, i przegrupował siły w obszar obrony. Korpus otrzymała zadanie obrony zasadniczej części obszaru będącego powodem sporu. Realizując zadanie na głównym kierunku operacyjnym ma zatrzymać siły przeciwnika i stworzyć warunki do wykonania przeciwuuderzenia przez wojska sojusznicze.

2KZ (4DZ, 5BZ, 6BZ, 7BZ, 2BA, 2 pchem, 2 bsap oraz BOT zakończył przegrupowanie swoich sił w obszar obrony.

080800 LISTOPADA położenie oraz stan gotowości bojowej jednostek 2 KZ jest następujące:

- 6 BZ przygotowuje pozycje obronne w obszarze opóźniania korpusu. Gotowość do obrony ze 100 % ukończeniem osiągnie 05 LIST,
- 4 DZ (41BZ, 42BZ, 43BPanc) zajęła rejon ześrodkowania. Zdolność bojową 95% osiągnie 082400 LIST,
- 5 BZ zajęła rejon ześrodkowania. Zdolność bojową 90% osiągnie 082400 LIST,
- 7 BZ w trakcie zajmowania rejonu ześrodkowani. Zdolność bojową 95% osiągnie 091500 LIST,
- BOT zajmuje rejon odpowiedzialności obronnej. Gotowość do obrony z 80% ukończeniem osiągnie 09 LIST.

Szczegółowe położenie wojsk 2KZ oraz sił Sojuszu Czarnego – mapa „Położenie wyjściowe wojsk o 080800 LISTOPADA”.

2 Korpus działający na pomocniczym kierunku operacyjnym otrzymał zadanie osłony prawego skrzydła głównego zgrupowania obronnego Wislandii, zatrzymania przeciwnika oraz stworzenia warunków do przeciwuderzenia przez siły sojusznicze.

Zamiar Dowódcy 2 KZ:

Dowódca 2 KZ zamierza siłami 6 BZ do D+1 opóźnić i dezorganizować podejście przeciwnika. Obroną na kolejnych pozycjach zmusić do zaangażowania sił głównych jego I rzutu operacyjnego ukierunkowując ich natarcie w rejon głównego wysiłku obrony korpusu. Obroną I rzutu na lewo 5BZ w centrum 4DZ na prawo BOT do D+2 powstrzymać natarcie przeciwnika na rubieżach KONAR1 i KONAR 2 stwarzając warunki do przeciwuderzenia sił Korpusu Szybkiego Reagowania RRC. Odwodem 7BZ reagować na zagrożonych kierunkach nie dopuszczając do rozcięcia ugrupowania operacyjnego. Główny wysiłek obrony korpusu 4DZ.

W świetle zamiaru dowódcy 2 KZ zadanie dla 4 DZ brzmi.

4 DZ broni wyznaczonego pasa obrony od PL KONAR-1 gdzie w D+1 zabezpiecza wyjście z obszaru sił przesłaniania OW 6BZ. Nie dopuszcza do przerwania się przeciwnika w kierunku STARA WIEŚ (ED6412), MIŃSK MAZOWIECKI (EC3881) w przypadku utraty przedniej linii obrony ostatecznie załamuje natarcie przeciwnika do PL KONAR-2.

Zamiar dowódcy 4 DZ

Myślą przewodnią dowódcy 4 DZ jest zatrzymanie przeciwnika na pierwszej pozycji obrony. Siłami ubezpieczeń brygad dezorganizować podejście przeciwnika do FEBA. Wykorzystując główne siły dywizji obniżyć jego potencjał bojowy przed pierwszą pozycją obrony. Odwodem reagować na zagrożonych kierunkach. W przypadku zagrożenia utraty spójności obrony całością sił przejść na PL KONAR-2, gdzie ostatecznie zatrzymać przeciwnika. Punkt ciężkości obrony w rejonie 41 BZ.

Sposób działania: W etapie pierwszym brygady pierwszego rzutu zabezpieczają wyjście z walki OW 6BZ od PL KONAR-1. Dezorganizują podejście sił przeciwnika zmuszając go do rozwinięcia sił głównych. W etapie drugim obroną 41, 42 BZ i 43BPanc w pierwszym rzucie dążyć do zatrzymania przeciwnika przed przednią linią obrony. W wypadku zagrożenia rozcięciem ugrupowania w rejonie pierwszej pozycji obrony reagować odwodem dywizji. W etapie trzecim w wypadku niemożliwości utrzymania pierwszej pozycji obrony całością sił przejść do obrony na PL KONAR-2 gdzie ostatecznie załamać natarcie przeciwnika.

Ugrupowanie bojowe:

- pierwszy rzut: 41 BZ, 42 BZ⁽⁻⁾, 43 BPanc⁽⁻⁾
- odwód: zgrupowanie ALFA (421bcz, 431 bcz)

3. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

1) 41 BZ /ćwicząca/ po mobilizacyjnym rozwinięciu w MSD i wykonaniu marszu dobowego, zajęła całością sił rejon ześrodkowania. Meldunek o zajęciu rejonu wysłano na SD 4DZ 080700 LIST. Położenie pododdziałów jest następujące:

- 411 bcz zajął rejon do 080330 LIST /mapa/. Pododdziały batalionu w trakcie odtwarzania zdolności bojowej i organizowania ubezpieczenia i maskowania. Stan osobowy 265: obecnych 256 w tym: 7 zaginęło, 12 chorych, 2 hospitalizowano. Stan sprzętu: 2 czołgi PT 91 – uszkodzone, 6 samochodów ciężarowych niesprawnych – trwa ustalanie potrzeb remontowych. Na SD dowódcy przybył wójt gminy Wyględówek deklarujący pomoc w ramach świadczeń osobistych i rzeczowych w ludziach i sprzęcie.
- 412 bcz /w trakcie marszu wykonywał zadanie jako awangarda sił głównych/, zajął rejon do 080215 LIST /mapa/. Pododdziały batalionu kończą maskowanie, trwa uzupełnianie paliw i dowóz amunicji. Stan osobowy 583: żołnierzy 570 w tym: 5 zaginęło, 8 chorych. Stan sprzętu: 3 BWP – niesprawne, 2 samochody ciężarowe niesprawne – trwa ustalanie-potrzeb remontowych.

- 413 bz zajął rejon do 080400 LIST /mapa/. Stan osobowy 583 żołnierzy 575 w tym: 2 zaginęło, 3 chorych. Stan sprzętu: 1 BWP – niesprawny, 4 samochody ciężarowe niesprawne – trwa ustalanie potrzeb remontowych.
- 414 bzmot zajął rejon do 040515LIST /mapa/. Stan osobowy 583 żołnierzy 572 w tym: 11 zaginęło, 23 chorych. Stan sprzętu: 6 samochodów ciężarowych niesprawnych – trwa ustalanie potrzeb remontowych. Lekarz batalionu zameldował dowódcy, że istnieje podejrzenie skażenia wody pitnej w ujęciach, z których korzystały dwie kompanie. Ilość chorych na biegunkę może się powiększyć do 200 osób. Zamknięto i zabezpieczono zagrożone ujęcia. Dowódca batalionu prosi o dowóz wody środkami brygadowymi. W trakcie wykonywania marszu na SD dowódcy 41 BZ wpłynęło zarządzenie przygotowawcze, z którego wynika, że brygada będzie bronić w I rzucie dywizji w centrum jej ugrupowania.
- 080800 na SD 41 BZ przybył oficer łącznikowy 4DZ i wręczył dowódcy 41 BZ Rozkaz operacyjny nr 2 4DZ.

2) Zadanie 41 BZ brzmi:

41 BZ w D+1 broni wyznaczonego rejonu obrony od PL KONAR-1, zabezpiecza wyjście z walki części sił OW 6 BZ. Dąży do utrzymania przedniej linii obrony. Nie dopuszcza do przerwania się przeciwnika w kierunku STARA WIEŚ (ED6412), MIŃSK MAZOWIECKI (EC3881) w przypadku utraty przedniej linii obrony dąży do załamania natarcia przeciwnika w głębi rejonu obrony najdalej do PL KONAR-2.

Zamiar dowódcy 41BZ

Myślą przewodnią dowódcy 41 BZ jest od PL KONAR-1 zabezpieczyć wyjście z walki części sił 6 BZ. Obroną w węzła blokować manewr przeciwnika w kierunku WĘRÓW (ED6906), CZERWONKA (ED5900). Siłami ubezpieczeń dezorganizować podejście przeciwnika od PL WITKA. Dążyć do załamania jego natarcia na przedniej linii obrony, a w przypadku włamania, kontratakami odwodu rozbić go i odtworzyć FEBA. W sytuacji niemożliwości wykonania kontrataku całością sił dążyć do załamania natarcia przeciwnika w głębi rejonu obrony najdalej do PL KONAR-2.

Sposób działania.

W etapie pierwszym 1 kz z 413 bz zabezpieczyć wyjście z walki części sił 6BZ na PL KONAR1. W węzle obrony 1kzmot z 414bz z 2kpOT blokować manewr sił przeciwnika utrzymując mosty na rz. LIWIEC. Ubezpieczenia bojowe 412 bz i 413 bz wsparte ogniem artylerii prowadzić walkę od PL WITKA. W etapie drugim bataliony pierwszego rzutu dążyć do utrzymania przedniej linii obrony. W przypadku włamania przeciwnika 412 bz i 413 bz

wiązać walką jego siły i zatrzymać na PL ŚWIST. 413 bz zabezpieczyć wejście do walki odvodu brygady 411 bcz z PL MŁOT, który rozbija przeciwnika w rejonie włamania i opanowuje obiekt PIES. W etapie trzecim w przypadku nie utrzymania PL ŚWIST przejść do obrony na PL KONAR-2 gdzie ostatecznie zatrzymać natarcie przeciwnika. W etapie trzecim odwodem brygady 413 bz. Rejon kluczowy: 2 km pld. Wielądki (ED 5703), Czaple (ED 5903), Czerwonka (ED 5900).

Ugrupowanie bojowe:

W I i II etapie w jeden rzut z odwodem:

- w węźle obrony: 1kzmot z 414bz z 2kpOT
- pierwszy rzut: 412 bz⁽⁺⁾, 413 bz⁽⁻⁾, 414 bzmot⁽⁻⁾
- odwód: 411 bcz⁽⁺⁾

W III etapie w jeden rzut z odwodem:

- w węźle obrony: 1kzmot z 414bz z 2kpOT
- pierwszy rzut: 412⁽⁺⁾ bz, 413 bz, 414 bzmot⁽⁻⁾
- odwód: 413 bz

VII. STOSUNKI SIŁ

a) w całym rejonie obrony 41 BZ

Wojska własne		Wyszczególnienie	Przeciwnik		Stosunek sił
Oddziały i pododdziały	Ilość		Ilość	Oddziały i pododdziały	
1	2	3	4	5	6
41 BZ 41 das 3/4pa 41bppanc	3825	Ludzie	5202	211 BPanc 212 BZ 2x bz z 213 BZ	1:1,35
bOT „DOBRE”	4	Bataliony	10		1:2,50
	39	Czołgi,	120		1:3,07
	78	BWP	180		1:2,30
	9	Środki przeciwpancerne	27		1:3
	76	Artyleria do ognia pośredniego	144	3 x das BZ i BPanc 21 pa 2xdah z 2BA	1:1,89

b) w rejonie kluczowym obrony 41 BZ

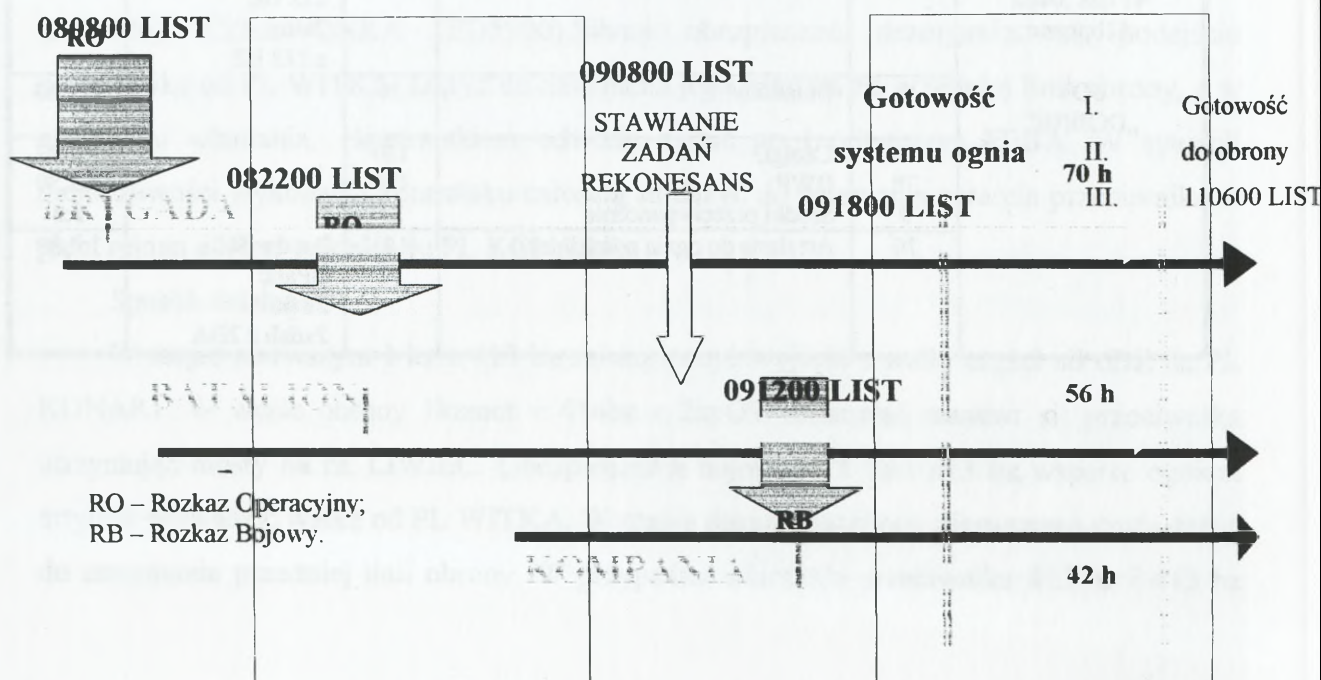
Wojska własne		Wyszczególnienie	Przeciwnik		Stosunek sił
Oddziały i pododdziały	Ilość		Ilość	Oddziały i pododdziały	
1	2	3	4	5	6
413bz, 412 bz bez kz z kcz 41 das; 3/4pa 412kwsp, 413kwsp 41 bppanc	1166	Ludzie	2604	bz z 213 BZ 212 BZ	1:2,23
	2	Bataliony	5		1:2,50
	13	Czołgi,	30		1:2,30
	66	BWP	120		1:1,81
	9	Środki przeciwpancerne	16		1:1,77
60	Artyleria do ognia pośredniego		96	213 das, 212 das 3x dah z 21 pa, dah z 2 BA	1:1,60

VIII. PRZYJĘTE W ĆWICZENIU KALKULACJE CZASOWE:

- CZAS OTRZYMANIA ZADANIA: 080800 LISTOPAD
- CZAS GOTOWOŚCI SYSTEMU OGNI: 091800 LISTOPAD
- CZAS GOTOWOŚCI DO OBRONY: 110600 LISTOPAD

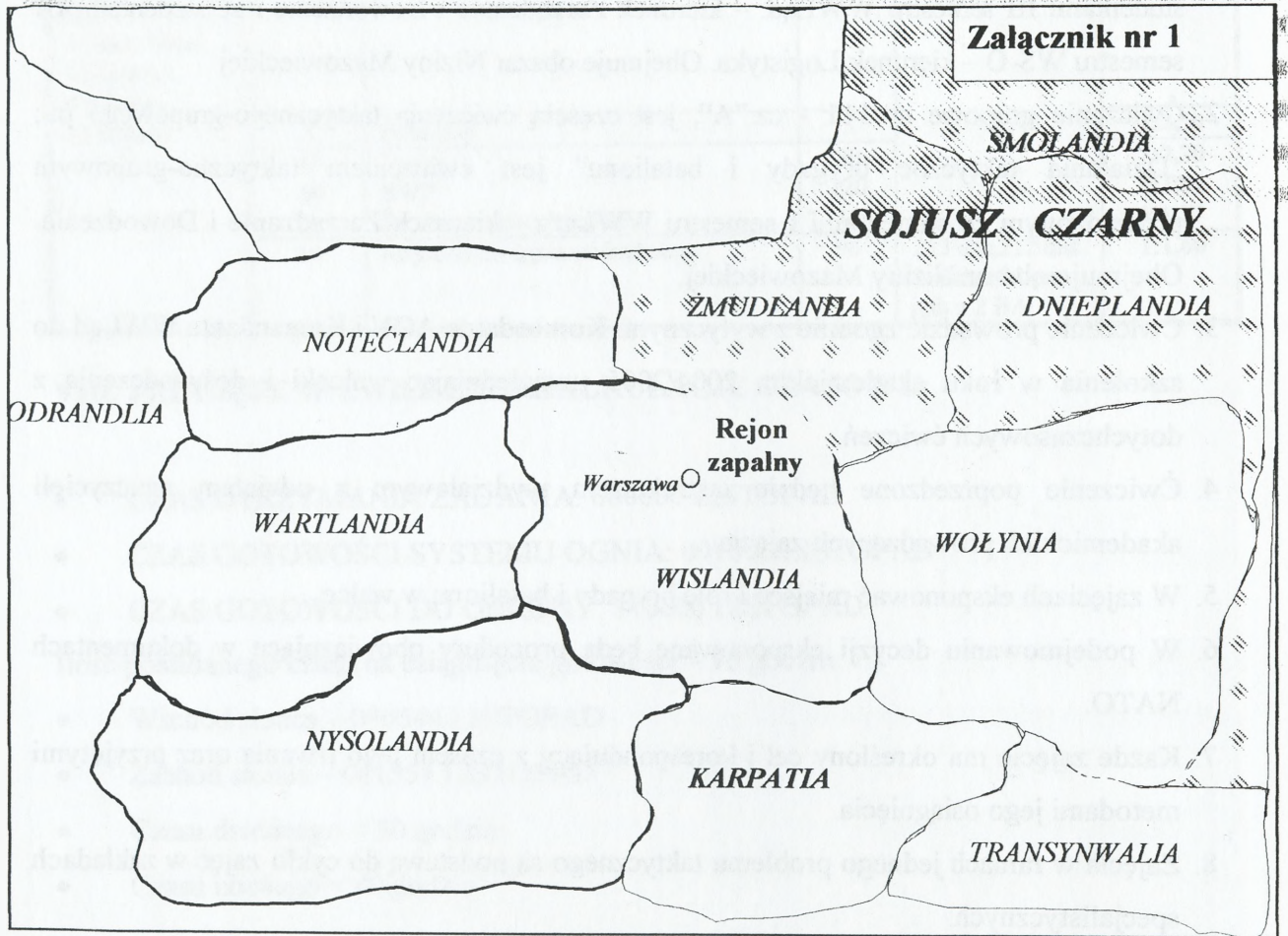
Ilość posiadanego czasu na osiągnięcie gotowości – 70 godzin

- Wschód słońca – 080644 LISTOPAD
- Zachód słońca – 081554 LISTOPAD
- Czasu dziennego \approx 30 godzin
- Czasu nocnego \approx 40 godzin

IX. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

1. Ćwiczenie grupowe nr 130 - cz."D", jest częścią ćwiczenia taktycznego-grupowego pt.: "DZIAŁANIA TAKTYCZNE (związek taktyczny, oddział, pododdział)", prowadzonym ze studentami III semestru WWLąd. – kierunek Zarządzanie i Dowodzenie i ze studentami III semestru WS-O – kierunek Logistyka. Obejmuje obszar Niziny Mazowieckiej.
2. Ćwiczenie grupowe nr 111 - cz."A", jest częścią ćwiczenia taktycznego-grupowego pt.: „Działania taktyczne brygady i batalionu” jest ćwiczeniem taktyczno-grupowym prowadzonym ze studentami I semestru WWLąd. – kierunek Zarządzanie i Dowodzenie. Obejmuje obszar Niziny Mazowieckiej.
3. Ćwiczenie prowadzić zgodnie z wytycznymi Komendanta AON i Komendanta WWLąd do szkolenia w roku akademickim 2004/2005 uwzględniając wnioski i doświadczenia z dotychczasowych ćwiczeń.
4. Ćwiczenie poprzedzone będzie instruktażem wydziałowym z udziałem nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia.
5. W zajęciach eksponować miejsce i rolę brygady i batalionu w walce.
6. W podejmowaniu decyzji eksponowane będą procedury obowiązujące w dokumentach NATO.
7. Każde zajęcie ma określony cel i korespondujący z czasem jego trwania oraz przyjętymi metodami jego osiągnięcia.
8. Zajęcia w ramach jednego problemu taktycznego są podstawą do cyklu zajęć w zakładach specjalistycznych.
9. Przykładowe rozwiązania wręczyć studentom zgodnie z ustaleniami podanymi w czasie instruktażu.
10. Zwrócić szczególną uwagę na poziom prezentowanych studentom materiałów szkoleniowych.
11. Na podstawie przedstawionych przykładowych rozwiązań studenci do poszczególnych zajęć powinni przedstawić samodzielnie opracowane warianty oceny działania przeciwnika oraz możliwe warianty działania wojsk własnych wraz z odpowiednimi kalkulacjami i uzasadnieniami.
12. W ćwiczeniu przyjęto możliwy wariant struktury dowództw i stanowisk dowodzenia brygady i batalionu.

Zajęcie 2

I **TEMAT nr 143: ANALIZA ZADANIA**

II **CELE:**

1. Uczyć prowadzenia analizy zadania zgodnie z obowiązującymi procedurami
2. Uczyć określenia miejsca i roli oraz wykorzystania brygady w obronie.
3. Doskonalić zwięzłość i precyzję języka wojskowego.
4. Kształtować cechy dowódcze i sztabowe.

III **ZAGADNIENIA KSZTAŁCENIA**

1. Zadanie główne i zadania cząstkowe oraz ich znaczenie dla osiągnięcia celu obrony.
2. Ograniczenia swobody działania brygady
3. Harmonogram przygotowania działań brygady.
4. Sprecyzowanie zadania własnego i myśli przewodniej.
5. Wydanie wytycznych do pracy oficerom sztabu brygady.

IV **FORMA:** Zajęcia grupowe

V **CZAS:** 2 godziny lekcyjne

VI **WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE**

1. Na 5-7 dni przed zajęciami należy przeprowadzić instruktaż ze studentami, określając zakres rozpatrywanej problematyki oraz sposób przygotowania się. Do zajęcia studenci pobierają:
 - założenie taktyczne nr 1;
 - mapę 1:50 000 „Położenie wojsk 41 BZ 0808 LISTOPAD”;
 - rozkaz operacyjny nr 2 dowódcy 4 DZ dla 41BZ;
 - aneks C do rozkazu operacyjnego nr 2 dowódcy 2 DZ dla 41BZ;
2. Podczas nauki własnej studenci na podstawie założenia wraz z załącznikami przygotowują: mapę z sytuacją taktyczną uzupełnioną danymi z założenia,
3. Na podstawie opracowania metodycznego zawierającego omówienie sposobu dochodzenia do rozwiązania opracowują:

- a) pisemnie wnioski z analizy zadania,
 - b) wymogi przełożonego w stosunku do brygady w realizacji celu obrony dywizji.
 - c) ograniczenia swobody działania,
 - d) zadanie główne i cząstkowe brygady,
 - e) wpływ sąsiadów na wykonanie zadania przez brygadę,
 - f) sprecyzowane zadanie własne oraz myśl przewodnią,
 - g) harmonogram przygotowania obrony,
 - h) wytyczne do opracowania wariantów działania,
 - i) na zajęciach przygotowane do referowania:
 - (1) mapa z zadaniem dywizji, brygady
 - (2) mapa sytuacyjna brygady (meldunek sytuacyjny).
4. Zajęcie ma formę ćwiczenia grupowego, studenci występują jako dowódca i szef sztabu brygady.
 5. Główny wysiłek dydaktyczny należy skoncentrować na realizacji zagadnień nr 1 i 4.
 6. W toku zajęcia przy realizacji poszczególnych zagadnień przestrzegać następującego porządku: dokonywać krótkiego wprowadzenia teoretycznego ze zwróceniem szczególnej uwagi na przedstawienie interpretacji teorii w odniesieniu do konkretnie omawianej sytuacji, następnie studenci prezentują swoje rozwiązania, w toku krótkiej dyskusji wysłuchać opinii innych studentów, uzupełnić i podsumować wypowiedzi.
 7. Stosować pytania śródlekcyjne w celu poznania u oficerów znajomości teorii oraz danych z dokumentacji ćwiczenia.
 8. Być gotowym do osobistego pokazu działania poszczególnych oficerów z dowództwa brygady w trakcie rozwiązywania problemów taktycznych.
 9. W toku zajęcia uwzględnić ustalenia z instruktażu prowadzonego przez Kierownika Zakładu.

VII PRZEBIEG ZAJĘCIA:

A) Część wstępna - 15'

Po podaniu tematu oraz sprawdzeniu przygotowania się studentów do zajęcia, nauczyciel przypomina problematykę tej części ćwiczenia oraz jego miejscem i rolę w ćwiczeniu. Poprzez pytania kontrolne sprawdza wiedzę teoretyczną studentów

w zakresie tematu zajęć. Umiejętawia w procesie decyzyjnym aktualną sytuację, w której znalazła się brygada. Metodą grupową nauczyciel ustala problemy taktyczne do rozwiązania oraz miejsce i sposób pracy dowódcy brygady.

Zadaje pytania kontrolne dotyczące znajomości założenia, otrzymanego zadania i zamiaru dowódcy brygady.

Studenci wykorzystując mapę sytuacyjną przedstawiają aktualną sytuację taktyczną (o godz. 00.08 8 Listopada). Przygotowana do referowania mapa sytuacyjna powinna zawierać: linie rozgraniczenia, linie koordynacyjne w zakresie prowadzonych działań, położenie wojsk własnych (z zasady dwa szczeble w dół), rozmieszczenie stanowisk dowodzenia, położenie i działanie przeciwnika. Na mapie mogą być zamieszczone inne informacje konieczne w danej sytuacji do pracy sztabu.

W trakcie odpowiedzi na pytania należy akcentować szczególnie następujące problemy:

- a) jakie jest położenie pododdziałów 41BZ?
- b) jakie jest położenie i cel działania sąsiadów?

W trakcie odpowiedzi wyeksponować następujące problemy:

- cel obrony dywizji;
- pożądany stan końcowy (jak powinna przedstawiać się sytuacja po osiągnięciu celu obrony);

B) Część główna - 70'

1. Zadanie główne i cząstkowe oraz ich znaczenie dla osiągnięcia celu obrony - 20'

Nauczyciel akademicki wyznacza studenta, który jako dowódca brygady prezentuje wnioski wypracowane w trakcie nauki własnej. Rozpatrując to zagadnienie ćwiczący powinni dążyć do rozbioru zadania postawionego przez dowódcę dywizji na zadania cząstkowe w nim zawarte oraz wynikające z nich treści. Następnie dążą do określenia tych, które mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celu obrony (np.: załamanie natarcia przed przednią linią obrony, niedopuszczenia do rozcięcia ugrupowania obronnego, załamanie natarcia przeciwnika w głębi).

Pomocne mogą być odpowiedzi na następujące pytania:

- a) jakie zadania zostały sprecyzowane przez przełożonego w rozkazie operacyjnym?
- b) jakie zadania nie są bezpośrednio wymienione w rozkazie, ale ich wykonanie jest niezbędne dla osiągnięcia celu obrony?

c) jakie zadania, z dwóch wymienionych grup mają kluczowe znaczenie?

2. Ograniczenia swobody działania brygady - 15'

Realizując to zagadnienie ćwiczący powinni rozpatrzyć występowanie szeroko rozumianych ograniczeń, zmniejszających swobodę 41 BZ.

Mogą one być zawarte w rozkazie przełożonego lub w danych dodatkowych w założeniu taktycznym i sprowadzać się do m.in. narzucenia terminów gotowości do obrony, linii rozgraniczenia, przedniej linii obrony. W aspekcie rozpatrywanej problematyki, poszczególne ograniczenia dotyczą szczególnie: nakazu utrzymania rejonu obrony, powstrzymania działania przeciwnika i uniemożliwienia mu przeniesienia punktu ciężkości działań poprzez wiązanie walką.

3. Harmonogram przygotowania działań - 10'

Przedstawiając to zagadnienie studenci mogą korzystać z przygotowanych wcześniej na foliogramie danych, wyświetlając je na ekranie.

W ramach kalkulacji czasu ćwiczący dowódca brygady powinien uwzględnić czas potrzebny na:

- planowanie obrony;
- opracowanie zadań dla poszczególnych pododdziałów, w tym jaką formę przekazu zastosować;
- dokonanie niezbędnych przemieszczeń związanych z tworzeniem ugrupowania bojowego brygady;
- przemieszczenie do rejonu obrony;
- rozbudowę inżynieryjną rejonu obrony.
-

4. Sprecyzowanie zadania własnego i myśli przewodniej - 20'

Zagadnienie to jest swoistym podsumowaniem całego zajęcia poświęconego analizie zadania do obrony dywizji. Polega ono na udokładnieniu i jednoznacznym określeniu treści otrzymanego zadania. Sprecyzowane zadanie własne to otrzymane zadanie włącznie z niezbędnymi zadaniami cząstkowymi wynikłymi z toku dotychczasowej analizy zadania. Tak więc należy podkreślić, że sprecyzowane zadanie własne to zadania cząstkowe zawarte w zadaniu przełożonego oraz te, które wynikają z zadań określonych w rozkazie.

W efekcie studenci powinni na bazie myśli przewodniej :

- sprecyzować zadanie własne;
- określić myśl przewodnią dowódcy brygady (co należy osiągnąć).

5. Wydanie wytycznych do pracy oficerom sztabu. -10'

Kolejnym elementem zajęć są wytyczne do planowania. Wytyczne te powinny zawierać:

- sposoby działania jakie powinien sztab zdaniem dowódcy rozpatrzyć (np. sposób obrony w różnych warunkach zagrożenia oddziaływaniem przeciwnika naziemnego i powietrznego, oraz odpowiadające tym zagrożeniom ugrupowanie itp.);
- czas i miejsce odprawy decyzyjnej, w czasie której dowódca zapoznany zostanie z wariantami obrony i dokona wyboru jednego z nich (podejmie decyzję);
- kryteria do porównania wariantów.

C. Część końcowa - 5'

Kończąc zajęcia należy:

- przedstawić stopień realizacji celów zajęcia;
- ocenić przygotowanie grupy oraz indywidualne poszczególnych studentów do zajęcia;
- określić czas i sposób rozliczenia się studentów nieobecnych i nieprzygotowanych do zajęcia;
- podać termin kolejnego zajęcia oraz ustalić termin instruktażu.

Zajęcie 5

I. TEMAT nr 149: PRZYGOTOWANIE WARIANTÓW OBRONY

II. CELE:

1. Uczyć analizy czynników wpływających na realizację zadania w celu wyodrębnienia najlepszego sposobu działania wojsk własnych w aktualnej sytuacji.
2. Uczyć zasad obrony brygady.
3. Doskonalić zwięzłość i precyzję języka wojskowego.
4. Kształtować cechy dowódcze oraz wyobraźnię taktyczną.

III. ZAGADNIENIA KSZTAŁCENIA

1. Ocena terenu.
2. Prognoza działania przeciwnika.
3. Opracowanie i prezentowanie wariantów działania wojsk własnych.

IV. FORMA: Zajęcia grupowe

V. CZAS: 2 godziny lekcyjne

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Studenci przygotowując się do zajęcia pracują w zespołach. Grupa może być podzielona na 2 lub 3 zespoły. Każdy zespół opracowuje inny sposób obrony brygady, stosownie do oceny przeciwnika z uwzględnieniem możliwości wojsk własnych. Istotne jest aby studenci przedstawili rozwiązania na tle oceny terenu, przeciwnika i ograniczeń czasowych oraz żeby widzieli sposoby zażegnania negatywnych warunków związanych z obroną, w tym niedopuszczenie do opóźnienia nakazanych terminów i czasów realizacji zadań. Studenci dokonują niezbędnych kalkulacji czasowych stosownie do ograniczeń wynikających z zadania oraz ugrupowania bojowego.

2. Na 5-7 dni przed zajęciami, należy przeprowadzić z grupą szkoleniową instruktaż, określając zakres rozpatrywanej na zajęciu problematyki oraz sposób przygotowania się do zajęcia. Do zajęć przygotować:

- a) wnioski z oceny sytuacji w poszczególnych obszarach zainteresowania;
- b) opracować:

- (1) warianty działania wojsk własnych wraz z niezbędnymi kalkulacjami, uzasadnieniami, zaletami i wadami,
 - (2) zadania dla elementów ugrupowania bojowego,
 - (4) wytyczne do dalszej pracy dla oficerów sztabu,
 - c) Rozwiesić na sali:
 - (1) mapę z oceną zagrożenia,
 - (2) zadanie brygady – oleat z rozkazu dywizji,
 - (3) mapę sytuacyjną,
 - (4) myśl przewodnią dowódcy,
 - (5) sprecyzowane zadanie własne,
3. Przygotowanie studentów ukierunkować na 3 zagadnienie, podkreślając jego znaczenie w planowaniu walki obronnej.
4. Studenci występują w zależności od charakteru przedstawianej problematyki, w roli dowódcy brygady, szefa sztabu, oficera S-2 lub S-3.
5. Zajęcie ma formę zajęcia grupowego
6. Założeniem metodycznym jest to, aby studenci, mimo samodzielnego przygotowania się na nauce własnej - zasadnicze problemy taktyczne rozwiązywali pod kierunkiem nauczyciela akademickiego w czasie zajęcia.
7. Nauczyciel akademicki po prezentacji wyników pracy wyznaczonego zespołu wyzwała dyskusję nad dodatnimi i ujemnymi stronami przyjętych rozwiązań a następnie dokonuje podsumowania.
8. Wyznaczając do referowania każdego zagadnienia 2-3 studentów z każdego zespołu, nauczyciel akademicki uwzględnia czas operacyjny i sposób prezentowania rozwiązań, nadzoruje sposób pracy ćwiczących studentów, po czym zachęca grupę do wypowiedzi, ukierunkowując na konkretne problemy taktyczne. Każde wystąpienie kończy krótkim omówieniem podkreślając dodatnie i ujemne strony wystąpień poszczególnych oficerów.

VI. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

A. Część wstępna - 10'

Po podaniu tematu oraz sprawdzeniu przygotowania się studentów do zajęcia nauczyciel akademicki umiejscawia problematykę zajęcia na tle procesu planowania obrony podkreślając, że czynność ta realizowana jest w etapie oceny sytuacji (odprawa koordynacyjna sztabu, prowadzona przez szefa sztabu).

Pomocne w dalszej pracy nauczyciela akademickiego może być pytanie kontrolne dotyczące oceny wojsk własnych, która powinna zawierać:

- stopień gotowości bojowej batalionów,
- ukompletowanie,
- rodzaj posiadanego sprzętu i uzbrojenia,
- zakres i rodzaj dostępnego wsparcia bojowego - własnego i przydzielonego,
- możliwości zabezpieczenia logistycznego,
- możliwości rozpoznania,
- wsparcie przez sąsiadów,

Szczególnie należy eksponować: skład brygady, rozmieszczenia dostępnych sił i środków, możliwości bojowe, w tym jakość sprzętu bojowego i wsparcie logistyczne.

Następnie metodą grupową ustala problemy taktyczne do rozwiązania oraz miejsce i sposób pracy osób funkcyjnych.

Wyznaczając do referowania osoby funkcyjne i nakazuje zgodnie z ustalonym harmonogramem pracę sztabu w czasie operacyjnym.

B. Część główna - 70'

1. Ocena terenu - 20'

W ramach tego zagadnienia studenci powinni określić wpływ terenu na prowadzenie działań przez obie walczące strony. Studenci wykorzystując przygotowaną na folii oceną terenu referują to zagadnienia określając wpływ na otrzymane zadanie:

- teren nieprzekraczalny;
- teren trudno przekraczalny;
- teren przekraczalny;
- korytarze ruchu;
- drogi podejścia (wojsk własnych i przeciwnika);
- terenu o kluczowym znaczeniu dla prowadzenia obrony;
- możliwości prowadzenia obserwacji i ognia, maskowania i manewru;

we wnioskach uwzględniają również wpływ warunków atmosferycznych na przygotowanie i prowadzenie obrony w aspekcie stanu osobowego i użycia rodzajów wojsk.

2. Wnioski z oceny przeciwnika - - 10'

Na bazie wcześniej zrealizowanych zajęć przez KRWiAO studenci w roli oficera S-2, wykorzystując przygotowane na nauce własnej oleaty („Prognoza zagrożenia”) prezentują wnioski dotyczące możliwości bojowych i warianty działania przeciwnika. Ze względu na ograniczenia czasowe rozpatrywany będzie w czasie zajęć tylko jeden przyjęty prawdopodobny zamiar działania przeciwnika.

3. Prezentowanie wariantów działania wojsk własnych - - 35'

Na bazie wniosków z analizy zadania i oceny czynników wpływających na wykonanie zadania opracowywane są warianty działania wojsk własnych. Należy podkreślić, że każdy wariant działania jest ogólnym zarysem planu jednego z możliwych sposobów wykonania zadania. Stąd też celowym jest aby zawierał: sposób dezorganizacji podejścia przeciwnika, prowadzenie działań w rejonie ubezpieczeń bojowych, walkę o utrzymanie przedniej linii obrony, walkę w głębi, użycie odwodów, prowadzenie działania w tyłowym rejonie obrony.

Każdy ze sporządzonych wariantów działania powinien składać się z części graficznej – szkicu i pisemnej legendy wyjaśniającej opisowo istotę sposobu wykonania zadania. Graficzne zobrazowanie sposobu działania powinno być odpowiedzią na rozwiązanie problemu taktycznego zawartego w wytycznych. Wystąpienie zespołów – studentów powinno zawierać:

- a) cel działania brygady,
- b) ugrupowanie bojowe,
- c) podział sił,
- d) punkt ciężkości i rejon kluczowy,
- e) rozmieszczenie SD,
- f) przewidywane straty w czasie walki,
- g) czas w jakim rejon obrony może być utrzymany (kalkulacje dotyczące potencjału bojowego i możliwości brygady
- h) Jak skierować natarcie przeciwnika w rejon kluczowy?
- i) Gdzie powinny być wybrane pozycje ryglowe dla batalionów, aby zrealizować cel główny obrony?
- j) Celowość pozostawienia określonych sił w okrążeniu?
- d) Sposób wzmocnienia kierunków zagrożonych rozcięciem ugrupowania bojowego (wykorzystanie odwodów specjalnych, luzowanie)?

- e) Opłacalność wykonania zwrotu zaczepnego w prezentowanym wariantcie (cel, jakimi siłami, w jakim kierunku, z jakim zadaniem)?
- f) Sposób reakcji na uderzenia przeciwnika w tyłowy rejon obrony brygady (przeciwdziałanie działaniom głębokim przeciwnika)?

C. Część końcowa - 5'

Kończąc zajęcie należy:

- przedstawić stopień realizacji celów zajęcia;
- ocenić przygotowanie grupy oraz indywidualne poszczególnych studentów do zajęcia;
- określić czas i sposób rozliczenia się studentów nieobecnych i nieprzygotowanych do zajęcia;
- podać termin kolejnego zajęcia oraz ustalić termin instruktażu.

Zajęcie 13

PANEL z ZRWiWE

I. TEMAT nr 159: KONCEPCJA PROWADZENIA WALKI W REJONIE BRYGADY

II. CELE:

1. Uczyć przewidywania rozwoju sytuacji podczas prowadzenia walki obronnej.
2. Uczyć umiejętności prezentowania rozwiązań i ich argumentacji.
3. Doskonalić zwięzłość i precyzję języka.

III. ZAGADNIENIA KSZTAŁCENIA

1. Przewidywany rozwój natarcia przeciwnika w rejonie obrony brygady.
2. Synchronizacja użycia elementów ugrupowania bojowego w celu zatrzymania natarcia przeciwnika.
3. Warianty użycia odwodu ogólnowojskowego

IV. FORMA: Zajęcia grupowe

V. CZAS: 4 godziny lekcyjne

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Zajęcie jest poświęcone symulacji działań. Studenci w czasie nauki własnej na podstawie wariantów w rozwiązaniu metodycznym przygotowują warianty rozwoju natarcia przeciwnika w rejonie obrony brygady. Stosownie do tych wariantów określają sposoby przeciwdziałania wojsk własnych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na synchronizację użycia poszczególnych elementów ugrupowania obronnego brygady. Istotne jest żeby studenci przygotowali i w czasie zajęcia zaprezentowali działanie pododdziałów brygady, ale z uwzględnieniem warunków terenowych, ograniczeń czasowo-przestrzennych i innych czynników pola walki które mogą mieć na te działania wpływ.

2. Symulacja działań prowadzona będzie w etapie:

- a) walki na linii przejścia odpowiedzialność BHL KONAR
- b) walki na linii ubezpieczeń batalionowych bHL WITKA
- c) walki przed przednią linią obrony FEBA
- d) walki przed PL ŚWIST gdzie przeciwnik został zatrzymany i istnieją możliwości wyprowadzenia kontrataku,

e) walki na ostatecznej linii obrony całością sił brygady PL KONAR 2.

3. Na 5-7 dni przed zajęciem, należy przeprowadzić z grupą szkoleniową instruktaż, określając zakres rozpatrywanej na zajęciu problematyki oraz sposób przygotowania się do zajęcia.

Studenci przygotowują:

a) prawdopodobne warianty przebiegu natarcia przeciwnika (jakimi siłami uderzy, gdzie dokona wyłomu w obronie 41 BZ, jakie siły wprowadzi i kiedy, które obiekty będzie zamierzał opanować).

b) oś czasową pododdziałów 41 BZ .

c) położenie wojsk (linia styczności wojsk) w poszczególnych etapach symulacji działań, na oleacie mapy i schemat do prezentacji na rzutniku (należy skalkulować tempo natarcia przeciwnika, zaproponować wykorzystanie odwodów).

d) kalkulacje dotyczące:

(1) osłabienia potencjału bojowego przeciwnika przed przednią linią obrony,

(2) przewidywanych strat poniesionych przez broniące się bataliony w rozpatrywanym etapie walki,

e) Rozwiązanie następujących problemów taktycznych:

(1) Sposób dezorganizowania natarcia przeciwnika i zabezpieczenie wyjścia z walki 6BZ w rejonie sił przesłaniania brygady?

(2) Wykorzystanie odwodu w celu odtworzenia przedniej linii obrony

(3) Oczekiwane rezultaty działań batalionów, co dowódca brygady zamierza osiągnąć walką batalionów pierwszego rzutu?

(4) Jak blokować odwody przeciwnika?

f) W czasie zajęć na sali rozwieszono są:

(1) myśl przewodnią dowódcy brygady.

(2) mapa z zadaniem dywizji.

(3) mapa sytuacyjna 41 BZ.

(4) wariant działania przeciwnika.

4. Studenci referują przy zawieszonych mapie z nałożoną folią, wskazane jest, aby wykorzystywać w czasie wystąpienia, przygotowane foliogramy z wariantami ugrupowania i kalkulacjami czasowo-przestrzennymi.

5. Studenci występują w zależności od charakteru przedstawionej problematyki, w roli szefa sztabu, szefa G-2 lub G-3.

6. Zajęcie ma formę zajęcia grupowego z elementami ćwiczenia dowódczo-sztabowego – każdy sztab prezentuje swoje rozwiązanie według następującego układu:

- a) położenie wojsk przeciwnika,
- b) położenie wojsk własnych,
- c) położenie i działanie sąsiadów.

7. Założeniem metodycznym zajęcia jest to, aby studenci, mimo przygotowania się samodzielnego na nauce własnej - zasadnicze problemy taktyczne rozwiązywali pod kierunkiem nauczyciela akademickiego w czasie zajęcia.

8. Nauczyciel akademicki po przedstawieniu określonego problemu przez zespół wyzwała dyskusją, a następnie zamykając ją, dokonuje podsumowania.

VI. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

A. Cześć wstępna - 20'

Po podaniu tematu oraz sprawdzeniu przygotowania się studentów do zajęcia nauczyciel akademicki umiejscawia problematykę zajęcia na tle procesu planowania obrony podkreślając, że rozpatrywana problematyka znajduje odzwierciedlenie w symulacji działań (ocena sytuacji), prowadzonej przez szefa sztabu. Następnie metodą grupową ustala problemy taktyczne do rozwiązania w poszczególnych etapach symulacji oraz miejsce i sposób pracy osób funkcyjnych.

B. Cześć główna - 155'

1. Przewidywany rozwój natarcia przeciwnika w rejonie obrony brygady - 35'

W ramach tego zagadnienia wyznaczeni przez nauczyciela akademickiego, studenci prezentują i uzasadniają możliwe warianty rozwoju natarcia przeciwnika. Problemy te studenci referują w roli oficera S-2 przy mapie (warianty wykonane na folii). Zakończeniem zagadnienia powinna być propozycja tego wariantu, który został uznany za możliwy do realizacji przez przeciwnika. Wariant ten jest tzw. wariantem rekomendowanym do dalszych zajęć, należy tu jednak podkreślić, że jedynie ograniczenia czasowe sprawiają, że inne warianty nie są szczegółowo rozpatrywane. Pomocne w toku realizacji zagadnienia mogą być następujące pytania:

- a) jakie jest tempo natarcia przeciwnika?
- b) gdzie są rozmieszczone odwody?
- c) jakie są możliwości przeciwnika w potęgowaniu natarcia?

2. Wykorzystanie elementów ugrupowania bojowego w celu zatrzymania natarcia przeciwnika - 90'

W ramach tego zagadnienia, studenci określają zakres i sposób działania poszczególnych elementów ugrupowania obronnego związku taktycznego, do wykonania zadań wynikających z możliwych wariantów rozwoju natarcia przeciwnika. W tym celu wykorzystują przygotowaną tabelę synchronizacji działań.

Studenci powinni ustalić najważniejsze (do bezwzględnej realizacji) problemy synchronizacji (cel), a następnie wykonawców, czas, miejsce i sposób wykonania. Synchronizacja elementów ugrupowania obronnego dywizji powinna być prezentowana przez studentów, w odniesieniu do wcześniej określonych sposobów działania przeciwnika.

3. Warianty użycia odwodu ogólnowojskowego - 30'

Studenci do wcześniej wygenerowanych, możliwych wariantów rozwoju natarcia przeciwnika, przyporządkowują (ich zdaniem) najlepsze sposoby przeciwdziałania wojsk własnych. Warianty użycia wojsk własnych prezentuje wyznaczony student w roli oficera S-3 przy mapie z nałożonymi kolejno foliami rozgrywania poszczególnych sytuacji lub na rzutniku korzystając z przygotowanej folii.

UWAGA! W czasie prezentacji wymagane jest uzasadnianie poparte odpowiednimi kalkulacjami czasowo-przestrzennymi oraz obliczeniami dotyczącymi między innymi stosunków sił. Należy również bezwzględnie wymagać uwzględnienia taktycznych warunków prowadzenia obrony (przede wszystkim teren, warunki atmosferyczne, pora dnia i roku).

C. Część końcowa - 5'

Kończąc zajęcie należy:

- przedstawić stopień realizacji celów zajęcia;
- ocenić przygotowanie grupy oraz indywidualne poszczególnych studentów do zajęcia;
- określić czas i sposób rozliczenia się studentów nieobecnych i nieprzygotowanych do zajęcia;
- podać termin kolejnego zajęcia oraz ustalić termin instruktażu.

Zajęcie 14**PANEL z IZiD****Temat nr 160****I. TEMAT: ZAMIAR DZIAŁANIA I FORMUŁOWANIE ZADAŃ****II. CELE:**

1. Uczyc podejmowania decyzji i formułowania zamiaru do obrony.
2. Doskonalić w logicznym i w zwięzłym formułowaniu zadań.
3. Sprawdzić umiejętność przewidywania konsekwencji podjętej decyzji.

III. ZAGADNIENIA KSZTAŁCENIA

1. Wybór sposobu wykonania zadania
2. Ogłoszenie zamiaru do obrony i wydanie dodatkowych wytycznych.
3. Określenie zadań dla elementów ugrupowania bojowego.

IV. FORMA: Zajęcia grupowe**V. CZAS: 2 godziny lekcyjne****V. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:**

1. Studenci przygotowując się do zajęcia pracują w jednym zespole jako osoby funkcyjne sztabu 41BZ. Zespół opracowuje w sposób syntetyczny argumenty pozytywne i negatywne do swoich wariantów, uwzględniając prawdopodobne oddziaływanie przeciwnika, możliwości brygady i wpływ terenu. Ponadto są w gotowości do ogłoszenia zamiaru do obrony brygady (wybranego wariantu).

2. Na 5-7 dni przed zajęciem należy przeprowadzić z grupą szkoleniową instruktaż, określając zakres rozpatrywanej na zajęciu problematyki oraz sposób przygotowania się do zajęcia. Do zajęć przygotować:

a) Scenariusz odprawy decyzyjnej, przed rozpoczęciem odprawy decyzyjnej należy: ustalić porządek odprawy, czas i zakres poszczególnych wystąpień; przygotować wnioski z oceny sytuacji w poszczególnych obszarach zainteresowania; ustalić wariant działania wojsk własnych rekomendowany przez sztab. Przebieg odprawy kontroluje nauczyciel z IZiD, nauczyciele z ZTWL skupiają swoją uwagę na prezentowanych problemach taktycznych.

b) opracować:

- (1) warianty działania wojsk własnych wraz z niezbędnymi kalkulacjami, uzasadnieniami, zaletami i wadami
- (2) pisemny pełny zamiar działania
- (3) zadania dla elementów ugrupowania bojowego,
- (4) wytyczne do dalszej pracy dla oficerów sztabu,
- (5) tabelę porównawczą wariantów (rozwiązanie niemieckie).
- (6) Wyniki gry wojennej (symulacja działań).
- (7) Oś czasową działań i harmonogram przygotowania obrony dla rekomendowanego wariantu

c) Rozwiesić na sali:

- (1) mapę z oceną zagrożenia – wariant przyjęty do symulacji działań,
- (2) zadanie brygady,
- (3) mapę sytuacyjną,
- (4) myśl przewodnią dowódcy,
- (5) sprecyzowane zadanie własne.

3. Studenci referują poszczególne problemy przy zawieszonych mapie z nałożoną folią odzwierciedlającą omawiane zagadnienia, powinni również wykorzystywać przygotowane foliogramy z wariantami ugrupowania i kalkulacjami.

4. Studenci występują w zależności od charakteru przedstawionej problematyki, w roli dowódcy brygady, szefa S-2 lub S-3.

5. Nauczyciel akademicki po pracy wyznaczonego w studenta (w roli szefa sztabu lub dowódcy brygady), wyzwała dyskusję i zamykając ją dokonuje podsumowania.

VI. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

A. Część wstępna - 5'

Po podaniu tematu oraz sprawdzeniu przygotowania się studentów do zajęcia nauczyciel akademicki umiejscawia problematykę zajęcia na tle procesu planowania obrony, podkreślając, że etap ten odbywa się w formie odprawy decyzyjnej sztabu, prowadzonej przez dowódcę brygady, w ramach zajęć ze względu na ograniczenia czasowe w czasie zajęć, realizowane będą tylko wybrane elementy odprawy decyzyjnej. Następnie metodą grupową ustala przebieg odprawy oraz miejsce i sposób pracy osób funkcyjnych.

B. Część główna - 80'

1. Wybór sposobu wykonania zadania - 25'

Na początku należy podkreślić, że celem odprawy decyzyjnej jest podjęcie decyzji przez dowódcę. Wskazany przez nauczyciela akademickiego student w roli szefa sztabu prowadzi odprawę decyzyjną, przedstawia plan przebiegu odprawy. Następnie wyznaczeni studenci przedstawiają w roli szefów S-2 i S-3 opracowane warianty i wnioski z porównania sposobów prowadzenia obrony, dokonując tego na tle warunków jego wykonania (eksponując teren i przeciwnika) i szczególnie akcentując zróżnicowanie głównego wysiłku obrony („punktu ciężkości”, „rejonu kluczowego”) i ugrupowania bojowego.

Szef sztabu prezentuje dowódcy wariant działania, który zdaniem sztabu jest najlepszy. Uzasadniając w wybranym wariantcie: wybór rejonu kluczowego, sposobu zapewnienia ciągłości oddziaływania na przeciwnika w pasie odpowiedzialności obronnej w wyniku wycofania się na linie obrony (zmiana linii koordynacyjnych w poszczególnych etapach walki), obiekty terenowe, które należy utrzymać, aby zapewnić ciągłość w trakcie walki obronnej (jakie elementy pozostawić aby rozciąć zgrupowanie uderzeniowe przeciwnika). Należy wykorzystać w argumentacji przygotowaną tabelę porównania wariantów.

2. Porównanie wariantów działania - 15'

Studenci w sposób rzeczowy porównują przygotowane i przeanalizowane sposoby działania. Porównania tego dokonują w oparciu o przyjęte przez siebie kryteria oceny, z wykorzystaniem tabeli porównawczej sposobów działania.

Kryteria przyjęte do porównania wariantów mogą być przedmiotem dyskusji. Dyskusja powinna koncentrować się na merytorycznym uzasadnieniu przyjętych kryteriów, ich zasadnością w obecnej sytuacji operacyjno-taktycznej.

Efektom pracy powinno być wybranie wariantu rekomendowanego dowódcy batalionu.

3. Ogłoszenie zamiaru do obrony i wydanie dodatkowych wytycznych - 10'

Na wstępie należy zaznaczyć, że dowódca po zapoznaniu się z informacjami przygotowanymi przez sztab, porównuje je z wnioskami z własnej oceny sytuacji i po dokonaniu wyboru sposobu wykonania zadania (podjęciu decyzji) ogłasza zamiar do obrony dywizji z akcentowaniem konkretnych wykonawców (według podziału sił). Proponowany układ meldunku:

- myśl przewodnia,
- działanie – sposób rozegrania walki
- ugrupowanie (skład zgrupowań podział sił do wykonania zadania),
- punkty ciężkości wsparcia ogniowego, zabezpieczenia inżynieryjnego i rozpoznania
- dodatkowo elementy koordynacji i sposób dowodzenia,

Przechodząc do przeprowadzenia drugiej części zagadnienia, należy we wprowadzeniu podkreślić, że po ogłoszeniu zamiaru dowódca może w celu ostatecznego wyjaśnienia niejasności i pomocy w zakresie planowania udzielić dodatkowych wytycznych.

Po czym wyznaczeni studenci wydają wytyczne, które mogą obejmować:

- uszczegółowienie sposobu wykorzystania w czasie obrony środków obrony przeciwlotniczej;
- użycie inżynieryjnych środków rażenia i miotaczy ognia;
- sposób współdziałania w czasie obrony z siłami obrony terytorialnej
- niezbędne zmiany w podziale sił;
- zmiany w organizacji dowodzenia.

4. Określenie zadań dla elementów ugrupowania bojowego

30'

Należy wyjaśnić studentom, że sposób określenia zadań dla poszczególnych elementów ugrupowania bojowego będzie zależny od miejsca i roli w przyjętej koncepcji walki przez dowódcę brygady. Należy zwrócić uwagę na stopień szczegółowości określanych zadań dla pododdziałów i zakres swobody decyzyjnej pozostawiony dowódcom niższego szczebla. Celowym jest także wyegzekwowanie sposobu podporządkowania przydzielanych pododdziałów do realizacji zadań specjalistycznych (np.: ustawienie wężła zapór, wzmocnienie ogniem). W trakcie stawiania zadań musi być jasno przedstawiony i rozwiązany problem: KTO, CO, GDZIE, KIEDY, W JAKIM CELU ?

C. Część końcowa - 5'

Kończąc zajęcia należy:

- przedstawić stopień realizacji celów zajęcia;
- ocenić przygotowanie grupy oraz indywidualne poszczególnych studentów do zajęcia;
- określić czas i sposób rozliczenia się studentów nieobecnych i nieprzygotowanych do zajęcia;
- podać termin kolejnego zajęcia oraz ustalić termin instruktażu.

Zajęcie 15 – Teren**PANEL z IZiD****I. TEMAT nr161: REKONESANS, POSTAWIENIE ZADAŃ
I SYNCHRONIZACJA DZIAŁAŃ.****II. CELE:**

1. Uczyc studentów wykorzystania terenu do organizacji obrony brygady.
2. Uczyc przewidywania rozwoju sytuacji podczas prowadzenia walki obronnej.
3. Uczyc wykorzystania elementów ugrupowania bojowego do zrealizowania celu obrony.
4. Uczyc precyzji we wskazywaniu obiektów terenowych podczas pracy w terenie.
5. Doskonalić zwięzłość i precyzję języka.

III. ZAGADNIENIA KSZTAŁCENIA

1. Taktyczna ocena terenu
2. Rekonesans
3. Synchronizacja działań

IV. MIEJSCE: Teren

V. CZAS: 7 godzin lekcyjnych 5h taktyka – 2h rozpoznanie

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Na 5-7 dni przed zajęciem, należy przeprowadzić z grupą szkoleniową instruktą, określając zakres rozpatrywanej na zajęciu problematyki oraz sposób przygotowania się studentów do zajęcia. Do zajęć przygotować:

- a) wrysować wariant działania wybrany na odprawie decyzyjnej na mapy,
- b) opracować:
 - (1) tabelę synchronizacji,
 - (2) zadania dla pododdziałów,
 - (3) stosowne kalkulacje operacyjno-taktyczne (stosunki sił, harmonogram przygotowania działań),
 - (4) plan rekonesansu (czas pracy na punktach rekonesansowych – w tym – dojazd i powrót, zagadnienia do realizacji, problemy taktyczne do rozwiązania).
- c) Przystudiować literaturę:

- (1). Kaczmarek W. Metodyka pracy w terenie dowództw szczebla taktycznego, Warszawa 1997.
- (2). Koziej S., Łaski W., Szajner R. Taktyka i teren, Warszawa 1980.
- (3). Bujak A. Środowisko a działania bojowe na terytorium Polski, Toruń 2000.
- (4). Praca w terenie na szczeblu taktycznym, opracowanie zbiorowe, Warszawa 2004.

2. Studenci przygotowując się do zajęcia (i w czasie jego trwania) pracują w dwóch zespołach – każdy na innym punkcie pracy. Zespoły w czasie nauki własnej przygotowują się do pracy w terenie, w zakresie problematyki dotyczącej rekonesansu dowódcy brygady prowadzonego po podjęciu decyzji. Studenci występują w zależności od charakteru omawianej problematyki, w roli dowódcy brygady, oficera S-2, S-3 lub dowódców pododdziałów.

3. W kalkulacji czasu zajęć przewidziano 90' na dojazd i powrót z zajęć.

4. Zajęcia prowadzone będą na dwóch punktach pracy (rekonesansowych):

- nr 1 (EC4598)– pkt 167,0 płn ROGUSZYN w ugrupowaniu 413 bz
- nr 2 (ED3304)–. pkt156,3 2km pld. POŁAZIE w ugrupowaniu 414 bzmot
- Czas przeznaczony na zajęcie:
- przejazd na punkt pracy nr 1 do 9.00;
- praca na punkcie nr 1 od 9.15 do 11.00; od 11.00 do 11.30 rozpoznanie
- przejazd na punkt nr 2 ok. 30 min
- praca na punkcie nr 2 od 12.00 do 13.00 od 13.00 do 13.30 rozpoznanie
- powrót do AON: 13.30 - 14.30.

5. Przygotowanie studentów ukierunkować na zagadnienie 3 i 4 podkreślając ich znaczenie w osiągnięciu celu obrony.

6. Zajęcie ma formę zajęcia grupowego z elementami ćwiczenia dowódczo-sztabowego (na punktach pracy).

7. Pracę na obu punktach rekonesansowych należy rozpoczynać od orientowania topograficznego i taktycznego (prowadzonego poza czasem operacyjnym).

8. Praca na punktach obejmuje: na pkt. nr 1 utrzymanie kluczowego rejonu obrony (kontratak brygadowy), na pkt. nr 2 – ustalenie koncepcji walki przed przednią linią obrony

Na obu punktach rekonesansowych pracę należy zakończyć określeniem przez studentów zakresu zmian do planu obrony, które są konsekwencją konfrontacji z terenem podjętej przez dowódcę brygady decyzji.

9. Pomocna w realizacji zajęć może być standardowa kolejność rozpatrywanych problemów podczas rekonesansu:

- a) orientacja topograficzna;
- b) taktyczna ocena terenu;
- c) umiejscowienie zadania bojowego brygady w terenie;
- d) ocena przeciwnika: cel działania, kierunek natarcia, rubieże rozwijania, obiekty do opanowania, siły i kierunki potęgowania uderzenia;
- e) przedstawienie zamiaru prowadzenia obrony przez brygadę;
- f) sprecyzowanie zadań dla batalionów;
 - określenie rejonów obrony;
 - rubieże ryglowych;
 - sposobu zabezpieczenia luk i skrzydeł
 - wskazanie dróg manewru.
- g) umiejscowienie w terenie elementów ugrupowania brygady i przedstawienie zadań realizowanych przez przelożonego na korzyść broniących się pododdziałów;
 - rażenie ogniowe;
 - obrona przeciwlotnicza;
 - zabezpieczenie logistyczne
 - zabezpieczenie inżynieryjne.
- h) synchronizacja działań brygady w:
 - rejonie sił przesłaniania;
 - głównym rejonie obrony.

VII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

Punkt pracy nr 1 Utrzymanie kluczowego rejonu obrony brygady 100'

Część wstępna - 10'

Po podaniu tematu oraz sprawdzeniu przygotowania się studentów do zajęcia nauczyciel akademicki umiejscawia problematykę zajęcia na tle cyklu decyzyjnego podkreślając, że etap

ten odbywa się po odprawie decyzyjnej. Następnie metodą grupową (poza czasem operacyjnym) ustala problemy taktyczne do rozwiązania podczas pracy w terenie

Orientowanie topograficzne - 15'

Przed orientowaniem topograficznym należy umożliwić studentom indywidualne zorientowanie się w terenie. Następnie w ciągu 10' wyznaczeni studenci dokonują (poza czasem operacyjnym) orientowania topograficznego.

Studenci uwzględniając warunki terenowe oraz dotychczasowy prawdopodobny rozwój walki, oceniają możliwości przeciwnika, co do jego możliwości rozwijania natarcia. Studenci określają zakres i sposób działania poszczególnych elementów ugrupowania obronnego brygady, do wykonania zadań wynikających z wariantu rozwoju natarcia przeciwnika.

Studenci powinni ustalić najważniejsze (do bezwzględnej realizacji) problemy synchronizacji (cel), a następnie wykonawców, czas, miejsce i sposób wykonania. Synchronizacja elementów ugrupowania obronnego brygady powinna być prezentowana przez studentów, w odniesieniu do wcześniej określonych sposobów działania przeciwnika.

W podsumowaniu zagadnienia należy we wprowadzeniu podkreślić, że po ogłoszeniu zamiaru dowódca może w celu ostatecznego wyjaśnienia wszelkich niejasności i udzielenia podwładnym pomocy w zakresie planowania udzielić dodatkowych wytycznych. Po czym metodą problemową ustalić wytyczne, które mogą obejmować:

- uszczegółowienie sposobu wykorzystania w czasie obrony środków obrony przeciwlotniczej;
- użycie inżynierskich środków rażenia i miotaczy ognia;
- niezbędne zmiany w podziale sił;
- zmiany w organizacji dowodzenia,
- przebieg w terenie linii koordynacyjnych dowodzenia, rozpoznania i kierowania środkami ogniowymi brygady.

Taktyczna ocena terenu - 15'

W ramach tego zagadnienia, studenci oceniają teren przede wszystkim pod kątem zorganizowania systemu ognia, przyjęcia ugrupowania bojowego, manewru poszczególnych elementów ugrupowania a także wpływu terenu na działanie wojsk przeciwnika.

Po określeniu błędów w pracy studentów w zakresie taktycznej oceny terenu, metodą grupową ustala problemy taktyczne do rozwiązania w terenie oraz miejsce i sposób pracy

grupy rekonesansowej. Poprzez pytania kontrolne nauczyciel akademicki ustala: skład grupy rekonesansowej, czas pracy na punkcie i zagadnienia, sposób przybycia grupy na punkt rekonesansowy (5').

Rekonesans - organizowanie działań 40'

Nauczyciel wyznacza osoby funkcyjne i zgodnie z harmonogramem pracy, w określonym czasie operacyjnym grupa rekonesansowa przystępuje do działania.

Podczas pracy grupy rekonesansowej powinien zwrócić uwagę na następujące problemy:

(1) dotyczące działania przeciwnika:

- a) cel działania przeciwnika,
- b) kierunek natarcia,
- c) rubieże rozwijania do walki,
- d) obiekty do opanowania,
- e) siły jakie wykorzysta przeciwnik w pierwszym rzucie?

(2) dotyczące użycia pododdziałów brygady:

- a) przedstawienie zadań realizowanych przez przełożonego na korzyść brygady i batalionu w rejonie, którego prowadzony jest rekonesans,
- b) umiejscowienie w terenie elementów ugrupowania bojowego brygady,
- c) sposób wprowadzenia przeciwnika w błąd co do przebiegu przedniej linii obrony,
- d) sprecyzowanie zadań w zakresie: linii – rubieży ryglowych, linii ognia skoordynowanego, sposobu zabezpieczenia luk i skrzydeł, wykorzystania dróg manewru.
- e) Zabezpieczenia kontrataku brygady i odtworzenie przedniej linii obrony

Synchronizacja działań 20'

Kolejnym elementem pracy na punkcie jest synchronizacja działań prowadzona na podstawie przygotowanej tabeli synchronizacji.

Punkt pracy nr 2

Ustalenie koncepcji walki na pierwszej linii obrony

60'

Orientowanie topograficzne - 10'

Przed orientowaniem topograficznym należy umożliwić studentom indywidualne zorientowanie się w terenie. Następnie w ciągu 10' wyznaczeni studenci dokonują (poza czasem operacyjnym) orientowania topograficznego.

Studenci powinni ustalić najważniejsze (do bezwzględnej realizacji) problemy synchronizacji (cel), a następnie wykonawców, czas, miejsce i sposób wykonania. Synchronizacja elementów ugrupowania obronnego brygady powinna być prezentowana przez studentów, w odniesieniu do wcześniej określonych sposobów działania przeciwnika.

W podsumowaniu zagadnienia należy we wprowadzeniu podkreślić, że po ogłoszeniu zamiaru dowódca może w celu ostatecznego wyjaśnienia wszelkich niejasności i udzielenia podwładnym pomocy w zakresie planowania udzielić dodatkowych wytycznych. Po czym metodą problemową ustalić wytyczne, które mogą obejmować:

- uszczegółowienie sposobu wykorzystania w czasie obrony środków obrony przeciwlotniczej;
- użycie inżynieryjnych środków rażenia i miotaczy ognia;
- niezbędne zmiany w podziale sił;
- zmiany w organizacji dowodzenia,
- przebieg w terenie linii koordynacyjnych dowodzenia, rozpoznania i kierowania środkami ogniowymi brygady.

Taktyczna ocena terenu - 15'

W ramach tego zagadnienia, studenci oceniają teren przede wszystkim pod kątem zorganizowania systemu ognia, przyjęcia ugrupowania bojowego, manewru poszczególnych elementów ugrupowania a także wpływu terenu na działanie wojsk przeciwnika.

Rekonesans - organizowanie działań 35'

Nauczyciel wyznacza osoby funkcyjne i zgodnie z harmonogramem pracy, w określonym czasie operacyjnym grupa rekonesansowa przystępuje do działania.

Podczas pracy grupy rekonesansowej powinien zwrócić uwagę na następujące problemy:

(1) dotyczące działania przeciwnika:

- f) cel działania przeciwnika,
- g) kierunek natarcia,

- h) rubieże rozwijania do walki,
- i) obiekty do opanowania,
- j) siły jakie wykorzysta przeciwnik w pierwszym rzucie?

(2) dotyczące użycia pododdziałów brygady:

- f) przedstawienie zadań realizowanych przez przełożonego na korzyść brygady i batalionu w rejonie, którego prowadzony jest rekonesans,
- g) umiejscowienie w terenie elementów ugrupowania bojowego brygady,
- h) sposób wprowadzenia przeciwnika w błąd co do przebiegu przedniej linii obrony,
- i) sprecyzowanie zadań w zakresie: linii – rubieży ryglowych, linii ognia skoordynowanego, sposobu zabezpieczenia luk i skrzydeł, wykorzystania dróg manewru.
- j) Zabezpieczenia kontrataku brygady i odtworzenie przedniej linii obrony

C. Część końcowa - 5'

Kończąc zajęcie należy:

- przedstawić stopień realizacji celów zajęcia;
- ocenić przygotowanie grupy oraz indywidualne poszczególnych studentów do zajęcia;
- określić czas i sposób rozliczenia się studentów nieobecnych i nieprzygotowanych do zajęcia;
- podać termin kolejnego zajęcia oraz ustalić termin instruktazu.

ĆWICZENIE NR 111

DZIAŁANIA TAKTYCZNE BRYGADY I BATALIONU

OBRONA BATALIONU

CZEŚĆ "B"

Opracowanie metodyczne zajęć z Taktyki WL

Wzrost poziomu wiedzy i umiejętności

Nauzycieli wykonać pracę dydaktyczną z udziałem w harmonogramach pracy, w określonym czasie operacyjnym, w grupie, w celu wypracowania do działania

Podczas pracy grupy wypracować problem, zwrócić uwagę na następujące problemy:

- (1) dotarcie do celu
- (2) cel działania
- (3) kierunek natarcia

Układ dokumentacji ćwiczenia

1. Plan przeprowadzenia ćwiczenia nr 111 cz. "B" (część opisowa).
2. Opracowanie metodyczne zajęć z przedmiotu *Taktyka wojsk lądowych*.

Załączniki do dokumentacji ćwiczenia (oddzielne wydawnictwo)

1. Aneks C (Plan obrony) do rozkazu operacyjnego nr 2 41BZ (szkic na kalce).
2. Położenie wojsk 41 BZ 080800 LISTOPAD (mapa 1:50 000) – studenci zobowiązani są do rozrysowania elementów batalionu w rejonie ześrodkowania oraz jego ubezpieczenia.

Wzrost	Waga	Siła	Wytrzymałość	Wytrzymałość	Wytrzymałość
170	65	10	10	10	10
175	70	10	10	10	10
180	75	10	10	10	10
185	80	10	10	10	10
190	85	10	10	10	10
195	90	10	10	10	10
200	95	10	10	10	10
205	100	10	10	10	10
210	105	10	10	10	10
215	110	10	10	10	10
220	115	10	10	10	10
225	120	10	10	10	10
230	125	10	10	10	10
235	130	10	10	10	10
240	135	10	10	10	10
245	140	10	10	10	10
250	145	10	10	10	10
255	150	10	10	10	10
260	155	10	10	10	10
265	160	10	10	10	10
270	165	10	10	10	10
275	170	10	10	10	10
280	175	10	10	10	10
285	180	10	10	10	10
290	185	10	10	10	10
295	190	10	10	10	10
300	195	10	10	10	10
305	200	10	10	10	10
310	205	10	10	10	10
315	210	10	10	10	10
320	215	10	10	10	10
325	220	10	10	10	10
330	225	10	10	10	10
335	230	10	10	10	10
340	235	10	10	10	10
345	240	10	10	10	10
350	245	10	10	10	10
355	250	10	10	10	10
360	255	10	10	10	10
365	260	10	10	10	10
370	265	10	10	10	10
375	270	10	10	10	10
380	275	10	10	10	10
385	280	10	10	10	10
390	285	10	10	10	10
395	290	10	10	10	10
400	295	10	10	10	10
405	300	10	10	10	10
410	305	10	10	10	10
415	310	10	10	10	10
420	315	10	10	10	10
425	320	10	10	10	10
430	325	10	10	10	10
435	330	10	10	10	10
440	335	10	10	10	10
445	340	10	10	10	10
450	345	10	10	10	10
455	350	10	10	10	10
460	355	10	10	10	10
465	360	10	10	10	10
470	365	10	10	10	10
475	370	10	10	10	10
480	375	10	10	10	10
485	380	10	10	10	10
490	385	10	10	10	10
495	390	10	10	10	10
500	395	10	10	10	10
505	400	10	10	10	10
510	405	10	10	10	10
515	410	10	10	10	10
520	415	10	10	10	10
525	420	10	10	10	10
530	425	10	10	10	10
535	430	10	10	10	10
540	435	10	10	10	10
545	440	10	10	10	10
550	445	10	10	10	10
555	450	10	10	10	10
560	455	10	10	10	10
565	460	10	10	10	10
570	465	10	10	10	10
575	470	10	10	10	10
580	475	10	10	10	10
585	480	10	10	10	10
590	485	10	10	10	10
595	490	10	10	10	10
600	495	10	10	10	10
605	500	10	10	10	10
610	505	10	10	10	10
615	510	10	10	10	10
620	515	10	10	10	10
625	520	10	10	10	10
630	525	10	10	10	10
635	530	10	10	10	10
640	535	10	10	10	10
645	540	10	10	10	10
650	545	10	10	10	10
655	550	10	10	10	10
660	555	10	10	10	10
665	560	10	10	10	10
670	565	10	10	10	10
675	570	10	10	10	10
680	575	10	10	10	10
685	580	10	10	10	10
690	585	10	10	10	10
695	590	10	10	10	10
700	595	10	10	10	10
705	600	10	10	10	10
710	605	10	10	10	10
715	610	10	10	10	10
720	615	10	10	10	10
725	620	10	10	10	10
730	625	10	10	10	10
735	630	10	10	10	10
740	635	10	10	10	10
745	640	10	10	10	10
750	645	10	10	10	10
755	650	10	10	10	10
760	655	10	10	10	10
765	660	10	10	10	10
770	665	10	10	10	10
775	670	10	10	10	10
780	675	10	10	10	10
785	680	10	10	10	10
790	685	10	10	10	10
795	690	10	10	10	10
800	695	10	10	10	10
805	700	10	10	10	10
810	705	10	10	10	10
815	710	10	10	10	10
820	715	10	10	10	10
825	720	10	10	10	10
830	725	10	10	10	10
835	730	10	10	10	10
840	735	10	10	10	10
845	740	10	10	10	10
850	745	10	10	10	10
855	750	10	10	10	10
860	755	10	10	10	10
865	760	10	10	10	10
870	765	10	10	10	10
875	770	10	10	10	10
880	775	10	10	10	10
885	780	10	10	10	10
890	785	10	10	10	10
895	790	10	10	10	10
900	795	10	10	10	10
905	800	10	10	10	10
910	805	10	10	10	10
915	810	10	10	10	10
920	815	10	10	10	10
925	820	10	10	10	10
930	825	10	10	10	10
935	830	10	10	10	10
940	835	10	10	10	10
945	840	10	10	10	10
950	845	10	10	10	10
955	850	10	10	10	10
960	855	10	10	10	10
965	860	10	10	10	10
970	865	10	10	10	10
975	870	10	10	10	10
980	875	10	10	10	10
985	880	10	10	10	10
990	885	10	10	10	10
995	890	10	10	10	10
1000	895	10	10	10	10

PLAN PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA 111 cz. „B”

(Część opisowa)

I. TEMAT: OBRONA BATALIONU

II. CELE:

1. Uczyc studentów w organizowaniu obrony przez batalion
2. Uczyc studentów w zakresie oceny taktycznej terenu i wykorzystania jego właściwości do osiągnięcia celów obrony
3. Doskonalić studentów w praktycznym zastosowaniu zasad sztuki wojennej
4. Kształtować predyspozycje dowódcze i sztabowe oraz wyobraźnię taktyczną.

III. GŁÓWNE ZAGADNIENIA KSZTAŁCENIA

1. Przygotowanie obrony batalionu.
2. Walka batalionu o utrzymanie przedniej linii obrony.
3. Walka w głębi obrony batalionu i zabezpieczenie wykonania kontrataku przez brygadę.

IV. STRUKTURA, MIEJSCE I CZAS TRWANIA ĆWICZENIA

ĆWICZENIE nr 111					
„DZIAŁANIA TAKTYCZNE BRYGADY I BATALIONU”					
B. Obrona batalionu					
189	KSzOiT/TWLąd	4	zaj. grup.	Analiza zadania i możliwe warianty jego wykonania	zaj. 1
190	IZiD/RWiWE	2	zaj. grup.	Opracowanie wariantów działania przeciwnika i koncepcji rozpoznania	zaj. 2
191	IZiD/OiZ	2	zaj. grup.	Opracowanie i ocena wariantów działania	zaj. 3 parcz ZSDowi MSOT
192	KWD/WspO	2	zaj. grup.	Wsparcie ogniowe batalionu w obronie	zaj. 4
193	KWD/ZInż	2	zaj. grup.	Organizacja zabezpieczenia inżynierskiego obrony batalionu	zaj. 5
194	IZiD, SJO/SDow	2	zaj. grup.	Warianty systemu dowodzenia w obronie batalionu	zaj. 6 w j. ang.
196	IZiD/SŁącz	2	zaj. grup.	Warianty systemu łączności i informatyki w obronie batalionu	zaj. 7
201	KSzOiT/TWLąd	5	zaj. grup.	Rekoniesans, postawienie zadań i synchronizacja działań batalionu w obronie	teren zaj. 8
202	KWD/WspO	2	zaj. grup.	Precyzowanie zadań ogniowych artylerii	teren zaj. 9
203	IZiD, SJO/SDow	2	zaj. grup.	Rozkaz bojowy batalionu do obrony	zaj. 10 w j. ang.

Razem z TWŁąd 9 godzin

V. SKŁAD BOJOWY STRON

A. „Żmudlandia” – przeciwnik

21 DZ – 211 BPanc, 212 BZ, 213 BZ, 21 pa, 21 prplot, 21 bdow, 21 br, 21 bsap,
21 brem, 21 bmed, 21eśm, 21 bzaop

B. „Wislandia” – wojska własne

41 BZ) – 41bdow, 411 bcz, 412 bz (ćwiczący), 413 bz, 414 bzmot, 41 das, 41 dplot,
41bppanc, 41 blog, 41, kr, 41ksap, 41 plpchem.

Struktura brygady wojsk własnych obejmuje cztery bataliony, w każdym odpowiednio po 39 czołgów, bojowych wozów piechoty, transporterów opancerzonych.

Kompanie posiadają odpowiednio po 13 czołgów, bojowych wozów piechoty, transporterów opancerzonych. W plutonach jest po 4 czołgi, bojowe wozy piechoty, transportery opancerzone. Szczegółowe dane zgodnie ze „składem bojowym i ukompletowaniem ćwiczących wojsk własnych i przeciwnika” załącznik 1 i 2 (oddzielne wydawnictwo).

VI. STOSUNKI SIŁ

a) w rejonie obrony 412 bz

Wojska własne		Wyszczególnienie	Przeciwnik		Stosunek sił
Oddziały i pododdziały	Ilość		Ilość	Oddziały i pododdziały	
1	2	3	4	5	6
412 bz bez kz z kcz, 41 das; 412 kwsp 41 bppanc	326	Ludzie	1059	kz z 2123 bz 2122 bz 2 x kz z 2121bcz 2 x kz z 2123 bz	1:3,24
	6	Plutony zmechanizowane	18		1:3
	3	Plutony czołgów	6		1:2
	13	Czołgi,	20		1:1,53
	26	BWP	60		1:2,30
	9	Środki przeciwpancerne	8		1,12:1
	30	Artyleria do ognia pośredniego	48	3 x dah z 21 pa das z 212 BZ	1:1,60

VII. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

1. Ćwiczenie grupowe nr 11 - cz. ” B ”, jest częścią ćwiczenia taktycznego-grupowego pt.:

“DZIAŁANIA TAKTYCZNE BRYGADY I, prowadzonym ze studentami I semestru WŁąd. – kierunek Zarządzanie i Dowodzenie. Obejmuje obszar Niziny Mazowieckiej.

Zajęcie 1

I. TEMAT nr189: ANALIZA ZADANIA I MOŻLIWE WARIANTY JEGO WYKONANIA

II. CELE:

1. Uczyć prowadzenia analizy zadania zgodnie z procedurami.
2. Uczyć określenia miejsca i roli oraz wykorzystania batalionu w obronie.
3. Uczyć analizy czynników wpływających na realizację zadania w celu wyodrębnienia najlepszego sposobu działania wojsk własnych w aktualnej sytuacji.
4. Doskonalić znajomość zasad obrony batalionu.
5. Doskonalić zwięzłość i precyzję języka wojskowego.
6. Kształtować cechy dowódcze oraz wyobraźnię taktyczną

III. ZAGADNIENIA KSZTAŁCENIA

1. Zadanie główne i zadania cząstkowe oraz ich znaczenie dla osiągnięcia celu obrony.
2. Ograniczenia swobody działania batalionu
3. Harmonogram przygotowania działań batalionu.
4. Sprecyzowanie zadania własnego i myśli przewodniej.
6. Ocena terenu
7. Prognoza działania przeciwnika
8. Wariantowanie użycia pododdziałów batalionu

IV. FORMA: Zajęcia grupowe

V. CZAS: 4 godziny lekcyjne

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

1. Na 5-7 dni przed zajęciami należy przeprowadzić instruktaż ze studentami, określając zakres rozpatrywanej problematyki oraz sposób przygotowania się. Do zajęcia studenci pobierają:

- założenie taktyczne nr 1;
- mapę 1:50 000 „Położenie wojsk 41 BZ 080800 LISTOPAD”;
- rozkaz operacyjny nr 2 dowódcy 41BZ dla 412 bz;

- aneks C do rozkazu operacyjnego nr 2 dowódcy 41BZ;

2. Podczas nauki własnej studenci przygotowują: mapę z sytuacją taktyczną uzupełnioną danymi z założenia wrysowując pododdziały batalionu w rejonie rozmieszczenia według ich decyzji, oraz

- a) pisemnie wnioski z analizy zadania,
- b) wymogi przełożonego w stosunku do batalionu w realizacji celu obrony brygady.
- c) ograniczenia swobody działania,
- d) zadanie główne i cząstkowe batalionu,
- e) wpływ sąsiadów na wykonanie zadania przez batalion,
- f) sprecyzowane zadanie własne oraz myśl przewodnią,
- g) taktyczna ocena terenu
 - 1) warianty działania wojsk własnych wraz z niezbędnymi kalkulacjami, uzasadnieniami, zaletami i wadami
 - 2) zadania dla elementów ugrupowania bojowego,
 - 3) mapa z oceną zagrożenia,

3. Zajęcie ma formę ćwiczenia grupowego, studenci występują jako dowódca i szef sztabu batalionu.

4. Główny wysiłek dydaktyczny należy skoncentrować na realizacji zagadnień nr 1, 2, 4,6,8.

5. Po przedstawieniu rozwiązania przez wyznaczonego studenta wyzwala dyskusję a następnie podsumowuje dyskusję wskazując dodatnie i ujemne strony przedstawionego rozwiązania.

6. Na zajęciach studenci przedstawiają przygotowane w czasie nauki własnej rozwiązania natomiast wady i zalety przyjętych rozwiązań omawiane są pod kierunkiem nauczyciela akademickiego w czasie zajęć.

VI. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

A) Część wstępna - 10'

Po podaniu tematu oraz sprawdzeniu przygotowania się studentów do zajęcia, nauczyciel zapoznaje z problematyką ćwiczenia oraz jego miejscem i rolą w ćwiczeniu. Poprzez pytania kontrolne sprawdza wiedzę teoretyczną studentów w zakresie tematu zajęć. Umiejscawia w procesie decyzyjnym aktualną sytuację, w której znalazł się batalion. Metodą

grupową nauczyciel ustala problemy taktyczne do rozwiązania oraz miejsce i sposób pracy dowódcy batalionu.

Zadaje pytania kontrolne dotyczące znajomości założenia, otrzymanego zadania i zamiaru dowódcy brygady.

Studenci wykorzystując mapę sytuacyjną przedstawiają aktualną sytuację taktyczną (o godz. 08.08 LISTOPAD).

B) Część główna - 165'

1. Zadanie główne i cząstkowe oraz ich znaczenie dla osiągnięcia celu obrony - 20'

Nauczyciel akademicki wyznacza studenta, który jako dowódca batalionu prezentuje wnioski wypracowane w trakcie nauki własnej. Rozpatrując to zagadnienie ćwiczący powinni dążyć do rozbioru zadania postawionego przez dowódcę brygady na zadania cząstkowe w nim zawarte oraz wynikające z nich treści. Następnie dążą do określenia tych, które mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celu obrony (załamanie natarcia przed przednią linią obrony, niedopuszczenia do rozcięcia ugrupowania obronnego, załamanie natarcia przeciwnika w głębi).

Pomocne mogą być odpowiedzi na następujące pytania:

- jakie zadania zostały sprecyzowane przez przełożonego w rozkazie operacyjnym?
- jakie zadania nie są bezpośrednio wymienione w rozkazie, ale ich wykonanie jest niezbędne dla osiągnięcia celu obrony?
- jakie zadania, z dwóch wymienionych grup mają kluczowe znaczenie?

2. Ograniczenia swobody działania batalionu - 20'

Realizując to zagadnienie ćwiczący powinni rozpatrzyć występowanie szeroko rozumianych ograniczeń, zmniejszających swobodę 412bz.

Mogą one być zawarte w rozkazie przełożonego lub w danych dodatkowych w założeniu taktycznym i sprowadzać się do m.in. narzucenia terminów gotowości do obrony, linii rozgraniczenia, przedniej linii obrony. W aspekcie rozpatrywanej problematyki, poszczególne ograniczenia dotyczą szczególnie: nakazu utrzymania rejonu obrony, powstrzymania działania przeciwnika i uniemożliwienia mu przeniesienia punktu ciężkości działań poprzez wiązanie walką.

3. Harmonogram przygotowania działań - 10'

Przedstawiając to zagadnienie studenci mogą korzystać z przygotowanych wcześniej na foliogramie danych, wyświetlając je na ekranie.

W ramach kalkulacji czasu ćwiczący dowódca batalionu powinien uwzględnić czas potrzebny na:

- planowanie obrony;
- opracowanie zadań dla poszczególnych pododdziałów, w tym jaką formę przekazu zastosować;
- dokonanie niezbędnych przemieszczeń związanych z tworzeniem ugrupowania bojowego batalionu;
- przemieszczenie do rejonu obrony; rozbudowę inżynieryjną rejonu obrony.

4. Sprecyzowanie zadania własnego i myśli przewodniej - 15'

Zagadnienie to jest swoistym podsumowaniem całego zajęcia poświęconego analizie zadania do obrony batalionu. Polega ono na udokładnieniu i jednoznacznym określeniu treści otrzymanego zadania. Sprecyzowane zadanie własne to otrzymane zadanie włącznie z niezbędnymi zadaniami cząstkowymi wynikłymi z toku dotychczasowej analizy zadania. Tak więc należy podkreślić, że sprecyzowane zadanie własne to zadania cząstkowe zawarte w zadaniu przełożonego oraz te, które wynikają z zadań określonych w rozkazie.

W efekcie studenci powinni na bazie myśli przewodniej :

- sprecyzować zadanie własne;
- określić myśl przewodnią dowódcy batalionu (co należy osiągnąć).

6. Ocena terenu - 30'

W ramach tego zagadnienia studenci powinni określić wpływ terenu na prowadzenie działań przez obie walczące strony. Studenci wykorzystując przygotowaną na folii oceną terenu referują to zagadnienie określając wpływ na otrzymane zadanie:

- teren nieprzekraczalny;
- teren trudno przekraczalny;
- teren przekraczalny;
- korytarze ruchu;
- drogi podejścia (wojsk własnych i przeciwnika);
- terenu o kluczowym znaczeniu dla prowadzenia obrony;
- możliwości prowadzenia obserwacji i ognia, maskowania i manewru;

we wnioskach uwzględniają również:

- wpływ warunków atmosferycznych na przygotowanie i prowadzenie obrony w aspekcie stanu osobowego i użycia rodzajów wojsk.

2. Wnioski z oceny przeciwnika - wybór najbardziej prawdopodobnego działania przeciwnika

- 10'

Studenci w roli oficera S-2, wykorzystując przygotowane na nauce własnej oleaty („Prognoza zagrożenia”) prezentują wnioski dotyczące możliwości bojowych i przyjęty prawdopodobny zamiar działania przeciwnika. W dyskusji rozpatrywane są najniebezpieczniejsze formy zagrożenia ze strony przeciwnika.

4. Wariantowanie możliwości wykonania zadania – wstępne opracowanie wariantów

- 55'

Na bazie wniosków z analizy zadania i oceny czynników wpływających na wykonanie zadania opracowywane są warianty działania wojsk własnych. Należy podkreślić, że każdy wariant działania jest ogólnym zarysem planu jednego z możliwych sposobów wykonania zadania. Stąd też celowym jest aby zawierał: sposób dezorganizacji podejścia przeciwnika, prowadzenie działań w rejonie ubezpieczeń bojowych, walkę o utrzymanie przedniej linii obrony, walkę w głębi, użycie odwodów, prowadzenie działania w tyłowym rejonie obrony.

Każdy ze sporządzonych szkiców działania powinien składać się z części graficznej – szkicu i pisemnej legendy wyjaśniającej opisowo istotę sposobu wykonania zadania.

Graficzne zobrazowanie sposobu działania powinno być odpowiedzią na rozwiązanie problemu taktycznego zawartego w wytycznych i zawierać:

- cel działania batalionu;
- ugrupowanie bojowe;
- podział sił;
- punkt ciężkości i rejon kluczowy;
- rozmieszczenie SD;
- poniesione straty w czasie walki;
- czas w jakim rejon obrony może być utrzymany (kalkulacje dotyczące potencjału bojowego i możliwości batalionu).

W toku prezentacji wariantów należy eksponować zróżnicowanie wyboru „punktu ciężkości”, „rejonu kluczowego” oraz ugrupowania bojowego.

C. Część końcowa - 5'

Kończąc zajęcie należy:

- przedstawić stopień realizacji celów zajęcia;
- ocenić przygotowanie grupy oraz indywidualne poszczególne studentów do zajęcia;
- określić czas i sposób rozliczenia się studentów nieobecnych i nieprzygotowanych do zajęcia;
- podać termin kolejnego zajęcia oraz ustalić termin instruktażu.

Zajęcie 8 (Teren)

I. TEMAT nr 201: REKONESANS, POSTAWIENIE ZADAŃ I SYNCHRONIZACJA DZIAŁAŃ BATALIONU W OBRONIE.

II. CELE:

1. Uczyć studentów wykorzystania terenu do organizacji obrony batalionu.
2. Uczyć przewidywania rozwoju sytuacji podczas prowadzenia walki obronnej.
3. Uczyć wykorzystania elementów ugrupowania bojowego do zrealizowania celu obrony.
4. Uczyć precyzji we wskazywaniu obiektów terenowych podczas pracy w terenie.
5. Dосkonalic̄ zwięzłość i precyzję języka.

III. ZAGADNIENIA KSZTAŁCENIA

1. Taktyczna ocena terenu
2. Rekonesans
3. Synchronizacja działań

IV. MIEJSCE: Teren

V. CZAS: 5 godzin lekcyjnych

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Na 4-5 dni przed zajęciem, należy przeprowadzić z grupą szkoleniową instruktaż, określając zakres rozpatrywanej na zajęciu problematyki oraz sposób przygotowania się studentów do zajęcia. Do zajęć

a) przygotować:

- wrysować wariant działania wybrany na odprawie decyzyjnej na mapy;

b) opracować:

- tabelę synchronizacji;
- zadania dla pododdziałów;
- stosowne kalkulacje operacyjno-taktyczne (stosunki sił, harmonogram przygotowania działań, czas pracy na punktach rekonesansowych – w tym dojazd i powrót);
- plan rekonesansu.

c) przestudiować literaturę:

a) Kaczmarek W. Metodyka pracy w terenie dowództw szczebla taktycznego, Warszawa 1997;

b) Koziej S., Łaski W., Sznajder R. Taktyka i teren, Warszawa 1980;

c) Bujak A. Środowisko a działania bojowe na terytorium Polski, Toruń 2000.

d) Praca w terenie na szczeblu taktycznym, opracowanie zbiorowe, Warszawa 2004

2. Studenci przygotowując się do zajęcia (i w czasie jego trwania) pracują w 2 zespołach. Każdy zespół w czasie nauki własnej przygotowuje się do pracy w terenie, w zakresie problematyki dotyczącej rekonesansu dowódcy batalionu prowadzonego po podjęciu decyzji. Studenci występują w zależności od charakteru omawianej problematyki, w roli dowódcy batalionu, oficera S-2, S-3 lub dowódców pododdziałów.

3. W kalkulacji czasu zajęć przewidziano 90' na dojazd i powrót z zajęć.

4. Zajęcia prowadzone będą na jednym punkcie pracy (rekonesansowym):

nr 1 (EC5092)– pkt. 171,2 1km płn PNIEWNIK, gdzie przewidziano przednią linię obrony 412 bz

- Czas przeznaczony na zajęcia:

- przejazd na punkt pracy nr do 9.00;

- praca na punkcie od 9.15 do 12.00

- przekazanie grupy

- powrót do AON: 13.30 - 14.30.

5. Przygotowanie studentów ukierunkować na zagadnienie 3 i 4 podkreślając ich znaczenie w osiągnięciu celu obrony.

6. Zajęcie ma formę zajęcia grupowego z elementami ćwiczenia dowódczo-sztabowego.

7. Pracę na punkcie rekonesansowym należy rozpocząć od orientowania topograficznego i taktycznego (prowadzonego poza czasem operacyjnym).

9. Pracę należy zakończyć określeniem przez studentów zakresu zmian do planu obrony, które są konsekwencją konfrontacji z terenem podjętej przez dowódcę batalionu decyzji.

10. Pomocna w realizacji zajęć może być standardowa kolejność rozpatrywanych problemów podczas rekonesansu:

- orientacja topograficzna;

- taktyczna ocena terenu;

- umiejscowienie zadania bojowego batalionu w terenie;
- ocena przeciwnika: cel działania, kierunek natarcia, rubieże rozwijania, obiekty do opanowania, siły i kierunki potęgowania uderzenia;
- przedstawienie zamiaru prowadzenia obrony przez batalion;
- sprecyzowanie zadań dla kompanii;
- określenie kompanijnych rejonów obrony;
 - rubieży ryglowych;
 - pasy ognia, ześrodkowanie ognia batalionu;
 - zabezpieczenie luk i skrzydeł;
 - sposób i drogi manewru;
- umiejscowienie w terenie elementów ugrupowania batalionu i przedstawienie zadań realizowanych przez przełożonego na korzyść broniących się kompanii;
 - rażenie ogniowe;
 - obrona przeciwlotnicza;
 - zabezpieczenie logistyczne;
 - zabezpieczenie inżynieryjne.;
 - synchronizacja działań batalionu w:
 - rejonie ubezpieczeń bojowych;
 - głównym rejonie obrony.

PRZEBIEG ZAJĘCIA:

Cześć wstępna - 15'

Po podaniu tematu oraz sprawdzeniu przygotowania się studentów do zajęcia nauczyciel akademicki umiejscawia problematykę zajęcia na tle procesu planowania obrony podkreślając, że etap ten odbywa się po odprawie decyzyjnej (10').

Cześć główna - 150'

Orientowanie topograficzne - 20'

Przed orientowaniem topograficznym należy umożliwić studentom indywidualne zorientowanie się w terenie. Następnie w ciągu 10' wyznaczeni studenci dokonują (poza czasem operacyjnym) orientowania topograficznego.

Taktyczna ocena terenu - 30'

W ramach tego zagadnienia, studenci oceniają teren przede wszystkim pod kątem zorganizowania systemu ognia, przyjęcia ugrupowania bojowego, manewru poszczególnych elementów ugrupowania a także wpływu terenu na działanie wojsk przeciwnika.

Po określeniu błędów w pracy studentów, metodą grupową ustala problemy taktyczne do rozwiązania w terenie oraz miejsce i sposób pracy grupy rekonesansowej. Poprzez pytania kontrolne nauczyciel akademicki ustala: skład grupy rekonesansowej, czas pracy na punkcie i zagadnienia, sposób przybycia grupy na punkt rekonesansowy (5').

Ustalenie koncepcji walki na linii ubezpieczeń bojowych oraz przedniej linii obrony – 80'

Następnie nauczyciel wyznacza osoby funkcyjne i zgodnie z harmonogramem pracy, w określonym czasie operacyjnym grupa rekonesansowa przystępuje do działania.

Podczas pracy grupy rekonesansowej powinien zwrócić uwagę na następujące problemy:

(1) dotyczące działania przeciwnika:

- cel działania przeciwnika?
- kierunek natarcia?
- rubieże rozwijania do walki;
- obiekty do opanowania;
- siły jakie wykorzysta przeciwnik w pierwszym rzucie?

(2) dotyczące użycia pododdziałów batalionu

- przedstawienie zadań realizowanych przez przełożonego na korzyść batalionu i kompanii w rejonie, której prowadzony jest rekonesans;
- umiejscowienie w terenie elementów ugrupowania bojowego batalionu (kwsp, SD, logistyka);
- sposób zabezpieczenia wycofania ubezpieczeń i elementów przełożonego poza przednią linię obrony;
- sposób wprowadzenia przeciwnika w błąd co do przebiegu przedniej linii obrony;
- sprecyzowanie zadań w zakresie: linii – rubieży ryglowych, linii ognia skoordynowanego, sposobu zabezpieczenia luk i skrzydeł, wykorzystania dróg manewru.

Studenci uwzględniając warunki terenowe oraz dotychczasowy prawdopodobny rozwój walki, oceniają możliwości przeciwnika co do jego możliwości rozwijania natarcia. Studenci określają zakres i sposób działania poszczególnych elementów ugrupowania

obronnego batalionu, do wykonania zadań wynikających z wariantu rozwoju natarcia przeciwnika.

Studenci powinni ustalić najważniejsze (do bezwzględnej realizacji) problemy synchronizacji (cel), a następnie wykonawców, czas, miejsce i sposób wykonania. Synchronizacja elementów ugrupowania obronnego batalionu powinna być prezentowana przez studentów, w odniesieniu do wcześniej określonych (zagadnienie 1) sposobów działania przeciwnika.

Należy we wprowadzeniu podkreślić, że po ogłoszeniu zamiaru dowódca może w celu ostatecznego wyjaśnienia wszelkich niejasności i udzielenia podwładnym pomocy w zakresie planowania udzielić dodatkowych wytycznych. Po czym wyznaczeni studenci wydają wytyczne, które mogą obejmować:

- uszczegółowienie sposobu wykorzystania w czasie obrony środków obrony przeciwlotniczej;
- użycie inżynieryjnych środków rażenia i miotaczy ognia;
- niezbędne zmiany w podziale sił;
- zmiany w organizacji dowodzenia.

Synchronizacja działań 20'

Kolejnym elementem pracy na punkcie jest synchronizacja działań prowadzona na podstawie przygotowanej tabeli synchronizacji.

C. Część końcowa - 5'

Kończąc zajęcia należy:

- przedstawić stopień realizacji celów zajęcia;
- ocenić przygotowanie grupy oraz indywidualne poszczególnych studentów do zajęcia;
- określić czas i sposób rozliczenia się studentów nieobecnych i nieprzygotowanych do zajęcia;
- podać termin kolejnego zajęcia oraz ustalić termin instruktażu.

Układ dokumentacji ćwiczenia

1. Plan przeprowadzenia ćwiczenia nr 111 cz. "C" (część opisowa).
2. Opracowanie metodyczne zajęć z przedmiotu *Taktyka wojsk lądowych*.

Załączniki do dokumentacji ćwiczenia (oddzielne wydawnictwo)

1. Aneks C (Plan obrony) do rozkazu operacyjnego nr 2 41BZ (szkic na kalce).
2. Położenie wojsk 41 BZ 080800 LISTOPAD (mapa 1:50 000) – studenci zobowiązani są do rozrysowania elementów batalionu w rejonie ześrodkowania oraz jego ubezpieczenia..

PLAN PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA 111 cz. „C”

(Część opisowa)

Temat: NATARCIE BATALION

II. CELE:

1. Uczyć studentów w organizowaniu natarcia przez batalion
2. Doskonalić studentów w zakresie oceny infrastruktury taktycznej terenu i wykorzystania jej właściwości do osiągnięcia celów natarcia.
3. Doskonalić studentów w praktycznym zastosowaniu zasad sztuki wojennej.
4. Pogłębić i ugruntować wiedzę teoretyczną oraz umiejętności jej zastosowania w praktycznym rozwiązywaniu problemów taktycznych.
5. Kształtować predyspozycje dowódcze i sztabowe oraz wyobraźnię taktyczną.

III. GŁÓWNE ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE

1. Wnioski z analizy zadania batalionu.
2. Optymalizacja wyboru sposobu natarcia batalionu.
3. Organizacja natarcia batalionu.
- 4.

III. STRUKTURA, MIEJSCE I CZAS TRWANIA ĆWICZENIA

ĆWICZENIE nr 111 „DZIAŁANIA TAKTYCZNE BRYGADY I BATALIONU” C. Natarcie batalionu					
217	KSzOiT/TWLąd	4	zaj. grup.	Analiza zadania i możliwe warianty natarcia batalionu	zaj.1
218	IZiD/RWiWE	2	zaj. grup.	Identyfikacja zagrożeń w natarciu batalionu i koncepcja działań rozpoznawczych	zaj.2
219	KWD/WspO	2	zaj. grup.	Wsparcie ogniowe batalionu w natarciu	zaj.3
220	KWD/ZInż	2	zaj. grup.	Organizacja zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia batalionu	zaj.4
	KSzOiT/TWLąd	7	zaj. grup.	Rekonesans, postawienie zadań i synchronizacja działań	teren zaj.5

Razem 2 zajęcia; 11 godzin lekcyjnych z TWL.

V. SKŁAD BOJOWY STRON

A. „Żmudlandia” – przeciwnik

21 DZ – 211 BPanc, 212 BZ, 213 BZ, 21 pa, 21 prplot, 21 bdow, 21 br, 21 bsap,

21 brem, 21 bmed, 21eśm, 21 bzaop

B. „Wislandia” – wojska własne

41 BZ) – 41bdow, 411 bcz (ćwiczący), 412 bz y, 413 bz, 414 bzmot, 41 das, 41 dplot, 41bppanc, 41 blog, 41, kr, 41ksap, 41 plpchem.

Struktura brygady wojsk własnych obejmuje cztery bataliony, w każdym odpowiednio po 39 czołgów, bojowych wozów piechoty, transporterów opancerzonych.

Kompanie posiadają odpowiednio po 13 czołgów, bojowych wozów piechoty, transporterów opancerzonych. W plutonach jest po 4 czołgi, bojowe wozy piechoty, transportery opancerzone. Szczegółowe dane zgodnie ze „składem bojowym i uzupełnieniem ćwiczących wojsk własnych i przeciwnika” załącznik 1 i 2 (oddzielne wydawnictwo).

W etapie opracowywania i prowadzenia cz. C ćwiczenia 111 uwzględniono następujące warunki organizacji walki:

1. Ćwiczący 411 bz naciera w ramach kontrataku 41BZ
2. Ćwiczący batalion wykonuje zadanie celu odzyskania terenu i odtworzenia przedniej linii obrony.
3. Wejście batalionu do walki z linii MŁOT zabezpiecza 413 bz 41BZ.
4. W ćwiczeniu przyjęto następujące normy operacyjno-taktyczne:

dla wojsk własnych:

- tempo: natarcia 1-3 km/h; rozwijania do natarcia od linii rozwinięcia w kolumny plutonowe 10 km/h;
- szerokość pasa natarcia 411 bcz 1,5-3 km;
- głębokość zadania 411bcz – 4 km.

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Ćwiczenie grupowe nr 11 - cz. ” C ”, jest częścią ćwiczenia taktycznego-grupowego pt.: “DZIAŁANIA TAKTYCZNE BRYGADY I, prowadzonym ze studentami I semestru WLąd. – kierunek Zarządzanie i Dowodzenie. Obejmuje obszar Niziny Mazowieckiej.

Zajęcia

I. TEMAT nr 217: ANALIZA ZADANIA I MOŻLIWE WARIANTY BATALIONU

II. CELE:

1. Uczyc formułowania zadania głównego i częściowych stojących przed pododdziałem.
2. Doskonalić w zwięzłym wyrażaniu swoich przemyśleń.
3. Kształtować cechy dowódcze i sztabowe.
4. Uczyc konstruowania wariantów działania i ich uzasadniania zgodnie z przyjętymi kryteriami oceny.
5. Doskonalić w prowadzeniu kalkulacji operacyjno-taktycznych.
6. Kształtować nawyki oficera sztabu.

III. ZAGADNIENIA KSZTAŁCENIA:

1. Ustalenie zadania głównego i zadań częściowych
2. Określenie ograniczeń w wykonaniu zadania
3. Określenie zadania własnego i wydanie wytycznych do pracy sztabu
4. Taktyczna ocena terenu w pasie natarcia batalionu oraz podejścia do LD
5. Ustalenie wariantów działania przeciwnika
6. Opracowywanie wariantów działania wraz z uzasadnieniami

IV. FORMA: Zajęcia grupowe

V. MIEJSCE: 4 godziny lekcyjne

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Na 5-7 dni przed zajęciami należy przeprowadzić instruktaż ze studentami, określając zakres rozpatrywanej na zajęciu problematyki oraz sposób przygotowania się.
2. Do zajęcia studenci pobierają:
 - założenie taktyczne nr 1 do ćwic. 111;
 - identyfikator składu bojowego wojsk własnych i przeciwnika;
 - mapę 1:50 000 "Położenie wojsk 0808 LISTOPAD";
 - rozkaz operacyjny nr 2 dowódcy 41BZ;
 - aneks_C do rozkazu operacyjnego nr 2 dowódcy 41BZ.
3. Podczas nauki własnej studenci przygotowują: mapy z sytuacją taktyczną uzupełnioną swoimi wnioskami, w zeszycie do ćwiczeń wnioski z analizy zadania w kontekście celu

głównego i celów cząstkowych dla 411 bcz wstępną kalkulację czasu oraz wytyczne dla oficerów sztabu do dalszego planowania.

4. Zajęcie ma formę ćwiczenia grupowego, studenci występują w roli dowódcy i szefa sztabu 411 bcz.
5. Główny wysiłek dydaktyczny skupić na realizacji zagadnień nr 1 i 3.
6. Nauczyciel akademicki po każdym wystąpieniu studenta wyzwała dyskusję, a następnie kieruje nią, w podsumowaniu wskazuje dodatnie i ujemne strony przedstawianych rozwiązań.

VII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

A) Część wstępna - 5'

Po podaniu tematu oraz sprawdzeniu przygotowania się studentów do zajęcia nauczyciel akademicki zapoznaje studentów z problematyką części C ćwiczenia 111 oraz jego miejscem i rolą w procesie dydaktycznym. Następnie metodą grupową ustala problemy, które należy rozwiązać oraz miejsce i sposób pracy dowódcy batalionu.

Wyznaczając do referowania każdego zagadnienia 1 - 2 studentów, nauczyciel akademicki śledzi sposób pracy ćwiczących studentów, po czym zachęca do wypowiedzi, ukierunkowując je na konkretne problemy taktyczne. Każde zagadnienie kończy krótkim omówieniem podkreślając dodatnie i ujemne strony wystąpień.

B) Część główna - 175'

1. Ustalenie zadań głównych i cząstkowych stojących przed batalionem - 30'.

Rozpatrując to zagadnienie ćwiczący powinni dążyć do rozbioru zadania postawionego przez dowódcę brygady na zadania cząstkowe w nim zawarte, a następnie określenia tych, które mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celu natarcia (osiągnięcie przewagi i rozbięcie czołowych punktów oporu przeciwnika i opanowania obiektu pośredniego; odparcie kontrataku odwodu przeciwnika i opanowania obiektu batalionu; stworzenie warunków do rozwijania natarcia w nakazanym kierunku).

Pomocne mogą być odpowiedzi na następujące pytania:

- a) jakie zadania zostały sprecyzowane przez przełożonego w rozkazie do natarcia?
- b) jakie zadania nie są bezpośrednio wymienione w rozkazie, ale ich wykonanie jest niezbędne dla osiągnięcia celu natarcia?

c) jakie zadania, z dwóch wymienionych grup mają kluczowe znaczenie?

2. Określenie ograniczeń w wykonaniu zadania - 30'.

Realizując to zagadnienie ćwiczący powinni rozpatrzyć występowanie szeroko rozumianych ograniczeń własnego działania, zmniejszające swobodę działania dowódcy 411bcz. Mogą one być zawarte w rozkazie przełożonego lub w danych dodatkowych w założeniu taktycznym i sprowadzać się do narzucenia terminów gotowości do natarcia, dróg podejścia i linii rozwinięcia, linii rozgraniczenia, obiektów ataku itp. Po zaprezentowaniu wniosków, nauczyciel akademicki powinien wyegzekwować stosowne uzasadnienia, np. *na jakiej podstawie określony problem został w ten sposób zinterpretowany?* Ponadto, nauczyciel akademicki powinien uaktywnić innych studentów poprzez wypowiedzianie swoich przemyśleń na aktualnie rozwiązywany problem. Uzasadniając wpływ ograniczeń na działanie 411bcz, ćwiczący powinni przygotować niezbędne kalkulacje operacyjno - taktyczne, głównie dotyczące czasów: wyjścia z rejonu ześrodkowania, przekroczenia linii MŁOT i czasu opanowania obiektu ataku, itp.

3. Określenie zadania własnego i wydanie wytycznych do pracy sztabu - 20'.

Zagadnienie to jest swoistym podsumowaniem całego zajęcia poświęconego wnioskowi z analizy zadania batalionu w natarciu. Istota tego zagadnienia polega na umiejętnym połączeniu celów i ograniczeń w działaniu 311bcz i na ich bazie, sprecyzowaniu zadania własnego. Polega ono na odpowiedzi na pytania: *kto?, co?, kiedy?, gdzie?* i *w jakim celu powinien zrobić?* Tak więc, sprecyzowane zadanie własne, to zadania cząstkowe zawarte w zadaniu przełożonego oraz te, które wynikają z zadań określonych w rozkazie (w tym również w aneksach rodzajów wojsk). Należy również wyegzekwować od studentów myśl przewodnią, którą będzie kierował się sztab podczas dalszej pracy nad wypracowaniem decyzji.

Należy podkreślić, że ten etap pracy dowódcy odbywa się zazwyczaj w czasie pierwszej odprawy dowódcy ze sztabem. Dowódca może zaaprobować sugestię szefa sztabu co do sprecyzowania zadania własnego lub sformułować go osobiście. Po czym wydaje wytyczne do planowania. Wytyczne te powinny zawierać:

- sposoby działania jakie powinien sztab powinien zdaniem dowódcy rozpatrzyć (sposób natarcia w różnych warunkach zagrożenia oddziaływania przeciwnika naziemnego i powietrznego, odpowiadające tym zagrożeniom ugrupowanie, porażenie przeciwnika itp.);

- czas i miejsce odprawy koordynacyjnej, w czasie której dowódca zapoznany zostanie z wariantami natarcia;
- kryteria oceny wariantów.

4. Ocena terenu - 20'

W ramach tego zagadnienia studenci powinni określić wpływ terenu na prowadzenie działań przez obie walczące strony. Studenci wykorzystując przygotowaną na folii oceną terenu referują to zagadnienie określając wpływ na otrzymane zadanie:

- teren nieprzekraczalny;
 - teren trudno przekraczalny;
 - teren przekraczalny;
 - korytarze ruchu;
 - drogi podejścia (wojsk własnych i przeciwnika);
 - terenu o kluczowym znaczeniu dla prowadzenia obrony;
 - możliwości prowadzenia obserwacji i ognia, maskowania i manewru;
- we wnioskach uwzględniają również:
- wpływ warunków atmosferycznych na przygotowanie i prowadzenie obrony w aspekcie stanu osobowego i użycia rodzajów wojsk.

5. Ustalenie wariantu działania przeciwnika - 10'

Studenci w roli oficera rozpoznania, wykorzystując przygotowane na nauce własnej oleaty " prognoza zagrożeń", prezentują i uzasadniają przygotowany, prawdopodobny wariant działania przeciwnika. W czasie prezentowania tego zagadnienia należy zwrócić uwagę na mocne i słabe strony przeciwnika i w konsekwencji tego, zaproponować kiedy ? i gdzie ? powinno się na niego uderzyć, aby zadać mu maksymalne straty.

5. Opracowanie i prezentacja wstępnych wariantów działania wraz z uzasadnieniami - 70'

Studenci do wcześniej opracowanego i przedstawionego wariantu działania przeciwnika, opracowują i przedstawiają sposoby działania wojsk własnych. Każdy z zespołów opracowuje i prezentuje swój wariant wraz z kalkulacjami. Należy podkreślić, że każdy wariant działania jest ogólnym zarysem planu jednego z możliwych sposobów wykonania zadania. Każdy ze sporządzonych wariantów działania powinien składać się z części graficznej i opisowej. Część graficzna powinna być traktowana jako rozwiązanie problemów taktycznych

wyrażonych przez dowódcę lub szefa sztabu batalionu w wytycznych do jego opracowania powinna zawierać:

- cel działania batalionu;
- ugrupowanie bojowe;
- podział sił;
- punkt ciężkości natarcia;
- rozmieszczenie SD;
- określenie obiektów pośrednich;
- sposób rozwiązania problemu taktycznego wyrażonego w wytycznych do opracowania wariantu..

Wskazany jest ponadto opracowanie kalkulacji w formie „osi czasowej do wariantu”. Część pisemna powinna wyjaśnić istotę sposobu wykonania zadania oraz wady i zalety wariantu. W celu wyzwolenia dyskusji wskazanym jest, aby jeden zespół określał wady i zalety wariantu drugiego.

C) Część końcowa - 10'

Kończąc zajęcie należy:

- ocenić stopień realizacji celów zajęcia;
- ocenić przygotowanie grupy oraz indywidualne poszczególnych studentów do zajęcia;
- podać termin rozliczenia się studentów nieobecnych i nieprzygotowanych do zajęcia;
- podać temat kolejnego zajęcia oraz ustalić termin instruktażu.

Zajęcie 5

I. TEMAT nr 220: REKONESANS, POSTAWIENIE ZADAŃ I SYNCHRONIZACJA

- II. CELE:**
1. Uczyc umiejscowienia podjętej decyzji w terenie.
 2. Doskonalić w precyzyjnym wskazywaniu obiektów terenowych.
 3. Kształtować wyobraźnię taktyczną.

III. ZAGADNIENIA KSZTAŁCENIA:

1. *Określenie silnych i słabych stron w ugrupowaniu przeciwnika*
2. *Określenie zadań poszczególnym elementom ugrupowania bojowego*
3. *Synchronizacja działań podczas ataku na obronę przeciwnika*

IV. FORMA: Zajęcia grupowe z elementami ćwiczenia dowódczo-sztabowego

V. CZAS: 7 godzin lekcyjnych

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Na 4 - 5 przed zajęciem, należy przeprowadzić z grupą szkoleniową instruktaż, określając zakres rozpatrywanej na zajęciu problematyki oraz sposób przygotowania się do zajęcia. Do zajęć przygotować:

- wrysować wariant wybrany na odprawie decyzyjnej na mapy;
- opracować:
 - a) plan pracy w terenie;
 - b) zadania dla podległych pododdziałów;
 - c) tabelę synchronizacji;
 - d) stosowne kalkulacje operacyjno-taktyczne (stosunek sił, harmonogram przygotowania działań, czas pracy na punktach rekonesansowych – w tym dojazd i powrót).
- przestudiować literaturę:
 - a) W. Kaczmarek, *Metodyka pracy w terenie dowództw szczebla taktycznego*, AON, Warszawa 1997.
 - b) A. Bujak, *Środowisko a działania bojowe na terytorium Polski*, Toruń 2000.

2. Studenci pracują na jednym punkcie rekonesansowym.

1. Przygotowanie studentów ukierunkować na zagadnienie 2 i 3, podkreślając jego znaczenie dla osiągnięcia celu natarcia batalionu.

2. Studenci występują w zależności od charakteru przedstawianej problematyki, w roli dowódcy batalionu, szefa sztabu, szefa, dowódców kompanii i innych (według potrzeb) oficerów sztabu.
3. Zajęcie ma formę zajęcia grupowego z elementami ćwiczenia dowódczo-sztabowego.
4. Pracę na punkcie należy rozpoczynać od orientowania topograficznego i taktycznej oceny terenu (prowadzonych poza czasem operacyjnym).
5. Pracę w terenie należy zakończyć określeniem przez studentów:
 - stopnia osiągnięcia celów wyjazdu w teren;
 - zakresu zmian do planu natarcia, które są konsekwencją konfrontacji z terenem podjętej decyzji.
6. W kalkulacji czasu zajęcia 100' przewidziano na dojazd i powrót z zajęć.
7. Zajęcie prowadzone będzie na dwóch punktach pracy

PKT.1 - płn. CZERWONKA FOLWARK – podejście, wejście do walki, opanowanie obiektu pośredniego,

PKT 2 – płn CZAPLE – walka i opanowanie obiektu końcowego.
8. Czas przeznaczony na zajęcia:
 - przejazd na punkt pracy nr 1 do 9.15;
 - praca na punkcie **nr 1 od 9.30 do 11.30;**
 - przejazd i przejście na punkt nr 2 od 11.35 do 12.00
 - praca na punkcie **nr 2 od 12.10 do 13.30**
9. powrót do AON: 13.30 - 14.30.

VII. PRZEBIEG ZAJĘCIA

PRACA NA PUNKCIE 1 płn. CZERWONKA FOLWARK

Czas pracy 120'

A) Cześć wstępna - 10'

Po podaniu tematu oraz sprawdzeniu przygotowania się studentów do zajęcia nauczyciel akademicki umiejscawia problematykę zajęcia na tle cyklu decyzyjnego podkreślając, że etap ten odbywa się po odprawie decyzyjnej. Następnie metodą grupową (poza czasem operacyjnym) ustala problemy taktyczne do rozwiązania podczas pracy w terenie.

B) Cześć główna - 110'

Orientowanie topograficzne - 15'

W ciągu 10' wyznaczeni studenci dokonują orientowania topograficznego (poza czasem operacyjnym).

Uwaga !

Przed orientowaniem topograficznym dać studentom 10' czasu na indywidualne zorientowanie się w terenie.

1. Taktyczna ocena terenu – 15'

W ramach tego zagadnienia studenci oceniają teren przede wszystkim pod kątem wyboru linii wejścia do walki, kierunków podejścia do linii ataku, dróg manewru poszczególnych elementów ugrupowania bojowego, kompanijnych obiektów ataku.

2. Określenie silnych i słabych stron w ugrupowaniu przeciwnika - 15'

W ramach tego zagadnienia studenci prezentują i umiejscawiają w terenie wariant działania przeciwnika. Problem ten studenci referują w roli oficera rozpoznania, zwracając szczególną uwagę na sposób działania przeciwnika w zasięgu widoczności z punktu pracy w terenie.

Studenci powinni określić wpływ terenu na prawdopodobne ugrupowanie bojowe przeciwnika ze szczególnym uwzględnieniem rozmieszczenia elementów jego struktury obrony. Efektem końcowym omawianego problemu powinno być określenie rejonów i kierunków w których przeciwnik ma najlepsze możliwości do prowadzenia obserwacji i rażenia naszych wojsk w czasie podchodzenia i rozwijania do natarcia, a przez to określenie dla nas najmniej opłacalnych, z punktu widzenia terenu kierunków i obiektów ataku.

3. Określenie zadań poszczególnym elementom ugrupowania bojowego - 40'

Studenci występując w roli dowódcy batalionu powinni skonfrontować z terenem przygotowane zadania i ewentualnie wprowadzić niezbędne korekty. W zadaniach należy uwzględnić między innymi ciągłość działań: kiedy wyjść z rejonu ?, w jakiej kolejności ? i po jakiej drodze ? wyjść na linię ataku ?, do kiedy wykonać zadanie ?, kiedy i w jakim rejonie przejść do odtwarzania zdolności bojowej ?

4. Synchronizacja działań podczas wejścia na LD MŁOT oraz ataku na obiekt pośredni - 25'

Student w roli dowódcy batalionu wyznacza spośród grupy szkoleniowej oficerów, którzy wezmą udział w synchronizacji działań w etapie opanowywania obiektu pośredniego

batalionu. Następnie zapoznaje wszystkich z układem pracy. Podczas pracy grupy operacyjnej, studenci powinni posługiwać się wcześniej określonymi dozorami i sygnałami. Synchronizacja powinna dotyczyć działań na tym kierunku, na którym odbywa się rekoniesans i w zasadzie na zasięg widoczności.

PRACA NA PUNKCIE nr 2 - CZAPLE

Czas pracy - 80'

Orientowanie topograficzne - 10'

1. Taktyczna ocena terenu - 15'

W ramach tego zagadnienia studenci oceniają teren przede wszystkim pod kątem wyboru linii wejścia do walki, kierunków podejścia do linii ataku, dróg manewru poszczególnych elementów ugrupowania bojowego, kompanijnych obiektów ataku.

2. Określenie możliwego sposobu działania przeciwnika w końcowym obiekcie natarcia wskazanie jego silnych i słabych stron w - 15'

Problem ten studenci referują w roli oficera rozpoznania, zwracając szczególną uwagę na sposób działania przeciwnika w zasięgu widoczności z punktu pracy w terenie.

Studenci powinni określić wpływ terenu na prawdopodobne ugrupowanie bojowe przeciwnika ze szczególnym uwzględnieniem rozmieszczenia elementów jego struktury obrony. Efektem końcowym omawianego problemu powinno być określenie rejonów i kierunków w których przeciwnik ma najlepsze możliwości do prowadzenia obserwacji i rażenia naszych wojsk w czasie podchodzenia i rozwijania do natarcia, a przez to określenie dla nas najmniej opłacalnych, z punktu widzenia terenu kierunków i obiektów ataku.

2. Określenie zadań poszczególnym elementom ugrupowania bojowego - 35'

Studenci występując w roli dowódcy batalionu powinni skonfrontować z terenem przygotowane zadania i ewentualnie wprowadzić niezbędne korekty. W zadaniach należy uwzględnić między innymi ciągłość działań: kiedy wyjść z rejonu ?, w jakiej kolejności ? i po jakiej drodze ? wyjść na linię ataku ?, do kiedy wykonać zadanie ?, kiedy i w jakim rejonie przejść do odtwarzania zdolności bojowej ?

C) Część końcowa - 10'

Kończąc zajęcia należy:

ĆWICZENIE NR 111

DZIAŁANIA TAKTYCZNE BRYGADY I BATALIONU

ZBIÓR MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH DO ZAJĘĆ Z TAKTYKI

WOJSK

CZ. A BRYGADA W OBRONIE

Zajęcie 2

Temat nr 143

TEMAT : ANALIZA ZADANIA

Celem działania strony przeciwnej jest prawdopodobnie zajęcie i utrzymanie spornego obszaru w dorzeczu Bugo-Narwi w czasie uniemożliwiającym skuteczne przeciwdziałanie sił głównych Wislandii i wydzielonych sił sojuszu „Białego”.

Potencjał bojowy przeciwnika, jego gotowość oraz położenie przy granicy państwa wskazuje, że działania zbrojne mogą się rozpocząć za około 3-4 dni od uderzeń raketowo-lotniczych na obiekty, których zniszczenie zdeorganizuje przemieszczanie wojsk operacyjnych w sporny obszar, jak i na wojska będące w trakcie marszu oraz w rejonach ześrodkowania. Nie można także wykluczyć użycia desantów taktycznych i grup desantowo-szturmowych w celu opanowania newralgicznych obiektów, a szczególnie przepraw na Wiśle i Narwi.

Położenie jednostek przeciwnika przy granicy z Wislandią wskazuje, że punkt ciężkości działań lądowych skierowany będzie na pobicie sił Wislandii broniących kierunku OSTROŁĘKA-CIECHANÓW oraz CIECHANOWIEC-STANISŁAWÓW i jak najszybsze wyjście sił głównych na rubież WYSZOGRÓD, NIEPORĘT, STANISŁAWÓW. Na wspomnianych kierunkach przeciwnik dążył będzie do wytworzenia znacznej (4-5 krotnej) przewagi co zapewni mu sprawne osiągnięcie celu działania.

Taki sposób działania przeciwnika sugeruje potrzebę sprawnego rozpoznania oraz posiadania manewrowych odwodów zdolnych do przygotowania skutecznej obrony na rozpoznanych kierunkach głównych uderzeń.

Utworzenie zatem od granicy państwa 30 km pasa sił przesłaniania pozwoli na niezbędny manewr sił w wypadku innego niż przewidywano kierunku uderzenia przeciwnika.

Zadanie dywizji polega na załamaniu natarcia przeciwnika w ramach bronionej pierwszej pozycji obrony, a więc maksymalnie na głębokość do 5 km od przedniej linii obrony, a przez to stworzenie sprzyjających warunków do wykonania zwrotu zaczepnego siłami odwodów naczelnego dowódcy.

Pas obrony dywizji szerokości 40 i głębokości 35 km stwarza warunki aktywnego użycia sił odwodowych.

Z myśli przewodniej wynika, że dowódca dywizji do realizacji postawionego zadania przyjmuje ugrupowanie jednorzutowe z niewielkim odwodem (bz) co sugeruje, że chce on

załamać natarcie przeciwnika przed przednią linią a najdalej na pierwszej pozycji obrony. Symboliczny odwód wskazuje, że innego rozwiązania dowódca dywizji nie dopuszcza.

Aby stało się to możliwe dowódca chce podjąć walkę z przeciwnikiem w znacznej odległości od przedniej linii obrony, na przedpolach, co wymaga na przygotowania tam pozycji silnych ubezpieczeń wspartych inżynieryjnymi i artyleryjskimi środkami rażenia.

Przewidywana przez dcz dywizji koncepcja walki oraz wyznaczony rejon obrony brygady pozwala przyjąć ugrupowanie w jeden rzut z odwodem. Ugrupowanie takie pozwoli z jednej strony stworzyć silną strefę ognia przed przednią linią obrony z drugiej zaś może okazać się mało elastyczne w wypadku gdyby przeciwnik wykonał uderzenie w kierunku wymagającym dokonania szybkiego manewru wojsk na inny kierunek.

Zadania brygady tworzą trzy podzadania usytuowane w kolejności ich następowania. Do ich wykonania brygada powinna wydzielić stosowne siły. Do zabezpieczenia wyjścia z walki obok ubezpieczeń bojowych przynajmniej pododdział w sile kompanii, który przejąłby walkę od części sił 6 BZ na kierunku ich wycofania oraz wydzielając przewodników, przeprowadził przez ugrupowanie brygady po wyznaczonych drogach.

Do wykonania zadania drugiego przy spełnieniu wymogów zadania przeciwnikowi 60%-towych strat posiadał możliwie największe siły przewidziane do I rzutu.

Posiadać siły zdolne do potęgowania oporu w wypadku gdy I rzut brygady nie zdoła zatrzymać natarcia przeciwnika przed przednią linią obrony lub przy niewielkim włamaniu, byłby zdolny do rozbicia przeciwnika w rejonie włamania i odtworzenia przedniej linii obrony. Teren w rejonie obrony brygady jest stosunkowo otwarty i należy przewidywać, że tu zostanie wybrany punkt ciężkości natarcia przeciwnika. Najdogodniejszym kierunkiem do natarcia w wyznaczonym rejonie obrony będzie kierunek: POPIELÓW, SKARŻYN – na tym kierunku wybrany powinien być rejon kluczowy obrony. Dogodnym terenem do obrony jest pasmo wzgórz Wysoczyzny Siedleckiej JADÓW, LEŚNIK, LIW od utrzymania tego pasma zależeć będzie powodzenie obrony. Dlatego rejon kluczowy usytuowany być musi na pierwszej pozycji obrony. Dążenie do utrzymania pasma wspomnianych wzgórz wynika także z koncepcji rozegrania walki przez dowódcę dywizji. Świadczy o tym ilość wojsk przeznaczonych do pierwszego rzutu, a także sposób użycia odwodu.

Rysują się zatem dwie możliwe koncepcje wykonania zadania. Jedna polega na dążeniu do powstrzymania natarcia przed przednią linią obrony ŁEBA, druga dopuszcza może niewielkie (do 5 km) włamanie, a odwodami rozbicie przeciwnika w rejonie włamania. Nie należy natomiast zakładać przeniesienia działań poza pierwszą pozycję obrony, gdyż grozi to nie wykonaniem zadania przez brygadę, a tym samym i przez dywizję.

Położenie wojsk przeciwnika oraz

Pojemność kierunku jak sugerują, że w rejon obrony brygady mogą uderzyć siły do, stąd aby załamać ich natarcie należałoby posiadać w I rzucie około.....

Brygada zadanie otrzymała o 8.00 8.11. System ognia musi być gotowy do 18.00 9 listopada, a więc 36 godzin. Gotowość obrony wyznacza na 6.00 11 listopada. Brygada posiada więc 70 godzin na osiągnięcie gotowości. Jest to więc czas wystarczający na przygotowanie działań, rozbudowę fortyfikacyjną i zorganizowanie systemu ognia.

Sprecyzowane zadanie własne

41 BZ ma zabezpieczyć wyjście z walki części sił 6 BZ po drodze ... a obronę sił głównych na wybranych rubieżach terenowych załamać natarcie przeciwnika przed przednią linią obrony FEBA.

W wypadku włamania obronę na dogodnych rubieżach określonych linią KONAR-2 ostatecznie załamać jego natarcie i stworzyć warunki do wykonania kontrataku przez odwód 4 DZ.

Do wykonania powyższego zadania opracować warianty działania npla a po przyjęciu jednego z nich przynajmniej dwa warianty użycia wojsk własnych. W proponowanych wariantach uwzględnić konieczność załamania natarcia przed linią Feba oraz w ramach bronionej I pozycji na linii KONAR-2, a także siły i środki do zabezpieczenia wycofania części sił 6 BZ z pasa sił przesłaniania.

Przy ocenie i porównywaniu wariantów działania kierować się będą następującymi kryteriami:

- prostotą rozwiązań;
- łatwością dowodzenia;
- możliwościami manewrowymi odwodów;
- łatwością zabezpieczenia logistycznego.

Możliwe warianty działania przeciwnika opracować do ...

Odprawa decyzyjna o 11.30.

Rekonesans rejonu obrony = 13-16.11.04

36 godzin to czas na zorganizowanie systemu ognia. Do tego czasu pododdziały muszą wypracować decyzję, zająć wyznaczone im rejony obrony, postawić zadania oraz przygotować dane do prowadzenia ognia.

Z dysponowanego czasu 36 godzin na podjęcie decyzji przez Dcę brygady pozostaje 1/3 czyli 12 godzin. Z tego około 4 godziny przewidzieć należy na rekonesans i postawienie zadań w terenie, pozostanie więc – 8 godzin. Z uwagi na konieczność dysponowania czasem dziennym na rekonesans przewidzieć należy czas między 13.00 a 16.00 8.11.

Wynika stąd, że odprawa decyzyjna powinna się odbyć najpóźniej o 11.30, aby po wskazaniu wariantu działania jako decyzji przygotować zadania oraz plan rekonesansu.

Zajęcie 5

Temat; 149

TEMAT: PRZYGOTOWANIE WARIANTÓW OBRONY

Do wykonania postawionego zadania dowódca nakazał opracować dwa warianty użycia wojsk własnych. W proponowanych wariantach uwzględnić konieczność załamania natarcia przed linią FEBA oraz w ramach bronionej pierwszej pozycji na linii KONAR-2, a także siły i środki do zabezpieczenia wycofania części sił 6 BZ z pasa sił przesłaniania.

Zgodnie z powyższymi wytycznymi opracowano dwa warianty działania wojsk własnych.

Istotą wariantu pierwszego jest, silnym zgrupowaniem (trzech batalionów) w pierwszym rzucie, zatrzymać natarcie przeciwnika przed przednią linią obrony. W wypadku włamania się przeciwnika w głąb ugrupowania, zwrotem zaczepnym batalionu odwodowego, odtworzyć przednią linię obrony.

Walka w tym wariantcie przebiegać będzie w trzech etapach:

W etapie pierwszym – 1 k z 413 bz zabezpiecza wyjście z walki części sił 6BZ na PL KONAR1. 1kzmot z 414bz z 2kOT blokuje manewr sił przeciwnika utrzymując mosty na rz. LIWIEC. Od PL WITKA walkę przejmują ubezpieczenia bojowe 412 bz i 413 bz wsparte ogniem artylerii.

W etapie drugim – obroną pierwszorzutowych batalionów dążyć do utrzymania przedniej linii obrony. W przypadku włamania przeciwnika w głąb ugrupowania 412 bz i 413 bz wiążą walką jego siły i dążą do zatrzymania na PL ŚWIST. 413 bz zabezpiecza wejście do walki odwodu brygady - 411 bcz z PL MŁOT, którego zadaniem będzie rozbicie przeciwnika w rejonie włamania, opanowanie obiektu PIES, przez co odtworzenie przedniej linii obrony.

W etapie trzecim – w przypadku nie utrzymania PL ŚWIST przejść do obrony na PL KONAR-2 gdzie ostatecznie zatrzymać natarcie przeciwnika.

Ugrupowanie bojowe

W I i II etapie w jeden rzut z odwodem:

w punkcie oporu OW nr 1: 1kzmot z 414bz z 2kpOT

pierwszy rzut: 412 bz⁽⁺⁾, 413 bz⁽⁻⁾, 414 bzmot⁽⁻⁾

odwód: 411 bcz⁽⁺⁾

W III etapie w jeden rzut z odwodem:

w węźle obrony: 1kzmot z 414bz z 2kpOT

pierwszy rzut: 412⁽⁺⁾ bz, 413 bz, 414 bzmot⁽⁻⁾

odwód: 413 bz

Rejon kluczowy obrony 2 km pld. Wielądki (ED 5703), Czaple (ED 5903), Czerwonka (ED 5900).

Wady i zalety wariantu pierwszego

Wady:

1. Niewielkie siły zaangażowane do walki od PL KONAR 1 do PL WITKA, co może spowodować słabszą osłonę przedniej linii obrony brygady.
2. Istnieje zagrożenie, że w trzecim etapie walki 413 bz nie zdąży na czas odtworzyć zdolności bojowej, wówczas dowódca brygady będzie posiadał w odwodzie tylko 1 kz.

Zalety:

1. Silny pierwszy rzut stwarzający warunki do zatrzymania natarcia przeciwnika przed przednią linią obrony.
2. Silny odwód w postaci bcz.
3. Planowane zmiany ugrupowania bojowego brygady zwiększą żywotność batalionów.

Istotą wariantu drugiego jest dezorganizacja i stopniowe hamowanie natarcia przeciwnika od PL KONAR 1. Obroną dwóch batalionów w pierwszym rzucie, zatrzymanie natarcia przeciwnika w ramach pierwszej pozycji. Odwodowym bcz bez kcz, ryglowanie przeciwnika włamującego się w głąb ugrupowania obronnego przez co stworzenie warunku do wykonania zwrotu zaczepnego przez przełożonego.

Walka w tym wariantcie przebiegać będzie w trzech etapach:

W etapie pierwszym – działaniem 414 bzmot i kOT dezorganizować i stopniowo hamować natarcie przeciwnika od PL KONAR 1, dążąc do kanalizowania jego ruchu w centrum ugrupowania obronnego 41 BZ.

W etapie drugim – **Obroną dwóch batalionów w pierwszym rzucie, na lewym skrzydle 412 bz z kcz/411 bcz oraz 413 bz na prawym skrzydle, dążyć do zatrzymania natarcia przeciwnika w ramach pierwszej pozycji.**

W etapie trzecim – Odwodowym bcz bez kcz, ryglować przeciwnika włamującego się w głąb ugrupowania obronnego przez co stworzyć warunek do wykonania zwrotu zaczepnego przez przełożonego.

Ugrupowanie:

W I i II etapie w jeden rzut z odwodem:

pozycja przednia 414 bzmot i kOT

pierwszy rzut: 412 bz z kcz/411 bcz oraz 413 bz

odwód: 411 bcz bez kcz

W III etapie w jeden rzut z odwodem:

pierwszy rzut: kOT 412 bz z kcz/411 bcz oraz 413 bz

odwód: 414 bzmot

Rejon kluczowy obrony w centrum ugrupowania

Wady i zalety wariantu drugiego

Wady:

1. Duże rejony obrony pierwszorzutowych batalionów.
2. Słabszy odwód (bcz bez kcz).

Zalety:

1. Wariant umożliwia podjęcie w miarę skutecznej walki z przeciwnikiem już od PL KONAR 1.
2. W lepszym stopniu zapewnia zerwanie kontaktu bojowego z przeciwnikiem przez 6 BZ wycofującą się z pasa sił przesłaniania.
3. Dobra osłona przedniej linii obrony.

IV. KALKULACJE - WARIANT I

pozycja przednia

WISLANDIA				ŻMUDLANDIA					
Jednostka	41 BZ	Potencjał	Stosunek ilościowy		Stosunek jakościowy		Potencjał	Jednostka	
Rodzaj									Rodzaj
	1	10,4	1	4,00	1	4,00	41,6	4	
	0	0	1		1		85,8	3	
		6,5					0	0	
	1	6,5					0	0	
	1	23,4	1	7	1	5,44	127,4	7	

PLO

WISLANDIA				ŻMUDLANDIA					
Jednostka	41 BZ	Potencjał	Stosunek ilościowy		Stosunek jakościowy		Potencjał	Jednostka	
Rodzaj									Rodzaj
	6	62,4	1	1,50	1	1,50	93,6	9	
	0	0	1		1		114,4	4	
	3	19,5	1	-			0	0	
	0	0	1				0	0	
	6	81,9	1	2,166667	1	2,54	208	13	

w głębi

WISLANDIA				ŻMUDLANDIA					
Jednostka	41 BZ	Potencjał	Stosunek ilościowy		Stosunek jakościowy		Potencjał	Jednostka	
Rodzaj									Rodzaj
	0	0	1		1		31,2	3	
	3	85,8	1	-	1	0,333333	28,6		
	0	0					0	0	
	0	0					0	0	
	3	85,8	1	1	1	0,70	59,8	3	

V. KALKULACJE – WARIANT II

pozycja przednia

WISLANDIA				ŻMUDLANDIA					
Jednostka	41 BZ	Potencjał	Stosunek ilościowy		Stosunek jakościowy		Potencjał	Jednostka	
Rodzaj									Rodzaj
	0	0	1		1		41,6	4	
	0	0	1		1		85,8	3	
	1	6,5					0	0	
	1	6,5					0	0	
	0	13	1		1	9,80	127,4	7	

PLO

WISLANDIA				ŻMUDLANDIA					
Jednostka	41 BZ	Potencjał	Stosunek ilościowy		Stosunek jakościowy		Potencjał	Jednostka	
Rodzaj									Rodzaj
	6	62,4	1	1,50	1	1,50	93,6	9	
	1	28,6	1	4,0	1	4	114,4	4	
	0	0					0	0	
	0	0					0	0	
	7	91	1	1,857143	1	2,29	208	13	

w głębi

WISLANDIA				ŻMUDLANDIA					
Jednostka	41 BZ	Potencjał	Stosunek ilościowy		Stosunek jakościowy		Potencjał	Jednostka	
Rodzaj									Rodzaj
	0	0	1		1		31,2	3	
	2	57,2	1	-	1	0,5	28,6		
	0	0					0	0	
	0	0					0	0	
	2	57,2	1	1,5	1	1,05	59,8	3	

Zajęcie 13

PANEL z ZRWiWE

Temat nr 159

TEMAT: ROZWAŻENIE I WYBÓR WARIANTU OBONY

Rozważenie i wybór wariantu obrony

/ Przykład odprawy koordynacyjnej poświęconej rozważeniu wariantów działania wojsk własnych /:

Szef sztabu - *„Panowie oficerowie przyjęty wariant działania przeciwnika a także warianty działania wojsk własnych są Wam znane.¹ Dlatego też, od razu przystąpimy do rozważenia wariantów działania wojsk własnych. Szef sekcji planowania: według jakich etapów walki prowadzone będzie rozważanie wariantów działania wojsk własnych:²*

Szef SP - *...rozważanie wariantów działania wojsk własnych prowadzone będzie według trzech etapów walki:³*

Walka pododdziałów 41 BZ na pozycji przedniej

Załamanie natarcia przeciwnika przed FEBA lub w rejonie pierwszej pozycji

Walka w głębi obrony 41 BZ

Szef sztabu - *...kierownicy sekcji planowania i sekcji rozpoznania przedstawić pierwsze położenie i działanie wojsk własnych i przeciwnika do zdarzenia (etapu): **Walka pododdziałów 41 BZ na pozycji przedniej, w wariantcie pierwszym:***

Szef SP - *....Do linii KONAR-1 obronę w pasie sił przestaniania prowadzi 6 BZ. Od linii KONAR-1 wyjście z walki części sił 6 BZ zabezpiecza 1 k z 413 bz. Znajdujące się na PL KONAR-1(w węzle obrony „WĘGRÓW”), 1 kzmot z 414 bzmot i 2 kOT blokują manewr sił przeciwnika utrzymując mosty na rz. LIWIEC. Po wykonaniu tych zadań 1 k z 413 bz oraz 1 kzmot z 414 bzmot , ubezpieczane ogniem artylerii oraz działaniem ubezpieczeń bojowych z 412 i 413 bz (od linii WITKA), wycofają się do rejonów ześrodkowania w głębi obrony 41 BZ.*

Szef SR - *...Przeciwnik wykorzystując prawdopodobnie działanie desantów powietrznych, oddziałów rajdowych i oddziałów wydzielonych będzie dążył do uchwycenia przepraw na rzece LIWIEC, celem utrudnienia obsadzania kolejnych rubieży opóźniania*

¹ Przyjęty wariant działania przeciwnika jak i opracowane warianty działania wojsk własnych były już na wcześniejszych odprawach prezentowane. Dlatego też, dla skrócenia czasu można z tych czynności zrezygnować i od razu przystąpić do rozważenia obu wariantów działania wojsk własnych

² Powinny być zgodne z zamiarem i myślą przewodnią przełożonego, otrzymanym zadaniem, myślą przewodnią i wytycznymi dowódcy, a także uwzględniać ograniczenia narzucone przez przełożonego i wynikające z sytuacji. Warianty powinny być wcześniej zweryfikowane przez szefa sztabu (kierownika ZP)

³ Kierownik SP do referowania wykorzystuje opracowaną tabelę zdarzeń krytycznych i punktów decyzyjnych (tab. ...)

przez pododdziały 6 BZ. Prawdopodobnie przeciwnik po wyjściu na linię rzeki LIWIEC wprowadzi do walki kolejny oddział wydzielony (OW) w sile wzmocnionego batalionu w kierunku STARA WIEŚ – SKARŻYŃ, którym to działaniem dążyć będzie do pokonania pozycji przedniej i wyjścia przed przednią linię obrony 41 BZ, skąd zabezpieczy wprowadzenie do walki sił głównych 212 BZ i 211Bpanc.

Stosunki sił na PL KONAR-1

Wojska własne		Wyszczególnienie	Przeciwnik		Stosunek sił
Oddziały i pododdziały	Ilość		Ilość	Oddziały i pododdziały	
	386	Ludzie	650		1 : 1,7
1/413 bz	1	kz	3	2131 bz kcz das	1 : 3
	-	kcz	1		/bezwzgl.
1/ 414 bzmot,	1	kzmot	-		bezwzgl./
	1	kOT	-		bezwzgl./
	-	BWP	30		1 : 2,3
	-	czołgi	30		/bezwzgl.
	-	Środki ppanc	4		/bezwzgl.
	-	Artyl. do ognia pośredniego	18		/bezwzgl.
	-		6		/bezwzgl.

Szef SP – siły działające na pozycji przedniej to ekwiwalent półtorej kompani zmechanizowanych, co w danej chwili daje stosunek ogólny sił 1:2,6. Uwzględniając jednak, że przeciwnik posiada bezwzględna przewagę w środkach ppanc i artyleryjskich, oceniam iż siły te opóźnią podejście przeciwnika do linii WITKA tylko o ok. 1 godzinę;

szef SR – w celu spotęgowania uderzenia przeciwnik wprowadza do walki kolejną kompanię zmechanizowaną, stosunek sił wzrośnie wówczas do 1:3,3;

szef sztabu - szef sekcji artylerii – Czy na ten etap walki możemy wesprzeć działanie sił ubezpieczenia BZ?

szef SA – w celu wsparcia działań 1 kz z 413 bz, 41 das z TSO jest w gotowości do wykonania dwóch planowych OZ (alternatywnie trzech SOZ). Wezwanie ogni przez dowódcę 1 kz lub działającego z nim dowódcę SWO. ¾ pa jest w gotowości do wykonania dwóch plutonowych odcinków narzutowych pól minowych (1200x200 m każde, na sygnał METEOR-1 lub METEOR-2.

szef SP – biorąc pod uwagę powyższe wzmocnienie, czas opóźniania działania przeciwnika pomiędzy liniami KONAR-1 i WITKA, wyniesie od 1,5 do 2 godz; na linii WITKA walkę z przeciwnikiem przejmą ubezpieczenia 412 i 413 bz. Siły z pozycji przedniej (1 kz z 413

bz i 1 kzmot z 414 bzmot) zostaną wycofane odwołu gdzie w ciągu 2 godz. odtworzą zdolność bojową;

Szef sztabu – ...kierownicy sekcji planowania i sekcji rozpoznania przedstawić położenie i działanie wojsk własnych i przeciwnika do zdarzenia (etapu): **Załamanie natarcia przeciwnika przed FEBA lub w rejonie pierwszej pozycji**

szef SR – OW 213 BZ po dojściu do FEBA, zabezpiecza wejście do walki sił głównych 21 DZ. Na rozpatrywanym kierunku przeciwnik prawdopodobnie wprowadzi do walki 212 BZ i 211 BPanc, mając w pierwszym rzucie trzy bataliony, w tym jeden czołgów. Punkt ciężkości prawdopodobnie na prawym skrzydle pasa natarcia.

szef SP – przeciwko siłom przeciwnika działania prowadzić będą 412 i 413 bz, dążąc do utrzymania przedniej linii obrony. Biorąc pod uwagę w tym etapie walki siły przeciwnika, stosunek ogólny sił wynosić będzie 1 : 2,6. Oznacza to, że bataliony mogą powstrzymać natarcie przeciwnika.

Stosunki sił na FEBA i podczas walki o pierwszą pozycję

Wojska własne		Wyszczególnienie	Przeciwnik		Stosunek sił
Oddziały i pododdziały	Ilość		Ilość	Oddziały i pododdziały	
412 bz (bez 1 kz z 1 kcz)	1166	Ludzie	2070	2131bz-OW ⁴	1 : 1,7
413 bz (bez kz)	4	kz	9	2122 bz 2123 bz	1 : 2,2
41das	1	kcz	4	2111 bcz	1 : 4
41 bppanc	13	Czołgi	36	212 das	1 : 2,7
	52	BWP	48	211 das	1,1 : 1
	9	Środki ppanc	8		1,1 : 1
	24	Artyleria do ognia	29		1 : 1,5
	12	pośredniego	16		1 : 1,3

szef SR – w celu spotęgowania uderzenia przeciwnik wprowadzi do walki odwodowy batalion zmechanizowany. Stosunek sił wyniesie wówczas 3,2 : 1 na korzyść przeciwnika;

szef SP – po wprowadzeniu do walki przez przeciwnika odwołu brygadowego, zakładam, iż pierwszorzutowe kompanie zmechanizowane będą musiały przejść do obrony na rubieżach ryglowych, tworząc z odwodową kcz tzw. „worek ogniowy”. Stosunek sił zmniejszy się do 2,6:1 na korzyść przeciwnika. Pozwoli to na czasowe zatrzymanie natarcia przeciwnika.

szef sztabu – szef sekcji artylerii oraz szef sekcji wojsk inżynieryjnych – czym możemy wzmocnić działanie rozpatrywanego batalionu?

szef SA – jest to rejon kluczowy naszej obrony, priorytet wsparcia skupiony jest na 413 bz, jednakże zarówno w rejonie obrony 413 bz, jak i 412 bz, zaplanowano znaczny wysiłek 41 das i 2/4 pa. Dwa dywizjony w gotowości do wykonania planowych OZ oraz SOZ

na wezwanie dowódców kompanii. Ponadto $\frac{3}{4}$ pa w gotowości do wykonania na sygnał METEOR – 3 jednego z dwóch plutonowych odcinków narzutowych pól minowych. Oppanc brygady w zasadniczym rejonie rozmieszczenia w gotowości do zajęcia planowych rubieży ogniowych ALPY – 1 lub ALPY – 2 oraz TATRY – 1 lub TATRY – 2, a także rubieży nieplanowych według decyzji dowódcy brygady.

Szef SWI – OZap w sile plmin realizować minowanie manewrowe na jednej z czterech zaplanowanych rubieży minowania oraz siłami Ozap 4 DZ na jednej z trzech zaplanowanych rubieży.

szef sztabu – zatwierdzam, szef SP dokonać obliczeń kalkulacyjnych;

szef SP – po doliczeniu OPpanc uzyskamy na rozpatrywanym kierunku, stosunek sił 2,2:1 na korzyść przeciwnika, bz ma szansę załamać natarcie przeciwnika w swoim rejonie obrony na rozpatrywanym kierunku. Będzie to sytuacja sprzyjająca wyprowadzeniu kontrataku przez odwód 41 BZ, częściowe rozbicie przeciwnika w rejonie włamania i odtworzenie położenia na FEBA. Wprowadzenie do walki odwodowego 411 bcz sprawi że stosunek sił na kierunku natarcia 411 bcz, wynosić będzie 2,5:1 na korzyść batalionu.

szef sztabu – szef SR – czy przeciwnik jest w stanie wprowadzić pododdziały odwodowej 2121 BPanc do walki, przed wykonaniem kontrataku przez 411 bcz ?

szef SR – z chwilą osłabienia tempa natarcia, przeciwnik na rozpatrywanym kierunku dążył będzie do jak najszybszego wprowadzenia do walki odwodowej brygady pancerniej, tym samym wzmocni tempo natarcia i może wyprzedzić wykonanie kontrataku przez 411 bcz.

szef sztabu – szef SR – jaki może być sposób i charakter działania odwodowej 2121 BPanc przeciwnika?

szef SR – Wprowadzając do walki 2121 BPanc, mając w pierwszym rzucie trzy bataliony (dwa czołgów + jeden zmechanizowany), w rejonie włamania przeciwnik uzyska stosunek sił 3,1:1 na korzyść. Ponadto przeciwnik może wprowadzić z odwodowej brygady odwód w sile batalionu, co podniesie stosunek sił do 3,5:1 na korzyść przeciwnika; Wprowadzając do walki 2121 BPanc przeciwnik rozwinie swoje natarcie i prawdopodobnie pokona obronę pododdziałów 41 BZ na PL KONAR – 2.

szef SP – w celu załamania natarcia przeciwnika na omawianym kierunku 411 bcz załamać natarcie przeciwnika w zajmowanym rejonie na PL KONAR – 2. Stosunek sił w rejonie włamania będzie wynosił 2,3:1 na korzyść przeciwnika. Taki zachowany stosunek sił pozwoli nam wykonać zadanie – załamać natarcie przeciwnika oraz zabezpieczyć wyprowadzenie kontrataku przez przełożonego;

⁴Przyjęto, że OW we wcześniejszej walce poniósł straty 40 %.

Szef sztabu – *Panowie oficerowie, Czy są pytania do przedstawionej sytuacji w wariacie -1? Jeśli nie przystępujemy do prowadzenia rozważania kolejnego wariantu działania.*

UWAGA !

PODOBNIĘ PROWADZI SIĘ ROZWAŻANIE KOLEJNYCH WARIANTÓW DZIAŁANIA PRZY ZASTOSOWANIU TEJ SAMEJ METODY I TECHNIKI.

Po zakończeniu rozważania wariantów działania szef sztabu nakazuje oficerowi sekcji planowania sporządzającemu notatki przedstawienie wad i zalet omawianych wariantów działania, np.:

PORÓWNANIE WARIANTÓW DZIAŁANIA

W wyniku dotychczasowych prac sztab brygady przystępuje do porównania wariantów działania. W odprawie koordynacyjnej uczestniczą szef sztabu oraz zasadnicze osoby funkcyjne dowództwa (kierownicy poszczególnych zespołów funkcjonalnych stanowiska dowodzenia).

Plan przeprowadzenia odprawy

Ip.	Przedsięwzięcie	Czas	Kto występuje
1.	Układ i cel odprawy	2 min.	szef sztabu
2.	Zadanie i myśl przewodnia dcy 4 DZ	2 min.	szef sztabu
3.	Zadanie i myśl przewodnia dcy 41 BZ	2 min.	szef sztabu
4.	Przedstawienie wariantów działania	6 min.	szef sekcji planowania
5.	Porównanie wariantów działania	8 min.	szef sekcji planowania
6.	Przedstawienie uwag przez osoby funkcyjne	3 min.	
7.	Wybór wariantu rekomendowanego	1 min.	szef sztabu
8.	Wnioski	2 min.	szef sztabu
9.	Wytyczne do przygotowania odprawy decyzyjnej	4 min.	szef sztabu

Uwaga! Przedsięwzięcia 1-4 zrealizowano na zajęciach wcześniejszych

Porównanie wariantów działania:

Metodą wad i zalet:

WARIANT I	
<p><u>Wady:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • niewielkie siły zaangażowane do walki od PL KONAR – 1 do PL WITKA, co może spowodować słabszą osłonę przedniej linii obrony brygady • istnieje zagrożenie, że w trzecim etapie walki 413 bz nie zdąży na czas odtworzyć zdolności bojowej, wówczas dowódca brygady będzie posiadał w odwodzie tylko jedną kcz; 	<p><u>Zalety:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • silny pierwszy rzut stwarzający warunki do zatrzymania natarcia przeciwnika przed przednią linią obrony; • silny odwód w postaci bcz; • planowane zmiany ugrupowania bojowego brygady zwiększa żywotność batalionów;
WARIANT II	
<p><u>Wady:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • duże rejonu obrony pierwszorzutowych batalionów • słabszy odwód (bcz bez kcz) 	<p><u>Zalety:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podjęcie w miarę skutecznej walki z przeciwnikiem już od PL KONAR1 • w lepszym stopniu zapewnia zerwanie kontaktu bojowego z przeciwnikiem przez 6 BZ wycofującą się z pasa sił przesłaniania • dobra osłona przedniej linii obrony

Kryterium	WARIANT 1	WARIANT 2
Prostota rozwiązań	+	-
Łatwość dowodzenia	0	0
Możliwości manewrowe odwodów	+	-
Łatwość zabezpieczenia logistycznego	0	0

Metodą głosów:

Szef sztabu - ...zarządzam głosowanie. Szef sekcji planowania, wyniki zapisywać w tabeli.

Poszczególni szefowie sekcji oddają głosy na warianty nr 1 lub 2.

TABELA GŁOSÓW

Osoba funkcyjna	WARIANT 1	WARIANT 2
1	4	5
Szef sekcji planowania	X	
Szef zintegrow. sekcji rozpoznania	X	
Szef zespołu wsparcia dowodzenia	X	
Szef sekcji artylerii	X	
Szef sekcji wojsk inżynieryjnych	X	
Szef sekcji OPL		X
Szef sekcji OPBMR		X
Szef zespołu zabezpieczenia działań		X
Suma głosów	5	3

Metodą kryteriów:• *sposób 1*

Szef sztabu - ...zarządzam porównanie wariantów metodą kryteriów z uwzględnieniem znaczenia kryteriów w skali 1 – 5. Szef sekcji planowania, wyniki zapisywać w tabeli.

TABELA PORÓWNIANIA WARIANTÓW

Kryterium	Znaczenie kryterium	WARIANT 1	WARIANT 2
1	2	3	4
Prostota rozwiązań	2	2/2	1/2
Łatwość dowodzenia	4	3/4	2/4
Możliwości manewrowe odwodów	3	3/3	2/3
Łatwość zabezpieczenia logistycznego	1	2/1	2/1
Suma/ Suma po uwzględnieniu kryterium		10/12	7/10

• *sposób 2*

Szef sztabu - ...zarządzam porównanie wariantów metodą kryteriów z uwzględnieniem wartości procentowych i możliwości osiągnięcia określonego kryterium w skali 1 – 10. Szef sekcji planowania, wyniki zapisywać w tabeli.

TABELA PORÓWNIANIA WARIANTÓW

Kryterium	Wartość Kryterium W %	WARIANT 1	WARIANT 2
1	2	3	4
Prostota rozwiązań	20%	8/1,6	5/1,0
Łatwość dowodzenia	40%	6/2,4	4/1,6
Możliwości manewrowe odwodów	30%	4/1,2	4/1,2
Łatwość zabezpieczenia logistycznego	10%	6/0,6	7/0,7
Suma / 100%		24 / 5,8	20 / 4,5

Szef sztabu - ...szefowie sekcji, proszę przedstawić opinie w zakresie swoich kompetencji, dotyczące wyników porównania wariantów:

Szef SP – pierwszy wariant daje większe możliwości do zatrzymania natarcia przeciwnika przed przednią linią obrony. Również silniejszy odwód to większa siła uderzenia podczas kontrataku lub większy opór na PL KONAR-2.

planowane zmiany ugrupowania bojowego brygady zwiększa żywotność batalionów;

Szef SR – z punktu widzenia organizacji działań rozpoznawczych wariant 1 jest korzystniejszy niż wariant 2. Zapewnia on bowiem słabe monitorowanie sytuacji w strefie walki bezpośredniej i tyłowej, pozwala na organizację zasadzek oraz umożliwia utrzymanie odwodu rozpoznania i większą swobodę manewru.

Szef SA - ...z punktu widzenia wsparcia ogniowego za wariantem nr 1 przemawiają:

- możliwości wsparcia dwoma modułami dywizjonowymi na dwóch niezależnych kierunkach;
- batalion w rejonie kluczowym obrony w razie potrzeb może być wsparty ogniem drugiego modułu (2/4 pa) z priorytetem 2, ta sama zasada dotyczy 412bz broniącego się na lewym skrzydle obrony brygady;
- wsparcie kontrataku brygadowego może być realizowane stosunkowo znacznym wysiłkiem ogniowym;
- problematyka zabezpieczenia logistycznego dywizjonów 24 pa (2/4 pa i 3/4 pa) jest realizowana przez przełożonego, co nie obciąża logistycznie brygady.

Szef SWI - ...z oceny inżynierskiej wariantów wynika, że posiadamy lepsze warunki do bardziej wszechstronnego zabezpieczenia inżynierskiego wariantu pierwszego. Decydują o tym przede wszystkim: dłuższy czas na realizację zadań zabezpieczenia inżynierskiego w okresie przygotowania obrony; mniejsza liczba mieszanych elementów ugrupowania bojowego oraz skupienie wysiłku przede wszystkim na jednym batalionie.

Następnie swoje stanowisko przedstawiają pozostali szefowie zespołów i sekcji.

Szef sztabu - ...z uwagi na otrzymane wyniki i brak zdecydowanego sprzeciwu ze strony uczestników odprawy, podejmuję decyzję o rekomendowaniu dowódcy brygady wariantu pierwszego. ... do rozpoczęcia odprawy decyzyjnej proszę uszczegółwić podział rejonu obrony na linii KONAR -2, odwody powinny rozbudowywać obronę na tej pozycji. Dokładnie skoordynować należy także przegrupowanie pododdziałów 6 BZ i pododdziałów broniących pozycji przedniej przez ugrupowanie brygady. Trzeba zorganizować ściśle współdziałanie z sąsiadami oraz odwodem dywizji. Proszę przygotować odprawę w celu porównania wariantów działania, na godz. ...

Tabela zdarzeń

(technika symulacji: technika etapów)

etap: Walka pododdziałów 41 BZ na pozycji przedniej

	Akcja	Reakcja	Przeciwno-reakcja	Ocena ryzyka	Czas	Punkt decyzyjny	Potrzeby informacyjne	Element kontroli	Uwagi
Walka z ubezpieczeniami przeciwni-ka	1/413 bz, 1/414 bzmot i 2 kOT na pozycji przedniej 41 BZ, zabezpieczają wyjście z walki części sił 6 BZ,	Prawdopodobnie przeciwnik po wyjściu na linię rz. LIWIEC wprowadzi do walki kolejny OW w sile wzm. batalion w kier. STARA WIEŚ – SKARŻYŃ w celu pokonania pozycji przedniej i wyjścia przed FEBA 41 BZ a nstp. zabezpieczenie wejścia do walki sił głównych 212 BZ i 211 Bpanc.	Wsparcie 1/413 bz, 41 das z TSO dwoma OZ (lub trzema SOZ)	W wypadku niezatrzymania OW przeciwnika, pododdziały 6 BZ poniosą znaczne straty podczas wycofywania się za linię KONAR-1. Przeciwnik bez dodatkowego przegrupowywania sił uderzy na pododdziały 41 BZ broniące się na pierwszej pozycji.	Od H-4 do H-2	Skrzyżowanie dróg TURNA	Położenie czołowych jednostek: Rozmieszczenie artylerii	Etap do PL KONAR – 1	Najlepszym rozwiązaniem jest zatrzymać OW przeciwnika przed PL KONAR 1
	1/413 bz, 1/414 bzmot i 2 kOT opóźniają i dezorganizują podjęcie sił przeciwnika od PL KONAR-1 do FEBA	W celu spotęgowania uderzenia przeciwnik wprowadza do walki odwód OW - kz	Siłami 3 / 4 pa wykonanie dwóch plutonowych odcinków narzutowych pól minowych	W wypadku niezatrzymania odwodu OW przeciwnika, wzmożni uderzenie na wybranym kierunku	Od H-4 do H-2	GÓRKI BORZE KORYTNICA	Położenie OW i kierunek wprowadzania	Etap od PL KONAR – 1 do WITKA	Najlepszym rozwiązaniem jest zatrzymać odwód OW przeciwnika na narzutowym polu mimnowym

Zajęcie 14**PANEL z IZiD****Temat nr 160****TEMAT: ZAMIAR DZIAŁANIA I FORMUŁOWANIE ZADAŃ****Układ zamiaru**

- myśl przewodnia dowódcy;
- sposób wykonania zadania (w razie potrzeby podzielony na fazy /etapy/), w tym punkt ciężkości (rejon o kluczowym znaczeniu).
- podział sił;
- priorytety wykorzystania sił i środków wsparcia i zabezpieczenia działań.

Zamiar działania

Myślą przewodnią dowódcy 41 BZ jest od PL KONAR-1 zabezpieczyć wyjście z walki części sił 6 BZ. Obroną w punkcie oporu blokować manewr przeciwnika w kierunku WĘGRÓW (ED6906), CZERWONKA (ED5900). Siłami ubezpieczeń dezorganizować podejście przeciwnika od PL WITKA. Dążyć do załamania jego natarcia na przedniej linii obrony, a w przypadku włamania, kontratakami odwodu rozbić go i odtworzyć przedni skraj obrony (FEBA). W sytuacji niemożliwości wykonania kontrataku całością sił dążyć do załamania natarcia przeciwnika w głębi rejonu obrony najdalej do PL KONAR-2.

Sposób działania.

W etapie pierwszym 1 kz/413 bz zabezpieczyć wyjście z walki części sił 6BZ od PL KONAR1. W punkcie oporu 1kzmot/414bzmot z 2kpOT blokować manewr sił przeciwnika utrzymując mosty na rz. LIWIEC. Ubezpieczenia bojowe 412 bz i 413 bz wsparte ogniem artylerii prowadzić będą walkę od PL WITKA. W etapie drugim bataliony pierwszego rzutu dążyć będą do utrzymania przedniej linii obrony.

W przypadku włamania przeciwnika siłami 412 bz i 413 bz wiązać go walką i zatrzymać na PL ŚWIST. 413 bz zabezpieczyć wejście do kontrataku odwodu brygady 411 bcz z PL MŁOT, który rozbije przeciwnika w rejonie włamania i opanowuje obiekt PIES. W etapie trzecim w przypadku nie utrzymania PL ŚWIST przejść do obrony na PL KONAR-2 gdzie ostatecznie zatrzymać natarcie przeciwnika. Odwód brygady 413 bz. Rejon kluczowy obrony: 2 km pld. WIELĄDKI (ED 5703), CZAPLE (ED 5903), CZERWONKA (ED 5900).

Ugrupowanie bojowe:

W pierwszym etapie:

w jeden rzut z odwodem i dwoma oddziałami wydzielonymi (OW):

- OW nr 1: 1kzmot / 414bz z 2kpOT
- OW nr 2: 1kz / 413bz
- pierwszy rzut: 412 bz⁽⁻⁾, 413 bz⁽⁻⁾, 414 bzmot⁽⁻⁾
- odwód: 411 bcz⁽⁺⁾

W drugim etapie:

w jeden rzut z odwodem:

- pierwszy rzut: 412 bz⁽⁺⁾, 413 bz⁽⁻⁾, 414 bzmot
- odwód: 411 bcz⁽⁺⁾

W trzecim etapie:

w jeden rzut z odwodem:

- pierwszy rzut: 412⁽⁺⁾ bz, 411 bcz, 414 bzmot
- odwód: 413 bz

Priorytet wsparcia i zabezpieczenia:***Wsparcie ogniowe:***

Priorytet wsparcia ogniowego na rzecz 412 bz w etapie pierwszym. W drugim i trzecim etapie walki priorytet na rzecz 413 bz. Podczas wykonania kontrataku zmiana priorytetu na rzecz 411 bcz.

Priorytet zwalczania celów przeciwnik :

- pododdziały przeciwnika rozwinięte do ataku;
- baterie moździerzy i punkty obserwacyjne artylerii;
- SD batalionów;
- OPL.

Priorytety OPL

Etap I – przygotowanie obrony (SD brygady, 41 das, logistyka)

Etap II – walka o utrzymanie pierwszej pozycji obrony (SD, 41das, 412 bz, 413 bz)

Etap III – wykonanie kontrataku (411 bcz,)

Obrony przeciwchemicznej:

rozpoznanie skażeń: drogi dowozu i ewakuacji oraz główne rejonu logistyczne;

likwidacja skażeń: elementy dowodzenia i łączności, jednostki obrony przeciwlotniczej i artylerii, główne urządzenia logistyczne oraz wojska w rejonach odtwarzania zdolności bojowej.

Formułowanie zadań

Rozkazuję:

411bcz:

Ześrodkować się w rejonie Ptn. SKARŻYN, pkt. 156,4, ADAMÓW. Być w gotowości do działań w rejonie tyłowym brygady. Rozbudować linię obrony: zach. skraj lasu, SKARŻYN, pkt. 154,9. Być w gotowości do obrony rubieży i niedopuszczenia do przerwania się przeciwnika w kierunku: ROGOSZYN, WYGŁĘDÓWEK albo do wykonania kontrataku z LD MŁOT, w celu rozbicia przeciwnika w rejonie włamania, opanowania obiektu PIES i odtworzenia przedniego skraju obrony brygady. Wyjście do kontrataku na LD MŁOT na sygnał MŁOT - 1.

W przypadku nie wykonywania kontrataku przejść do obrony zajmowanego rejon, zabezpieczyć wyjście z walki 413 bz do odwodu brygady, załamać natarcie przeciwnika najdalej na PL KONAR 2.

412bz

Zabezpieczyć wyjście z walki sił z 6BZ oraz OW nr 2 - 1kz/413 bz. Przejąć prowadzenie walki obronnej od PL WITKA, dezorganizować podejście przeciwnika. Bronić rejonu i nie dopuścić do przerwania się przeciwnika w kierunku: GÓRKI BORZE, DROP(DE 4900). W przypadku włamania się przeciwnika we współdziałaniu z 413 bz zatrzymać go na PL ŚWIST. Wziąć udział w kontrataku odwodu brygady zabezpieczyć jego lewe skrzydło i odtworzyć przedni skraj obrony. W przypadku nie wykonywania kontrataku dążyć do załamania przeciwnika w głębi rejonu obrony najdalej do PL KONAR 2.

413bz

Przejąć prowadzenie walki od PL WITKA. Bronić rejon: KORYTNICA, ZAWADY, CZERWONKA i nie dopuścić do przerwania się przeciwnika w kierunku: ZALESIE, SKARŻYN. Dążyć do utrzymania przedniej linii obrony. W przypadku włamania się przeciwnika we współdziałaniu z 412 bz i 414 bzmot zatrzymać go na PL ŚWIST. Być w gotowości do zabezpieczenia wejścia do walki odwodu brygady z LD MŁOT. Na sygnał LIS wycofać się i ześrodkować w rejonie: CZARNOGŁÓW, WYGŁĘDÓWEK, GARCZYN MAŁY. Dalej działać jako odwód brygady.

414bzmot

Zabezpieczyć wyjście z walki OW nr 1- na sygnał POWRÓT - 2.

Przejąć prowadzenie walki od linii WITKA. Bronić rejon: ZAWADY, ptn. PIERZCHAŁY, WIERZBNO i nie dopuścić do przerwania się przeciwnika w kierunku: LIW, WIERZBNO. Dążyć do utrzymania przedniej linii obrony. W przypadku włamania się przeciwnika we współdziałaniu z 413 bz zatrzymać go na PL ŚWIST. Wziąć udział w kontrataku odwodu brygady, zabezpieczyć jego prawe skrzydło i odtworzyć przedni skraj obrony. W przypadku nie wykonywania kontrataku brygadowego dążyć do załamania natarcia przeciwnika w głębi rejonu obrony najdalej na PL KONAR 2

1kzmot/414 bzmot OW nr 1

Bronić punktu oporu KRYPY, BAGNO, LIW. Blokować manewr przeciwnika po mostach. Na sygnał POWRÓT- 2 wycofać się z punktu oporu po drodze CORSA, i wrócić w podporządkowanie dowódcy 414 bzmot.

1kz/413 bz OW nr 2

Zabezpieczyć wyjście z walki części sił 6 BZ od PL KONAR 1. Na sygnał POWRÓT wycofać się po drodze TAŚMA, ześrodkować się w rejonie: GARCZYN MAŁY i przejść do odwodu brygady.

Ustalić z dowódcą 412 bz sygnały rozpoznawcze, w celu bezpiecznego przejścia przez jego ugrupowanie.

Zadania dla pozostałych elementów ugrupowania – na zajęciach rodzajów wojsk

Czas gotowości do działań 110600 LISTOPAD2004,

Drogi:

Droga wycofania części sił 6BZ - TAŚMA

Droga wycofania OW nr 1 – CORSA

Wytyczne koordynujące:

Linie bezpieczeństwa wsparcia ogniowego 41 BZ (FSSL):

nr 1: - ptn. PAPLIN (ED 5914), ptn. STARA WIEŚ (ED6412), LUDWINÓW (ED 6710), pkt. 149,4 (ED 7205) – ważna na sygnał MIECZ;

nr 2 - KORYTNICA (ED 5708), pkt. 134.0 (ED 6505), 500 m ptn.-wsch. JARNICE (ED 6702) – ważna na sygnał TASAK;

nr 3 - RABIANY (ED 5307), ptd. WOLA KORYTNICKA (ED 5506), ŻELAZÓW (ED 6005), ptd. ZAWADY (ED 6205), ptd. LIW (ED 6502) – ważna na sygnał SZPADA;

nr 4 - pld. POŁAZIE ŚWIĘTOCHOWSKIE (ED 5104), PNIEWNIK (ED 5402), CZERWONKA (ED5900), pfn. WĄSOSZE (EC 6199) – ważna na sygnał CIĘCIWA.

Obszary prowadzenia ognia:

(a) Obszary ograniczonego prowadzenia ognia: RFA-1 LIW (ED 6503), RFA-2 MOKOBODY (EC 7591);

(b) Obszar nieograniczonego prowadzenia ognia przed rozpoczęciem działań FFA-1 pld. ROWISKA (ED 5412), pld. JARCZEW (ED 5711), pfn. KOMORY (ED 5610).

Rejony zastrzeżone (PAA):

LEŚNIKI (ED 5504), pld. WIELĄDKI (ED 5604), pkt. 167,3 (ED 5603) zajęty do czasu podania sygnału SKOK;

nr 1 pld. NOJSZEW (ED 5600), JÓZEFY (EC 5598), wył. SKARŻYN (EC 5699) zajęty do czasu podania sygnału SKOK-1;

nr 2: ŚWIDNO (EC 5695), pld. JANÓWEK (EC 5694), wył. WIERZBNO (EC 5795) zajęty do czasu podania sygnału SKOK-2;

(d) nr 3: wył. BRZEŹNIK (EC 5198), RĄBIERZ (EC 5196), pld.-wsch. OSSÓWNO (EC 5296) zajęty do czasu podania sygnału SKOK-3. :

Utrzymywać środki ochrony przed skażeniami w gotowości odpowiadającej zagrożeniom. Przedsięwzięcia ochronne realizować natychmiast po alarmach chemicznych, wystąpieniu symptomów porażenia chemicznego oraz po atakach rakietowych i artyleryjskich.

W przypadku zagrożeń promieniotwórczych nie dopuścić do przekroczenia dawki promieniowania 50 cGy.

Koordynaty dla oleat: Mapa 1 :50 000 (ED5013) i (EC7495).

Kod mapy KM – 3.

Meldunki składać:

Z godz.: 07.00, 10.00, 13.00

Do godz.: 08.00, 11.00, 14.00

Sprawozdanie za dobę walki z godz. – 17. 00 do 18. 00.

Dowodzić będą z SD BRZEŹNIK

W razie potrzeby dowodzenie przejmuje zastępca na TSD.

Zajęcie 15 – Teren**PANEL z IZiD****Temat nr 161****TEMAT: REKONESANS, POSTAWIENIE ZADAŃ I SYNCHRONIZACJA DZIAŁAŃ.**

Warunkiem sprawnego przeprowadzenia rekonesansu jest staranne jego przygotowanie. Dowódca decyduje, w jakim celu, a więc kiedy, gdzie i z kim uda się w teren. W przypadku braku tych wytycznych powyższe kwestie proponuje dowódcy szef sztabu. Po uzyskaniu akceptacji przez dowódcę, szef sztabu opracowuje szczegółowe wytyczne do przeprowadzenia rekonesansu. Uwzględnia go też w planie pracy sztabu. Wytyczne te przekazywane zostały podczas informowania operacyjnego lub odprawy koordynacyjnej w miarę postępu procesu planowania.

Wytyczne do organizacji pracy w terenie (rekonesansu) będą zazwyczaj obejmować:

- cel wyjazdu w teren (rekonesansu);
- czas przeprowadzenia rekonesansu;
- liczbę i skład grup rekonesansowych oraz ich miejsce pracy;
- zakres przygotowania się do pracy w terenie;
- odpowiedzialnych za przygotowanie i dojazd poszczególnych grup rekonesansowych;
- czas i miejsce zbiórki grup rekonesansowych;
- organizację wyjazdu i łączności;
- organizację ubezpieczenia i ochrony grup rekonesansowych.

Przykład wytycznych do rekonesansu

Panowie oficerowie!

W ramach przygotowania obrony przez brygadę przewiduję przeprowadzenie rekonesansu w celu udokładnienia podjętej decyzji w terenie ze szczególnym uwzględnieniem etapu walki o przednią linię obrony i ostatecznego zatrzymania przeciwnika na PL ŚWIST oraz wykonania kontrataku przez 411 bcz; postawienie zadań dla poszczególnych elementów ugrupowania bojowego oraz dokonania synchronizacji działań w tym etapie walki obronnej.

Rekonesans odbędzie się na dwóch punktach

Nr 1 – 500 m ptn-wsch. ROGUSZYN (pkt. 167,0 – EC4598) w ugrupowaniu 413 bz

Nr 2 – 2km pld. POŁAZIE (pkt. 156,3 – ED3304) w ugrupowaniu 414 bzmot

Na obu punktach rekonesans będą prowadzić osobiście. W skład grupy rekonesansowej wchodzi:

- *kierownik sekcji planowania,*
- *kierownik sekcji rozpoznania,*
- *szef artylerii,*
- *szef OPL,*
- *szef wojsk inżynieryjnych,*
- *szef logistyki,*
- *dowódca 413 bz, 414 bzmot, 411 bcz;*

W ramach przygotowania do rekonesansu nakazuję

- *szef sztabu opracować plan rekonesansu uwzględniając cel mojego wyjazdu i miejsce pracy oraz zorganizować wyjazd grupy rekonesansowej, łączności i ochronę podczas przejazdu i pracy na punktach;*
- *szef sekcji planowania przygotować dokumenty potrzebne do prowadzenia rekonesansu (plan obrony, tabelę synchronizacji) być w gotowości do prezentowania treści, które będą przedmiotem rozważań w terenie.;*
- *szef sekcji rozpoznania być w gotowości do przedstawienia koncepcji działania przeciwnika w terenie, oraz systemu prowadzenia rozpoznania.*
- *szefowie rodzajów wojsk być w gotowości do prezentowania treści związanych z użyciem podległych sił na korzyść prowadzenia walki obronnej przez 413 bz i 414 bzmot;*
- *dowódcy batalionów dokonać analizy otrzymanego zadania i być w gotowości do prezentowania koncepcji swojego działania w terenie.*

Wszyscy uczestnicy rekonesansu zapoznać się z planem synchronizacji i być w gotowości do jej przeprowadzenia w terenie. Wyjazd grupy rekonesansowej z SD brygady 090730 LIST.

Wydanie wytycznych do przeprowadzenia rekonesansu jest podstawą do opracowania plan rekonesansu w formie dokumentu pisemno-graficznego. W części pisemnej planu rekonesansu podaje się:

- *cel rekonesansu;*
- *organizację rekonesansu, w tym skład i wyposażenie poszczególnych grup rekonesansowych;*
- *organizację łączności;*
- *ochronę i ubezpieczenie grup rekonesansowych w czasie dojazdu i pracy na punktach;*

- układ i treść rozpatrywanych zagadnień w czasie rekonesansu

W części graficznej:

- drogi dojazdu;
- punkty pracy;
- punkty spotkania z innymi uczestnikami;
- rejony przyszłych działań (pasy i kierunki natarcia);
- plan obrony brygady.

Przykład planu rekonesansu

PLAN REKONESANSU

Dowódcy 41 BZ

1. Cel :

- Udokładnienie podjętej decyzji w terenie ze szczególnym uwzględnieniem etapu walki o przednią linię obrony i ostatecznego zatrzymania przeciwnika na PL ŚWIST;
- postawienie zadań dla poszczególnych elementów ugrupowania bojowego;
- synchronizacja działań podczas zatrzymania przeciwnika i wykonania kontrataku brygady.

2. Czas: 60 minut

3. Organizacja:

a/ skład i wyposażenie grupy rekonesansowej:

Nr grupy	Miejsce rekonesansu	Skład grupy	VI. Środki		VII. wa gi
			Transportowe	Łączności	
Nr 1	500 m ptn-zach. ROGUSZYN (pkt. 167)	<ul style="list-style-type: none"> - dowódca brygady, - szef sekcji planowania, - szef sekcji rozpoznania, - szef artylerii, - szef OPL - szef wojsk inż., - szef logistyki, - dowódca 413bz; 414bzmot, 411 bcz 	WD osób funkcyjnych	środki łączności – rdst. pokładowe	

b/ ochrona grupy rekonesansowej:

- plz z 413bz, drplot S-2M z 41 bplot.

c/ organizacja wyjazdu grupy rekonesansowej :

- miejsce zbiórki – SD NATOLIN 41 BZ - 090725 LIST.
- godzina wyjazdu – 090730 LIST.

4. Treść pracy grupy rekonesansowej:

Nr punktu i miejsce pracy	Treść pracy w punkcie	Uwagi
1	2	3
500 m płn-zach. ROGUSZY N (pkt. 167)* 090800 LIST 090830 LIST	<p>Wprowadzenie dowódcy: <i>podanie celu, zakresu i kolejności rozpatrywanych problemów</i></p> <p>1. ORIENTACJA TOPOGRAFICZNA – <i>kier. sekcji plan.</i></p> <p>2. TAKTYCZNA OCENA TERENU – <i>kier. sekcji rozp.</i></p> <p>3. WSKAZANIE DOZORÓW – <i>dowódca 41 BZ</i></p>	Część zapozna wczą
	<p>4. UMIEJSCOWIENIE W TERENIE ZADANIA BRYGADY – <i>kier. sekcji plan.</i></p> <p>5. OCENA PRZECIWNIKA NA KIERUNKU DZIAŁANIA – <i>kier. sekcji rozp.</i></p> <p>6. PRZEDSTAWIENIE ZAMIARU PROWADZENIA OBRONY – <i>dowódca 41 BZ</i></p> <p>5. SPRECYZOWANIE ZADAŃ W TERENIE DLA DOWÓDCY 413 bcz, 411 bcz – <i>dowódca 41 BZ</i></p> <p>6. UMIEJSCOWIENIE W TERENIE ELEMENTÓW UGRUPOWANIA BRYGADY I PRZEDSTAWIENIE ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ BRYGADĘ NA KORZYŚĆ 413 bcz – <i>dowódca 41 BZ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>szef artylerii</i> - <i>szef OPL</i> - <i>szef wojsk inżynieryjnych</i> 	Część zadaniow a
	<p>7. SYNCHRONIZACJA DZIAŁAŃ W ETAPIE WALKI O PRZEDNIĄ LINIĘ OBRONY ORAZ ZATRZYMANIA PRZECIWNIKA NA PL ŚWIST I ZABEZPIECZENIE WEJŚCIA DO WALKI 411 bcz</p>	Część zgrywają ca

OPRACOWAŁ:

Szef sztabu 41 BZ
Płk J. KOWALSKI

* Dla potrzeb ćwiczenia opracowano układ pracy na jednym punkcie, na kolejnym punkcie rekonesansowym praca przebiegałaby w podobny sposób.

Rekonesans prowadzony po podjęciu decyzji przez dowódcę ma na celu konfrontację przyjętej koncepcji rozegrania walki a warunkami terenowymi, w których walka ta będzie prowadzona. W wyniku tej konfrontacji powinna zostać sprawdzona możliwość wykonania

zadań przez poszczególne elementy ugrupowania bojowego, udokładnienie tych zadań oraz ich koordynacja dla osiągnięcia założonego celu.

Ważnym elementem jest osobiste postawienie zadania, wskazania w terenie przedsięwzięć wykonywanych na korzyść podległego dowódcy oraz dokonanie synchronizacji działań. Rekonesans prowadzony w tym okresie pozwala na bezpośredni kontakt dowódcy z głównymi wykonawcami zadania, daje więc możliwość wyjaśnienia wątpliwości jakie mogą się zrodzić w trakcie rekonesansu.

Przejazd grupy rekonesansowej i prowadzenie rekonesansu w terenie musi odbywać się w sposób niebudzący zainteresowania przeciwnika i osób postronnych. Dlatego sam przejazd i praca na punkcie pracy powinien odbywać się z zastosowaniem warunków maskowania i bezpieczeństwa. Aby to osiągnąć skład i środki grup rekonesansowych do wyjazdu w teren powinny być ograniczone do niezbędnego minimum, a drogi dojazdu wybrane w ten sposób aby zapewniały najlepsze warunki maskowania. Punkty pracy grup rekonesansowych powinny też być maskowane i chronione.

Prowadzenie rekonesansu metodą tradycyjną na poszczególnych punktach pracy może być różna i zależna od dowódcy. Niemniej jednak praktyka ćwiczeń wskazuje, iż będzie on składał się z następujących części:

- zapoznawczej,
- zadaniowej,
- zgrywającej.

Bardzo ważnym jest, aby dowódca w części wstępnej osobiście przedstawił cel rekonesansu (cel przyjazdu w ten wycinek terenu -jakie problemy chce tu rozpatrzyć?) oraz zapoznał z ogólnym jego przebiegiem.

Przykład wprowadzenie dowódcy:

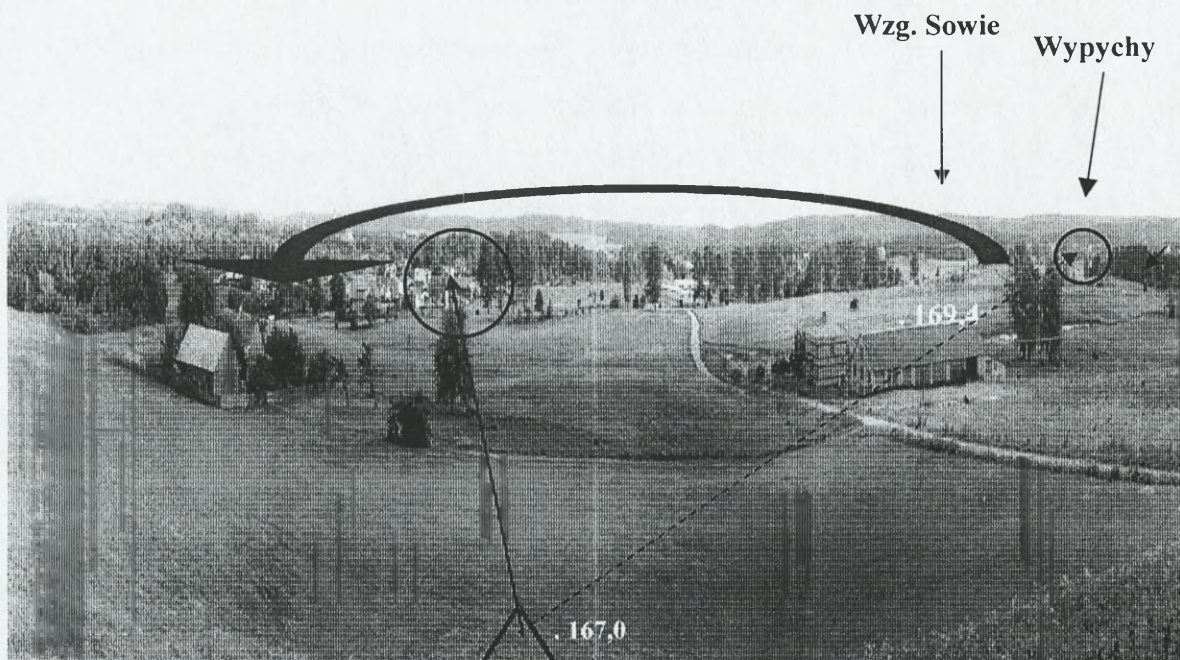
Panowie oficerowie! Celem rekonesansu jest dokonać konfrontacji podjętej decyzji z mapy z terenem, ze szczególnym uwzględnieniem etapu walki o utrzymanie przedniej linii obrony i ostatecznego zatrzymania przeciwnika na PL ŚWIST, udokładnienie zadań w terenie podległym elementom, dokonanie analizy możliwości wsparcia walki podległych dowódców oraz synchronizowanie walki w tym etapie walki zmierzającej do ostatecznego zatrzymania przeciwnika na rubieży (wskazać w terenie) i zabezpieczenia wejścia do walki sił kontratakujących z kierunku (wskazać w terenie) i rubieży (wskazać w terenie).

Rekonesans osiągnie swój cel, jeżeli, po jego zakończeniu wszystkie elementy ugrupowania bojowego w sposób jednoznaczny będą realizowały przyjętą koncepcję walki i nie będzie przy tym żadnych wątpliwości.

W zależności od istniejącej sytuacji taktycznej, **część zapoznawcza** powinna rozpocząć się od orientacji topograficznej i/lub taktycznej. Krótka orientacja topograficzna ma na celu jednoznaczne „czytanie terenu” przez wszystkich uczestników rekonesansu.

Przykład orientacji topograficznej

Szef sekcji planowania proszę zorientować topograficznie!

Orientuję topograficznie!

1. Wysokie drzewo, budynek budynek czerwonym dachem –północ.
2. Znajdujemy się na zachodnim zboczu wzgórza 167,0 – 50 m na wschód od drogi ROGUSZYN – WIELĄDKI i 300 m na póln-zach od m. ROGUSZYN. Na mapie – w kwadracie EC4598.
3. Na prawo w odległości 300m – kol. DECIE, dalej w odległości 500 m miejscowość WYPYCHY dalej 1 km wzgórza SOWIE rozciągające się w kierunku zachodnim na szerokości około 3 km i głębokości około 2 km.
W lewo, NASTĘPNIE WSKAZYWANE SĄ Z PRAWA NA LEWO POSZCZEGÓLNE OBIEKTY TERENOWE BĘDĄCE W ZAINTERESOWANIU DZIAŁANIA BRYGADY

Kolejnym przedsięwzięciem w ramach rekonesansu jest taktyczna ocena terenu po stronie wojsk przeciwnika jak też sił własnych. Szczególną uwagę należy zwrócić na wojska własne.

Przykład taktycznej oceny terenu

Szef sekcji rozpoznania proszę dokonać taktycznej oceny terenu!

Panowie oficerowie wnioski z taktycznej oceny terenu! Teren po stronie przeciwnika stwarza dogodne warunki do prowadzenia natarcia.

*Dwie drogi o nawierzchni asfaltowej oraz sieć dróg gruntowych umożliwiają sprawne podejście w szczególności z **kierunku krzak – zabudowania z czerwonym dachem 1500.***

W trakcie rozwijania z ugrupowania marszowego w przebojowe przeciwnik ma do wyboru w odległości 6000 od przedniej linii obrony 4 - 6 dróg, może więc sprawnie wyjść na linię ataku. Szczególnie dogodną do podejścia jest oś drogi Janków 12000 – Buguszew 1000, gdzie wykorzystując ukształtowanie terenu oraz las „ciemny” ciągnący się na długości prawie 7 km przeciwnik może dążyć do skrytego wyjścia w kolumnach plutonowych na kierunek obrony batalionu. Z tego też względu, w tym rejonie należy zaplanować działanie elementów rozpoznawczych w tym artyleryjskich. Pojemność korytarzy podejścia na prawym kierunku umożliwi rozwinięcie tylko do dwóch plutonów. Dodatkowe utrudnienie stanowi sieć rowów melioracyjnych oraz rejon podmokłe ograniczające wykorzystanie sprzętu ciężkiego.

Kierunek na lewo, 3000 m od przedniej linii obrony, stwarza dogodne warunki do rozwinięcia nawet do półtora batalionu. Można więc przyjąć, że głównym kierunkiem uderzenia przeciwnika będzie kierunek ciemne drzewo - Ligota.

Z tego też względu na tym kierunku należy przewidzieć główny wysiłek ogniowy w I etapie walki. Dogodnymi odcinkami dla ogni artyleryjskich mogą być: drzewo dalej 2500 obniżenie w ścianie lasu – wyjście z lasu, słup dalej 2000 węzeł dróg wsh. Borki, trygonometr dalej 1500 droga.

Prawdopodobną rubieżą ataku będzie linia drogi Jakubowice – Ligota sędzę jednak, że szczególnie dogodnym ze strony nacierającego jest odcinek pomiędzy lasem „ciemnym”, a Boguszewem. Daje on doskonały wgląd w teren oraz możliwość prowadzenia ognia na wprost i kierowanego już od 3000. Należy więc przypuszczać, że odcinek ten będzie celem działania elementów ubezpieczenia przeciwnika, które zabezpieczą z tego miejsca wejście do walki sił głównych.

Zasadnym jest wykonanie na tym kierunku systemu zapór inżynieryjnych osłanianych ogniem ubezpieczeń bojowych, dla których dogodnym rejonem stanowisk może być wzgórze 112,5- suche drzewo dalej 2500 lub zabudowania z białym dachem-kamienie dalej 2000.

Dogodnymi rejonami dla stanowisk artylerii przeciwnika ze względu na możliwość szybkiego manewru oraz rozmieszczenia środków ogniowych są:

- nr 1: słup dalej 6000 wschód Lipice;
- nr 2: drzewo, zabudowania z białym dachem dalej 5000 zach, Dziedzice.

Z tego też powodu należy przewidzieć w tym rejonie działanie naszych elementów rozpoznawczych oraz zaplanować ognie artylerii.

Dogodnymi rubieżami ataku śmigłowców bojowych jest ściana lasu „ciemnego” oraz zabudowania z kominem 1500 - obniżenie terenowe za nimi.

Dobre warunki do obejścia istnieją na styku z sąsiadem na lewo, gdzie przeciwnik może wykorzystać przewyższenia terenu pokryte zagajnikami i sadami i wyjść na tyły naszych pierwszorzutowych pododdziałów. Należy więc szczegółowo uzgodnić sposób rozmieszczenia i działania ubezpieczeń bojowych na tym odcinku i przewidzieć dodatkowe wsparcie artyleryjskie oraz uzgodnić współdziałanie z sąsiadem.

Teren po stronie wojsk własnych

Dogodnym do rozwijania natarcia jest kierunek Boguszew - Kol. Syców umożliwia on najszybsze wyjście w głąb rejonu obrony i uchwycenie ważnego obiektu jakim jest wzniesienie 122,4. Jego opanowanie zapewni przeciwnikowi możliwość oddziaływania ogniowego w całym rejonie obrony batalionu, zabezpieczy wprowadzenie kolejnych sił potęgujących natarcie oraz co uważam za najgroźniejsze zagrozi rozcięciem i odizolowaniem elementów ugrupowania batalionu.

Może również wykorzystać zabudowania ciągnące się wzdłuż drogi, pozostającej poza zasięgiem naszego ognia bezpośredniego i próbować dotrzeć do wzniesienia unikając podejmowania walki. Nie wykluczone, że w celu oślepienia naszych ogni artyleryjskich będzie ten manewr maskował ogniem własnej artylerii.

Biorąc pod uwagę dotychczasowe wnioski najważniejsze z punktu widzenia trwałości obrony będzie utrzymanie wspomnianego wzniesienia 122,4 - dom z białą bramą dalej 1500. Następnie wsi Sowiny z węzłem dróg - drzewo dalej 800, dającej doskonale warunki obrony, oraz zamykającej wejście na tym kierunku w rejon obrony batalionu. Stanowi ona również ważny węzeł drogowy dla manewru sił przeciwnika.

Dogodnym rejonem obrony dla kolejnego elementu jest usytuowana w głębi - drzewo dalej 2000 kol. Sowin. Jej położenie umożliwia powiązanie ogniem obiektów wskazanych wcześniej, umożliwia również osłonę ogniem wyjścia z walki sił pierwszorzutowych na prawo wzdłuż sadów dalej ściany lasu, na lewo po drodze „piaszczystej”.

Dogodne drogi manewru dla odwodu to droga utwardzona z Sowin wzdłuż ściany lasu dalej kol. Sowin, oraz droga polna przechodząca w drogę leśną krzak dalej obniżenie terenowe. Zarówno jedna jak i druga droga zapewniają skryte podejście do rubieży ataku.

Część zadaniową rekonesansu dowódca może prowadzić **metodą dyrektywną**, przedstawiając swoje ustalenia, co do realizacji swojego zamiaru. Zazwyczaj będzie to realizował w warunkach ograniczonego czasu. Może też prowadzić **metodą sztabową** polegającą na wysłuchiowaniu propozycji i odnosić się do treści poprzez akceptację bądź ustanawiać nowe ustalenia. Ten drugi sposób wydaje się być bardziej racjonalny.

Przed przystąpieniem do części zadaniowej dowódca (zwłaszcza na szczeblu pododdziału) powinien wskazać dozory. Są to elementy ułatwiające dalszą pracę i czynią ją bardziej uporządkowaną. Przyjmuje się, iż na rozpatrywanym kierunku wskazuje się 3-4 dozory. Wskazując dozory wybiera się charakterystyczne obiekty terenowe z prawa na lewo. Dozory numeruje się i nazywa oraz podaje odległość.

Przykład wskazywania dozorów

Panowie oficerowie! Wskazuję dozory. Wysokie drzewo dalej 500m budynek z czerwonym dachem: DOZÓR – 1 CZERWONY – 500; pojedyncze zabudowania dalej 600m wieża kościoła: DOZÓR – 2 WIEŻA – 600; itd.

Kolejnym przedsięwzięciem w tej części jest umiejscowienie w terenie elementów otrzymanego zadania własnego. Może to uczynić osobiście bądź oficer planowania. Pozwoli to realniejsze rozwiązywanie problemu w terenie ramach wykowanego zadania. Nie należy jednak przedstawiać całościowego zadania, a tylko te elementy, które dotyczą terenu, w którym pracuje grupa rekonesansowa.

Przykład umiejscowienia zadania brygady

Szef sekcji planowania proszę umiejscowić elementy brygady w terenie!

Panowie oficerowie brygada otrzymała zadanie w D+1 broni wyznaczonego rejonu obrony od PL KONAR-1 (wskazać w terenie linie przejęcia odpowiedzialności przez brygadę i linie rozgraniczenia), zabezpiecza wyjście z walki części sił OW 6 BZ. Dąży do utrzymania przedniej linii obrony (wskazać w terenie). Nie dopuszcza do przerwania się przeciwnika w kierunku STARA WIEŚ (ED6412), MIŃSK MAZOWIECKI (wskazać w terenie, w przypadku utraty przedniej linii obrony dąży do załamania natarcia przeciwnika w głębi rejonu obrony najdalej do PL KONAR-2.

Następnie oficer S-2 przedstawia prognozę działania przeciwnika. Musi to uczynić na tyle elastycznie, aby dać obraz ogólnej koncepcji działania przeciwnika, a następnie przejść do szczegółowej prognozy działań dotyczącego tego wycinka terenowego i rozpatrywanego problemu. Przedstawiając działanie przeciwnika musi odnosić się do widocznego terenu. To rzeczywiste warunki terenowe będą w głównej mierze kształtowały działanie przeciwnika.

W odniesieniu do przedstawionego działania przeciwnika będzie przedstawiona koncepcja użycia wojsk własnych w ramach, której poszczególne elementy ugrupowania będą

realizowały zadania. Działanie przeciwnika może być przedstawione według następującego układu:

Przykład oceny przeciwnika

Szef sekcji rozpoznania proszę umiejscowić działanie przeciwnika w terenie w następującym układzie:

- a) Cel działania przeciwnika;*
- b) Przewidywany sposób działania;*
- c) Zakładany główny kierunek uderzenia, kierunki pomocnicze – potencjały;*
- d) Możliwość użycia przez przeciwnika OW, OO, TDP, OR;*
- e) Rubieże rozwijania do walki;*
- f) Obiekty do opanowania (decydujące o wykonaniu zadania);*
- g) Prawdopodobne rozmieszczenie elementów ugrupowania bojowego;*
- h) Silne i słabe strony działania przeciwnika;*
- i) Działanie wykraczające poza model doktrynalny⁵.*

Po przedstawieniu działania przeciwnika dowódca brygady może zezwolić na pytania ze strony uczestników rekonesansu. Po wyjaśnieniu możliwego modelu działania przeciwnika w rozpatrywanym wycinku terenowym dowódca przedstawia zamiar rozegrania walki. Powinien to uczynić także na tyle elastycznie, aby dać obraz ogólnej koncepcji działania wojsk własnych, a następnie przejść do szczegółowej koncepcji działania dotyczącej tego wycinka terenowego czyli broniącego się 413bz oraz kontratakującego 411bcz i rozpatrywanego problemu. Jest o tyle ważne, aby uczestniczący podlegli dowódcy zrozumieli ogólny zamiar rozegrania walki i swoją rolę w tej koncepcji. W pierwszej fazie przedstawiania zamiaru dowódca może korzystać z odpowiednio przygotowanej mapy, a następnie kwestie dotyczące rozpatrywanego problemu umiejscowić w terenie, wskazując w zależności od działań rejon decydujący o wykonaniu zadania, przednią linię obrony, rubież wejścia do walki, obiekty natarcia, czas działań, linie koordynujące, itp. Układ przedstawienia zamiaru w terenie może być następujący:

1. myśl przewodnią;
2. sposób wykonania zadania (uwypukla etapy – etap dotyczący pracy grupy rekonesansowej, umiejscawia w terenie);
3. podział sił;
4. priorytety wsparcia i zabezpieczenia działań.

Przykład przedstawienia zamiaru przez dowódcę 41 BZ

Moją myślą przewodnią jest od PL KONAR-1 zabezpieczyć wyjście z walki części sił 6 BZ. Obroną w punkcie oporu blokować manewr przeciwnika w kierunku WĘGRÓW (ED6906), CZERWONKA (ED5900). Siłami ubezpieczeń dezorganizować podejście przeciwnika od PL WITKA (wskazać w terenie). Dążyć do załamania jego natarcia na przedniej linii obrony (wskazać w terenie), a w przypadku włamania, kontratakami odwodu rozbić go i odtworzyć przedni skraj obrony (FEBA). W sytuacji niemożliwości wykonania kontrataku całością sił dążyć do załamania natarcia przeciwnika w głębi rejonu obrony najdalej do PL KONAR-2.

Sposób działania.

W etapie pierwszym 1 kz/413 bz zabezpieczyć wyjście z walki części sił 6BZ od PL KONAR1. W punkcie oporu 1kzmot/414bzmot z 2kpOT blokować manewr sił przeciwnika utrzymując mosty na rz. LIWIEC. Ubezpieczenia bojowe 412 bz i 413 bz wsparte ogniem artylerii prowadzić będą walkę od PL WITKA (wskazać w terenie). W etapie drugim bataliony pierwszego rzutu dążyć będą do utrzymania przedniej linii obrony.

W przypadku włamania przeciwnika siłami 412 bz i 413 bz wiązać go walką i zatrzymać na PL ŚWIST (wskazać w terenie). 413 bz zabezpieczyć wejście do kontrataku odwodu brygady 411 bcz z PL MŁOT (wskazać w terenie), który rozbije przeciwnika w rejonie włamania i opanowuje obiekt PIES (wskazać w terenie). W etapie trzecim w przypadku nie utrzymania PL ŚWIST przejść do obrony na PL KONAR-2 gdzie ostatecznie zatrzymać natarcie przeciwnika. Odwód brygady 413 bz. Rejon kluczowy obrony: 2 km płd. WIELADKI (ED 5703), CZAPLE (ED 5903), CZERWONKA (wskazać w terenie).

Ugrupowanie bojowe:

W pierwszym etapie:

w jeden rzut z odwodem i dwoma oddziałami wydzielonymi (OW):

- OW nr 1: 1kzmot / 414bz z 2kpOT
- OW nr 2: 1kz / 413bz
- pierwszy rzut: 412 bz⁽⁻⁺⁾, 413 bz⁽⁻⁾, 414 bzmot⁽⁻⁾
- odwód: 411 bcz⁽⁻⁺⁾

W drugim etapie:

w jeden rzut z odwodem:

- pierwszy rzut: 412 bz⁽⁻⁺⁾, 413 bz⁽⁻⁾, 414 bzmot
- odwód: 411 bcz⁽⁻⁺⁾

W trzecim etapie:

⁵ Układ oceny przeciwnika zawierają materiały z RW.

w jeden rzut z odwodem:

- pierwszy rzut: 412⁽⁺⁾ bz, 411 bcz, 414 bzmot
- odwód: 413 bz

Priorytet wsparcia i zabezpieczenia:

Wsparcie ogniowe:

Priorytet wsparcia ogniowego na rzecz 412 bz w etapie pierwszym. W drugim i trzecim etapie walki priorytet na rzecz 413 bz. Podczas wykonania kontrataku zmiana priorytetu na rzecz 411 bcz.

Priorytet zwalczania celów przeciwnik :

- pododdziały przeciwnika rozwinięte do ataku (wskazać w terenie);
- baterie mózdzierzy i punkty obserwacyjne artylerii;
- SD batalionów;
- OPL.

Priorytety OPL

Etap I – przygotowanie obrony (SD brygady, 41 das, logistyka)

Etap II – walka o utrzymanie pierwszej pozycji obrony (SD, 41das, 412 bz, 413 bz)

Etap III – wykonanie kontrataku (411 bcz,)

Po przedstawieniu zamiaru walki w rozpatrywanym rejonie, dowódca powinien postawić zadanie bojowe. W sytuacji organizacji obrony 41 BZ podlegli dowódcy byli wcześniej zapoznani z zamiarem i zadaniem, dlatego nastąpi tylko doprecyzowanie zadania. Treść zadania będzie zależała również od tego, jaki będzie skład grupy rekonesansowej i jakie zapadną dodatkowe ustalenia dotyczące wykorzystania rodzajów wojsk w realizacji zadania (celu) zasadniczego. Stąd dowódca może doprecyzować, a w niektórych przypadkach zmienić zadania cząstkowe dla „podwykonawców” (pododdziałów rodzajów wojsk) współpracujących i wykonujących zadania na korzyść elementów ugrupowania bojowego realizujących cel zasadniczy wynikający z zadania.

Należy zwrócić uwagę na to, że zadanie bojowe stawiane (precyzowane) w czasie pracy w terenie z reguły obejmuje tylko tę część rozkazu bojowego, która zwykle definiowana jest w punkcie trzecim.

Z reguły podczas rekonesansu rzadko wymagane są **rozkazy bojowe** w pełnej formie. Jednakże w określonych sytuacjach, niektóre pojedyncze punkty zadaniowe rozkazu bojowego mogą ulec zmianie i zachodzi wówczas potrzeba sformułowania ich od nowa.

Przykład doprecyzowania zadania dla 413bz i 411bcz

Dowódca 413bz

Przejąć prowadzenie walki od PL WITKA (wskazać w terenie). Bronić rejon: KORYTNICA, ZAWADY, CZERWONKA (wskazać linie rozgraniczenia) i nie dopuścić do przerwania się przeciwnika w kierunku: ZALESIE, SKARŻYN. Dążyć do utrzymania przedniej linii obrony (wskazać w terenie). W przypadku włamania się przeciwnika we współdziałaniu z 412 bz i 414 bzmot zatrzymać go na PL ŚWIST (wskazać w terenie). Być w gotowości do zabezpieczenia wejścia do walki odwodu brygady z LD MŁOT (wskazać w terenie). Na sygnał LIS wycofać się i ześrodkować w rejonie: CZARNOGŁÓW, WYGŁĘDÓWEK, GARCZYN MAŁY. Dalej działać jako odwód brygady.

Dowódca 411bcz:

Ześrodkować się w rejonie Płn. SKARŻYN, pkt. 156,4, ADAMÓW. Być w gotowości do działań w rejonie tyłowym brygady. Rozbudować linię obrony: zach. skraj lasu, SKARŻYN, pkt. 154,9. Być w gotowości do obrony rubieży i niedopuszczenia do przerwania się przeciwnika w kierunku: ROGOSZYN, WYGŁĘDÓWEK albo do wykonania kontrataku z LD MŁOT (wskazać w terenie), w celu rozbicia przeciwnika w rejonie włamania, opanowania obiektu PIES i odtworzenia przedniego skraju obrony brygady. Wyjście do kontrataku na LD MŁOT na sygnał MŁOT - I (wskazać w terenie).
W przypadku nie wykonywania kontrataku przejść do obrony zajmowanego rejon, zabezpieczyć wyjście z walki 413 bz do odwodu brygady, załamać natarcie przeciwnika najdalej na PL KONAR 2.

Czas gotowości do działań 110600 LISTOPAD2004,

Wytyczne koordynujące:

Linie bezpieczeństwa wsparcia ogniowego 41 BZ (FSSL) (wskazać w terenie dotyczące tylko rozpatrywanego wycinka teremu):

Obszary prowadzenia ognia (wskazać w terenie dotyczące tylko rozpatrywanego wycinka teremu):

Rejony zastrzeżone (wskazać w terenie dotyczące tylko rozpatrywanego wycinka teremu):

Dowodzić będę z SD BRZEŹNIK

W razie potrzeby dowodzenie przejmuje zastępca na TSD.

Panowie oficerowie czy są pytania do koncepcji prowadzenia obrony i postawionych zadań? (Dowódca może zadać pytania kontrolne).

Po upewnieniu się o zrozumieniu zamiaru i wynikającego zadania nakazuje oficerom reprezentującym poszczególne rodzaje wojsk wskazać swoje elementy ugrupowania

i umiejscowić zadania w terenie wykonywane na korzyść realizatora walki na tym kierunku. Przedsięwzięcia realizowane na korzyść wykonującego zadanie w tym rejonie powinny być dowiązane do sposobu działania przeciwnika.

Przykład realizacji przedsięwzięć realizowanych na korzyść 413 bz

Szef artylerii przedstawić w terenie przedsięwzięcia realizowane przez artylerię brygady na korzyść walki obronnej 413bz.

Szef artylerii przedstawia sposób wsparcia walki obronnej 413 bz oraz wykonania kontrataku przez 411bcz (możliwe elementy wskazuje w terenie)⁶. Podobnie czynią to pozostali szefowie rodzajów wojsk. Po przedstawieniu dowódca brygady zezwala na pytania ze strony dowódcy 413bz i 411bcz. Po upewnieniu się zrozumieniu części zadaniowej rekonesansu przystępuje do synchronizacji działań.

Proces powstawania planu synchronizacji obrony 41 BZ rozpoczął się wraz z czynnością rozważenia wariantów działania. Wyniki symulacji stanowią podstawę do sporządzenia planu synchronizacji. Po podjęciu decyzji dokonywane jest udokładnienie planu synchronizacji, który stanowi podstawę do przeprowadzenia synchronizacji w terenie.⁷ Główną zasadą pracy dowódcy brygady w tym etapie jest dokonać **synchronizacji działań na zasięg widoczności**. Efektem końcowym powinno być, aby każdy element ugrupowania realizował swoje zadania **w odpowiednim miejscu i czasie** zgodnie z koncepcją prowadzenia obrony przez 41BZ. Synchronizacja ma też pozwolić na lepsze zrozumienie realizowanych zadań przez poszczególne elementy ugrupowania, a dowódcy brygady na sprawne kierowanie walką.

Prowadzona synchronizacja w trakcie pracy w terenie powinna dotyczyć tylko na zakres widoczności, celem zgrania działania elementów ugrupowania brygady w konkretnym wycinku terenowym. Dowódca prowadzący synchronizację realizuje to na zasadzie „przegrania fragmentu działania brygady” wysłuchując poszczególnych oficerów o sposobie działania. Należy jednak pamiętać, iż dowódca może dokonywać korekt działania na bieżąco i do niego należy ostateczna decyzja **kto, kiedy i w jaki sposób będzie prowadził działania**. Bardzo ważnym elementem jest tu dowódca 413 bz, który podczas synchronizacji działań posiada koncepcję realizacji swojego zadania, a synchronizacja ma pozwolić na zgranie koncepcji jego działania z pozostałymi elementami brygady. Zgranie działania rodzajów

2 ⁶ Koncepcje wsparcia walki obronnej zawierają opracowania metodyczne rodzajów wojsk.

3 ⁷ Plan synchronizacji zawierają materiały z systemów dowodzenia.

wojsk dokonuje się na korzyść elementu wykonyującego najważniejsze zadanie, a w naszej sytuacji będzie to na korzyść 413 bz.

Przykład prowadzenia synchronizacji

Panowie oficerowie! Przystępujemy do synchronizacji działań brygady na kierunku obrony 413 bz.

ETAP I – walka przed przednią linią obrony, zatrzymanie przeciwnika na FEBA (wskazać w terenie).

Celem działania w tym etapie jest dezorganizować podejście przeciwnika do przedniej linii obrony, obniżyć jego potencjał i ostatecznie zatrzymać jego natarcie na linii FEBA (wskazać w terenie).

Cel ten zamierzam osiągnąć w sposób następujący: 1 kz/413 bz zabezpieczyć wyjście z walki części sił 6BZ od PL KONARI. W punkcie oporu 1kzmot/414bzmot z 2kpOT blokować manewr sił przeciwnika utrzymując mosty na rz. LIWIEC. Ubezpieczenia bojowe 412 bz i 413 bz wsparte ogniem artylerii prowadzić będą walkę od PL WITKA (wskazać w terenie). Wykorzystując skutki uderzeń lotnictwa obezwładniać przeciwnika artylerią w czasie jego podejścia i rozwijania się do ataku. Środkami ogniowymi batalionów I rzutu niszczyć przeciwnika niedopuszczając do przerwania się przeciwnika w kierunku KORYTNICA-NOJSZEW. Załamując jego natarcie na rubieży (wskazać w terenie).

*Panowie Oficerowie jest H-2 szef sekcji rozpoznania proszę przedstawić działanie przeciwnika. Po przedstawieniu działania przeciwnika, dowódca nakazuje dowódcy 413bz przedstawić koncepcję prowadzenia walki obronnej. Następnie szefowie rodzajów wojsk przedstawiają kolejno sposób wsparcia działań 413bz w tym etapie. W trakcie przedstawiania występujący oficerowie posługują się ustalonym PUNKTAMI DECYZYJNYMI, SYGNAŁAMI i LINIAMI KOORDYCAJNYMI. Musi być wszystkim zrozumiałe: **jaki sygnał, jaki element uruchamia, jakie jest jego działanie i w jakim czasie ma to nastąpić.** Dowódca dokonuje ostatecznych ustaleń, podsumowuje, a następnie wprowadza w kolejny czas operacyjny i scenariusz się powtarza. Po zakończeniu I etapu, jeżeli widoczność na to pozwala do synchronizacji działań II etapu w układzie jak poprzednio: nazwa etapu cel, ogólny zamiar działania brygady, działanie przeciwnika, działanie batalionu oraz działanie elementów wsparcia. Na zakończenie synchronizacji dowódca brygady upewnia się o zrozumieniu sygnałów, sposobie działania, a następnie podsumowując udziela końcowych wytycznych wynikłych z pracy grupy rekonesansowej.*

Na kolejnym punkcie rekonesansowym praca grupy operacyjnej przebiegałaby w sposób podobny uwzględniając problem taktyczny w danym wycinku terenowym.

**OPRACOWANIE METODYCZNE
ZAJĘĆ Z SYSTEMÓW DOWODZENIA
DO ĆWICZENIA GRUPOWEGO nr 111**

Zajęcie 11

I. TEMAT 155: WARIANTY SYSTEMU DOWODZENIA W OBRONIE BRYGADY

II. CELE:

1. Uczyć studentów metodyki rozwiązywania problemów przez oficerów sekcji organizacji dowodzenia w trakcie procesu planowania.
2. Uczyć studentów realizacji przedsięwzięć procesu dowodzenia w roli oficera sekcji organizacji dowodzenia brygady;
3. Doskonalić umiejętności studentów w zakresie tworzenia pisemnych i graficznych dokumentów dotyczących organizacji i funkcjonowania stanowisk dowodzenia.
4. Doskonalić studentów w rozwiązywaniu problemów zaistniałych podczas planowania.

III. FORMA: Zajęcia grupowe

IV. CZAS: 2 godziny lekcyjne

V. ZAGADNIENIA KSZTAŁCENIA:

1. Opracowanie koncepcji organizacji i funkcjonowania stanowisk dowodzenia brygadą w obronie w wariantach działania wojsk własnych.

Przygotowanie treści punktu 5 do rozkazu operacyjnego 41 BZ i załącznika organizacja dowodzenia.

VI. PRACA DO WYKONANIA

Do zajęć studenci powinni:

1. Zapoznać się z literaturą przedmiotu, w tym z opracowaniami dotyczącymi dowodzenia w obronie i pracy sekcji organizacji dowodzenia brygady;
2. Przystudiować założenie do ćwiczenia 111 i Rozkaz Operacyjny nr 2 4DZ do obrony.
3. Posiadać założenia, mapy i przybory do pracy na mapach.
4. Z dotychczasowych zajęć posiadać plan pracy dowództwa w postaci foliogramu oraz wszystkie inne dokumenty planistyczne, szczególnie warianty działania wojsk własnych.

Na zajęciach w części wstępnej studenci powinni być w gotowości do:

1. Odpowiedzi na pytania kontrolne z zakresu typów i rodzajów stanowisk dowodzenia na szczeblu batalionu, brygady i dywizji; przeznaczenia poszczególnych stanowisk oraz ich struktury, zadań sekcji organizacji dowodzenia brygady;
2. Przedstawienia sytuacji – w roli oficera sekcji dowodzenia;
3. Przedstawienia zadania 41BZ – w roli oficera sekcji planowania;
4. Przedstawienia wariantów działania wojsk własnych – w roli oficera sekcji planowania;
5. Odpowiedzi na inne pytania z zakresu rozpatrywanych przez dowództwo 41BZ problemów.

Na zajęciach w części głównej studenci w roli oficera sekcji organizacji dowodzenia powinni być w gotowości do:

1. Opracowania i przedstawienia koncepcji organizacji i funkcjonowania stanowisk dowodzenia;
2. Opracowania treści pkt. 5 do rozkazu operacyjnego i właściwego załącznika.

V. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

1. Na 5-7 dni przed zajęciami należy przeprowadzić instruktaż ze studentami, określając zakres rozpatrywanej problematyki oraz sposób przygotowania się.
2. Do zajęcia studenci pobierają:
 - założenie i materiały do ćwiczenia 111.
 - mapę 1:50 000 i 1: 100 000
 - teczkę z kalkami do ćwiczenia 111
3. Podczas nauki własnej przygotowują:
 - mapę z sytuacją taktyczną uzupełnioną wnioskami z przeanalizowanych dokumentów;
 - wnioski z analizy zadania;
 - wymagania przełożonego w stosunku do brygady w realizacji celu obrony,
 - ograniczenia swobody działania,
 - zadania główne i cząstkowe brygady,
 - wpływ sąsiadów na wykonanie zadania przez brygadę,

- sprecyzowane zadanie własne oraz myśl przewodnią,
 - plan pracy dowództwa,
 - kalkulację czasu;
4. Na zajęciach przygotowani do referowania:
- o warianty obrony brygady (mapa z folią);
 - o mapa sytuacyjna brygady (meldunek sytuacyjny)
5. Zajęcie ma formę ćwiczenia grupowego, studenci występują w roli oficera sekcji organizacji dowodzenia, sekcji planowania i dowodzenia.

VI. LITERATURA:

1. *Leksykon wiedzy wojskowej*, MON, Warszawa 1979; P/3602
2. *Regulamin działań Wojsk Lądowych*, DWL, Warszawa 1999; 4868/R
3. *Metody i treść pracy zespołów funkcjonalnych na stanowisku dowodzenia Wojsk Lądowych*, AON, Warszawa 2000; S/4277;
4. Michniak J.W., *Stanowiska dowodzenia w wojskach lądowych*, AON, Warszawa 2003 r.
5. Kręcikij J., *Organizacja dowództw i stanowisk dowodzenia w wybranych armiach państw NATO*, AON, Warszawa 2000;
6. Kręcikij J., *Współczesne kierowanie wojskami. Proces dowodzenia*, AON, Warszawa 2002, S/5337;
7. Strzoda M., *Organizacja i funkcjonowanie stanowisk dowodzenia brygady zmechanizowanej*, AON, Warszawa 2000;
8. Strzoda M., Prusiński N., *Rola i zadania zespołu organizacji dowodzenia na stanowisku dowodzenia brygady*, AON, Warszawa 2003, S/5420;
9. *Pakiet norm obronnych regulujących zasady pracy oficerów w procesie dowodzenia wojskami*, AON, Warszawa 1999; S/4233
10. *Praca dowództwa brygady podczas przygotowania i prowadzenia obrony*, AON, Warszawa 2003 r. – (Opracowanie zbiorowe)
11. Wołejczo J., Z. Fiołna *Dowodzenie brygadą zmechanizowaną /pancerną/ w obronie*, AON, Warszawa 2001.
12. Wołejczo J., *Przemieszczanie SD wojsk lądowych*, AON, Warszawa 2000; S / 4271.
13. *Zasady przygotowania i opracowania zasadniczych dokumentów rozkazodawczych*, SGWP, Warszawa 2002, 5392/R

VII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

A) CZĘŚĆ WSTĘPNA – 15'

Po podaniu tematu oraz sprawdzeniu przygotowania się studentów do zajęcia nauczyciel zapoznaje z problematyką tej części ćwiczenia oraz jego miejscem i rolą w procesie dydaktycznym. W roli oficera sekcji organizacji dowodzenia studenci przedstawiają problemy dowodzenia wymagające rozwiązania. Zadaje pytania kontrolne dotyczące znajomości założenia, otrzymanego zadania i zamiaru dowódcy dywizji.

Studenci wykorzystując mapę sytuacyjną przedstawiają aktualną sytuację taktyczną na 080800 LISTOPADA. Przygotowana do referowania mapa sytuacyjna powinna zawierać: linie rozgraniczenia, linie koordynacyjne w zakresie prowadzonych działań, położenie wojsk własnych (dwa szczeble niżej), rozmieszczenie stanowisk dowodzenia, położenie i działanie przeciwnika. Na mapie mogą być rozmieszczone inne informacje konieczne w danej sytuacji do pracy sztabu.

W trakcie odpowiedzi na pytania należy akcentować następujące problemy:

- Jak jest położenie pododdziałów 41BZ?
- Jak jest położenie i cel działania sąsiadów?
- Jaki jest cel obrony 4 DZ?
- Jak brzmi ostateczna treść zadania własnego?
- Jaka jest myśl przewodnia dowódcy 41 BZ?
- Jaki jest pożądany stan końcowy?

B) CZĘŚĆ GŁÓWNA - 70'

Zagadnienie 1. Opracowanie koncepcji organizacji i funkcjonowania stanowisk dowodzenia brygadą w obronie - 35'

Na bazie wniosków z analizy zadania i oceny czynników wpływających na wykonanie zadania opracowane są warianty działania wojsk własnych, a na ich podstawie powstaje wariant rozmieszczenia i przemieszczenia stanowisk dowodzenia brygady. Należy podkreślić, że każdy wariant jest ogólnym zarysem planu jednego z możliwych sposobów wykonania zadania. Stąd też celem jest, aby zawierał: sposób działania batalionu dowodzenia w rejonie obrony, etap obrony, wykonanie kontrataku, odzyskanie poprzedniego położenia i prowadzenie działań w rejonie tyłowym brygady.

1. Nauczyciel dzieli grupę na zespoły, których zadaniem jest opracowanie koncepcji do opracowanego wariantu działania wojsk własnych.
2. Studenci pracują w zespołach pod nadzorem nauczyciela, w przypadku napotkania trudności mogą zwracać się o pomoc do prowadzącego zajęcia.

3. Po upływie czasu przeznaczanego na prace w zespole prowadzący wyznacza studentów, którzy w roli oficera sekcji organizacji dowodzenia prezentują wariant systemu rozmieszczenia i przemieszczenia stanowisk dowodzenia 41BZ.

Prowadzący powinien zwrócić uwagę, aby każdy z prezentowanych wariantów zawierał:

- odpowiedzi na pytania, **KIEDY?** (na rozkaz, w odniesieniu do dnia D lub godziny H, lub też na czas konkretnie określony), **KTO?**, **GDZIE?**, **CO?** (istota zadania) i **DLACZEGO?** (cel działania);
- **CO?**, **KIEDY?** i **DLACZEGO?** zwykle wynika z rozkazu przełożonego. Oficerowie powinni skupić się na określeniu, **KTO?**, **GDZIE?**, ale głównie **JAK?**;
- podstawą do opracowania wariantów rozmieszczania i przemieszczania stanowisk dowodzenia są ustalenia i wnioski z informowania operacyjnego i z zapoznania specjalistów z wariantami ogólnowojskowymi;
- warianty działania powinny w sposób znaczny różnić się od siebie np. ugrupowaniem, sposobem przemieszczania, czasem, metodą przemieszczania, sposobem przekazywania dowodzenia.

Zagadnienie 2. Przygotowanie treści punktów do rozkazu operacyjnego 41 BZ i załącznika organizacja dowodzenia -35'

1. Nauczyciel stawia zadanie do opracowania przez studentów punktu 5. Rozkazu operacyjnego oraz załącznika Organizacja dowodzenia.
2. Po upływie wyznaczonego czasu wybrani studenci prezentują wyniki swej pracy.
3. Prowadzący kieruje dyskusją na temat wad i zalet przedstawionych wariantów, określa który a zaprezentowanych wariantów należy przyjąć do dalszych rozważań w ćwiczeniu.

C) CZĘŚĆ KOŃCOWA - 5'

Kończąc zajęcia należy:

- ocenić stopień realizacji celów zajęcia;
- ocenić przygotowanie grupy oraz indywidualne poszczególnych studentów do zajęć;
- podać czas rozliczenia się studentów nieobecnych i nieprzygotowanych do zajęć;
- podać termin kolejnego zajęcia oraz ustalić termin instruktażu.

Wydrukowano w 20 egz.

Egz. nr 1 – 20 archiwum biblioteki głównej

Wyk. mjr J. SŁOWIK

Druk AON zam. nr 1031/WW/04

